

ศัพท์ไทย

เล่ม ๑

ตอนที่ ๑๐

ฉบับวิไลขมาด

พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๖๕

โรงพิมพ์หนังสือพิมพ์ไทย

เปนเจ้าของ

มีกรรมสิทธิใน
พระราชบัญญัติ

เคียม ฮัวเฮง บริษัท จำกัด ลินไ้

ตำบลสามแยก ไทรศัพท์เลขที่ ๘๘๐

รับค้เครื่องแบบทุกชนิดโดยฝีมืออันประณีต ใน
เที่ยวเม่งน ได้รับผ้าดักหลาดอย่างดี สำหรับตัดเครื่อง
แบบข้าราชการ ฝ่ายทหาร, พลเรือน แดเสื้อบ้า เข้ามา
ใหม่หลายชนิด นอกจากนั้นยังได้รับ เสื้อฝน, หมวก,
รองเท้าว, เครื่องกระป๋อง, บุหรี่ หนัสด้อยโนเอด กับ ของ
อื่น ๆ อีก ราคาย่อมเขารว้กว่าแต่ก่อนมาก

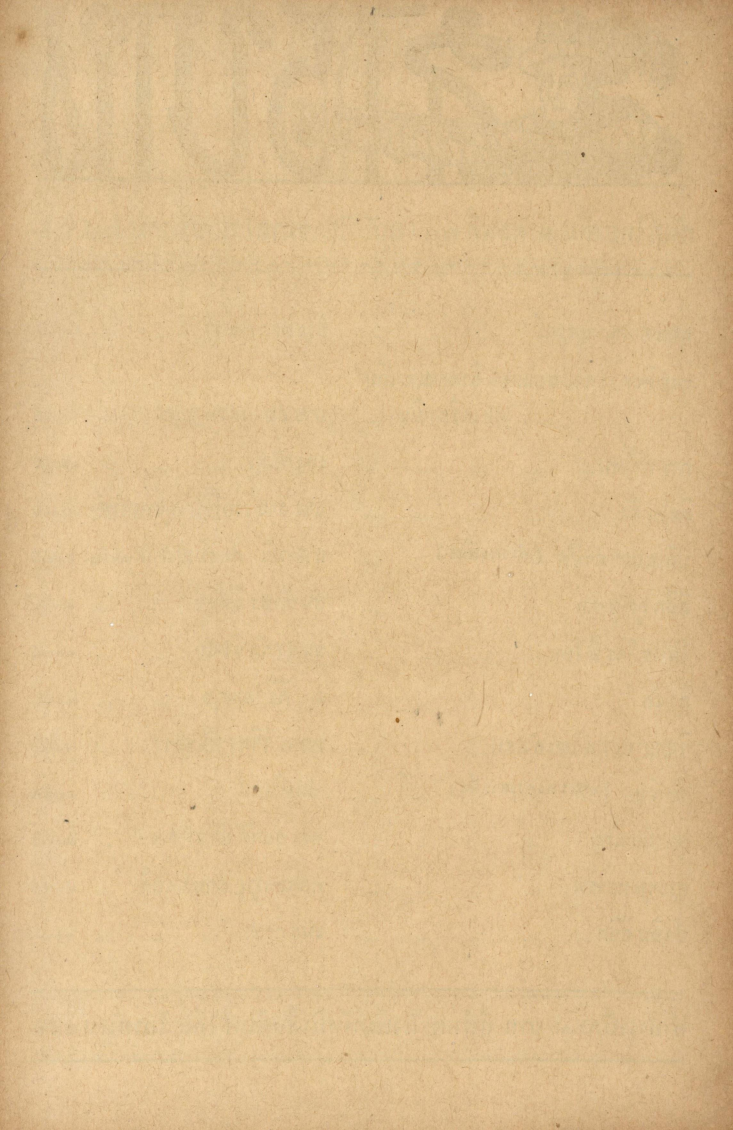
เชิญไปชม !เชิญไปชม !!เชิญไปชม !!!

ศัพท์ไทย เล่ม ๑ ตอนที่ ๑๐ (ฉบับ วิสาขมาส) พฤษภาคม ๒๔๖๕

พุทธ ศาสนา นุสรณ์	พระ สรีรภาณกวี	พิเศษ
การเดินทาง จาก ตอนคอน ถึงออกัสเตรเดีย ...	นาย สอ เสริมรูปบุตร	๑๒๕๕
... โดยเครื่องบิน ...	แต่ง จันทร	๑๒๗๕
การ ทำใหม่	นาง สู่ว ระเบียบ สุนทรวงค์	๑๒๘๖
คิดไม่ ถึง	นาย วุฒิ ศุภขบรรดาน ๑๓๐๒, ๑๓๒๕	
ปภินณก ภาษิต (คำ ประพันธ์) ...	ขุน อักษร นิพัทธ์	๑๓๐๓
ติดติด ทุด ชาดก	ขุน จง จิต นิษฐ์	๑๓๑๔
ไม่ใช่ ใคร ที่ไหน	ผ. ศิริวิวัฒน์กุล	๑๓๒๖
ชิง รัก	หลวง วิจิตร พันธุการ	๑๓๕๐
วิญญาณ ภพโดย ดังเขป	สุมภ์ หอม	๑๓๕๕
ข้อ จำย (แขนง พงศาวดาร จีน)	พระ ต้นทัด อักษร ดำ	๑๓๖๘
ตุก เมีย น้อย	หลวง จรูญ อักษร ศักดิ์	๑๓๗๗
กระจุ่ม กระจิม	แมว ควา	๑๓๘๑
ปัจฉิม ดิชาติ		

ถ้าบำรุงปีละ ๑๐ บาท ที่ทำการโรงพิมพ์หนังสือพิมพ์ไทย ไทรศัพท ๔๘๒

วิสาขปุณณมาย์โย

ชาโต อนติมชาตียา

ปทุโต จ อภิสัมโพธิ์

อโถ ปี ปรินิพพุโต

๑๓๑

๑๓๑

๑๓๑

พุทธ ศาสดานานุสรณ์

สำหรับวิสาขมาส พุทธ ศักราช ๒๔๖๕

พระ สรภาณ กวี บรรยาย.

๑ โย โว อานนท มชา ธมโม จ วินโย จेतสฺสโต
ปญฺญโต โส โว มจฺเจเนน สติภาติ ฯ

ดูกร อานนท ขรรณกัฏฐ์ วินัยกัฏฐ์ อันเรากล่าวแต่ดั่ง
ไว้แล้ว บัญญัติไว้แล้ว แก่ท่านทั้งหลาย, ขรรณวินัยนั้นเป็น
ศาสดาแห่งท่านทั้งหลาย โดย กาล ที่ ต้องไปแห่ง เรา ตาคคฯ นี้
เป็น พระ บรม พุทโธวาท ที่ สมเด็จพระ บรม ศาสดาโปรด ประทาน แก่
พระ อานนท ใน เวลานั้น เมื่อ พระองค์ เสด็จ ประทับ บรรทม บน พระแท่น
ที่ เสด็จ ปรีณิพพาน เป็น อนุฐาน ลัวย้า เพื่อให้ พุทธ บริษัท เคารพ
ต่อ พระขรรณวินัย ดังไว้ ใน ที่ แห่ง พระ ศาสดา กัน ความ ปรี วิตก
ที่ จะ ถึง มี แก่ พุทธ บริษัท ว่า “ สมเด็จพระ สัมมา สัมพุทธเจ้า ผู้เป็น พระ
บรม ศาสดา เสด็จ นิพพาน ต้องไปแล้ว ปาพจน์ คำ ดั่ง สอน ที่ เป็น ประทาน
คือ พระ ขรรณวินัย ที่ เรียก พระ พุทธ ศาสนา มี พระ ศาสดา ผู้ ดั่ง สอน
ต้องไปเสียแล้ว, เราทั้งหลายไม่มี พระ ศาสดา ” ดังนี้ ฯ

๒ “ หนุตทานิ ภิกขเว อามนฺตยามิ โว, วยตฺตมา
สงฺขารา อปฺปมาเทน สมฺปาเทภาติ ”

“ภิกษุทั้งหลาย บัดนี้เราขอเตือนท่านทั้งหลาย, ดังชาวทั้งหลายมีความ
 เต็มไป เป็น ขรรคมดา ขอท่านทั้งหลาย จง กระทำ ประโยชน์ ตนประโยชน์
 ท่านให้บริบูรณ์ ด้วย ความไม่ ประมาท เกิด” นี้ เป็น พระ บัณฑิต
 โอวาท ที่ โปรด ประทาน เป็น ครั้ง ที่ สุด, ทั้ง เป็น พระบัณฑิต วาจา
 พระองค์ มิได้ ครัด พระ วาจา อื่น อีก เลย จน เดี๋ยวนี้ ปรีณิพพาน ณ บัณฑิต
 ยาม แห่ง ราตรี วิสาข บูรณมี มหา มงคล สมัย ฯ

วิสาขมาต เป็น มหา มงคล สมัย เนื่อง ใน สมเด็จพระ สัมมา
 สัมพุทธเจ้า หลាយ ประการ ฯ เฉพาะ วัน บูรณมี โดย มาก ตก อยู่
 วัน เพ็ญ กลาง เดือน ๖ มี อภิสกขิตกาล ร่วม กัน ๓ ประการ คือ เป็นวัน
 ประสูติ วัน ครีส์ว แต่ วัน เดี๋ยวนี้ นิพพาน แห่ง สมเด็จพระ สัมมา สัม
 พุทธเจ้า นับว่า เป็น การ แดง ความ มหัศจรรย์ ใน พระองค์ แด่ สัตว
 แก่ พุทธบริษัท ผู้ ทำการ ตักการบูชา ถวาย ใน วัน เดียว ได้ ๓ อย่าง ฯ
 แต่ วันที่ ๘ แต่ วัน บูรณมี โดย มาก เป็น วัน แรม ๘ ค่ำ เป็น วัน ถวาย
 พระเพลิง พระพุทธ สรีระ ฯ

อนันเมื่อ กาล ดัง มา โดย ลำดับ นับว่า ถึง วิสาขมาต ใน
 ปี หนึ่ง ฯ บรรดา พุทธ ศาสนิกชน จึง มี ใจ ยินดี ตระเตรียม ตักการบูชา
 ถวาย สมเด็จพระ สัมมา สัมพุทธเจ้า ใน วัน บูรณมี แต่ วัน อัฐมี แห่ง
 วิสาขมาต ตาม โอกาส แด่ ศรัทธา บูชา พระคุณ ของ พระองค์ ผู้ ทรง
 พระคุณ อย่าง ยิ่ง ไม่ มี ผู้ อื่น เท้า เทียม โดย ฐาน ที่ พระองค์ เป็น
 เจ้า ของ พระ พุทธ ศาสนา ที่ คน นับถือ ด้วย ความ กตัญญู กตเวที
 คราว หนึ่ง ฯ

อัน ศาสนาย่อม เป็น สำคัญ ของ ชน ทุกชาติ ซึ่ง แสดง ว่า เป็น
 คณะ แด่ ชาติ ที่ เจริญ รุ่งเรือง ชน ทุกชาติ จึง ต้อง มี ศาสนา เป็น ที่ เคารพ

นับถือ ๕๕ ๖ สำหรับชนชาติไทย นับว่าเป็นโชคตา มาก ที่
มี พระพุทธ ศาสนา มา ถึง ก่อน ด้วย เป็น ศาสนา ที่ ตั้ง ต้น โดย ความ
เที่ยง ธรรม ไม่ มี กระ เถลนถลัน ให้ ใคร เชื่อ ถือ ซึ่ง เหตุผล ให้ ผู้
เชื่อ ถือ แดเห็น ด้วย ตนเอง ทั้ง เป็น ศาสนา ที่ เก่า มี อายุ ยืน กว่า ศาสนา
ใด ๆ ที่มี ประชาชน เชื่อ ถือ กัน อยู่ โดย มาก ใน โลก ๖ พระพุทธศาสนา
เป็น ศิริ มิ่งขวัญ ของชน ชาติ ไทย ซึ่ง แสดง ให้ ปรากฏ ว่า เป็น คณะ เป็น
ชาติ อัน รุ่งเรือง ไม่ ไขว่ ช้อง โจร หรือ คณะ คน บ้า คน ดง คอย ช่วย
ป้องกัน ความ เสียหาย ให้ ตั้ง อยู่ ใน ความ ดี ปลดอบใจ ไม่ ให้ สัก กัด ทั่ว
ใน เวลา เมื่อ ประสพ ภัย นันตราย ทำ ความ สงบ ให้ แก่ ผู้ นับ ถือ ๖
ข้อใหญ่ ใจ ความ ของ พระ พุทธ ศาสนา มี อยู่ ๓ อย่าง คือ

- ๑ ศัพทปาปัสส อกรรม ไม่ ประพฤติชั่ว ด้วย กาย วาจา ใจ
- ๒ กุสธตฺตํ สุปัสสมปทา ประพฤติชอบ ด้วย กาย วาจา ใจ
- ๓ สัจจิตฺตปริโยทปนํ ทำ ใจ ของ ตน ให้ หหมดจด จาก เครื่อง
เศร้า หมอง ใจ นี้ โลก โกรธ หลง เป็นต้น ๖ เมื่อย่น ลง อีก ก็ คง เป็น ๒
คือ ธรรม ๑ วินัย ๑ ๖ เทศนา แด่ องค์ นี้ ที่ ไม่ เกี่ยว แก่ พระ
บัญญัติ อัน เป็น ข้อ ปฏิบัติ ทาง ใจ ทำ ใจ ให้ ประณีต หหมดจด มอง ได้
ชื่อว่า ธรรมะ ๖ ลึก ขา บท ที่ ทรง บัญญัติ จัด เป็น พระพุทธ อาณา
ห้าม ปราณ การ ทำ ชั่ว อนุญาต การ ประพฤติ ดี โดย ฐาน เป็น ชน
ธรรม เนียม อัน ดีงาม ดู กฎหมาย ของ บ้าน เมือง ชื่อ ว่า วินัย ๖
ธรรม สำหรับ ปกครอง ใจ ไม่ ให้ ใจ เป็น มโน กรรม ผ่าย ออก ศด
คือ ไม่ ให้ โลก จน เป็น อภิสมมา ไม่ ให้ โกรธ จน เป็น พยาบาท
ไม่ให้ หลง จน เป็น มิจฉา ทิฏฐิ ช่วย อนุเคราะห์ วินัย ไม่ ให้ เสีย

วินัย ๑ วินัยสำหรับ ปกครอง กาย วาจา ไม่ให้กาย ชำ สัตว์ ตัก
 ทรัพย์ ประพฤติ ต่อวงบริเวณนี้, ไม่ให้วาจา กล่าวปด กล่าวต่อเสียด กล่าว
 หยาบ ค่าว กล่าว เพ้อเจ้อ, ช่วย ยกย่อง ชรรรมให้ คง อยู่ มั่น คง ไม่
 ให้เสีย ชรรรม ๑ โดยวินัย ชรรรม กับ วินัย จึง เป็น คู่ กัน ต่าง อาศัย
 กัน แต่ กัน คน มี ชรรรม ย่อม ไม่เสีย วินัย คน มี วินัย ย่อม ไม่เสีย
 ชรรรม ๑ สมเด็จพระ ด้มมา ด้มพุทธเจ้า ทรง ธิ ประโยชน์ ที่ทรง บัญญัติ
 ดิถีชาบท เฉพาะ ข้อ ที่ ๘ ว่า “ สทุชฌมฺมจริตฺติยา ” เพื่อ คงมั่น แห่ง สติ
 ชรรรม, เฉพาะ ข้อ ที่ ๑๐ ว่า “ วินยานุกุคฺคหาย ” เพื่อ อนุเคราะห์ ยก
 ย่อง วินัย ๑ ดิถีชาบท ที่ ทรง บัญญัติ ข้อ ว่า วินัย อาการ ที่ ทรง
 บัญญัติ ตาม ผิด ถูก อย่าง เทียง ชรรรม ข้อ ว่า ชรรรม ต่าง ก็มี นาน ที่ รักษา
 แต่ อนุเคราะห์ กัน จึง เป็น ของ คู่ กัน ดัง นี้ ๑ คน ที่ มี ชรรรม วินัย
 บริบูรณ์ มี ใจ ไม่ โกรธ ย่อม สันโดษ ใน ทรัพย์ แต่ ใน ประเด็น ของ ตน
 ๒ เมื่อแผ่แผ่ ๒ ด้วยการ ให้ปัน ทรัพย์ ของตน ไม่ กล่าว คำ ปด คำ ต่อ
 เสียด คำ หยาบ แต่ คำ เพ้อเจ้อ เพราะ เห็น แก่ ได้ กตบ กล่าว คำ ด้จจริง
 คำ สำนาน สำนึก คำ อ่อนหวาน แต่ คำ มั้ หักฐาน ให้ เป็น ประโยชน์ แก่ ผู้ ๒
 มี ใจ ไม่ โกรธ ย่อม เมตตา ปราณี ไม่ ด้้าง ผลาญ เบียด เบียด
 ชีวิต ร่างกาย ผู้ ๒ กล่าว วาจา เป็น ประโยชน์ แก่ ผู้ ๒, มี ใจ ไม่ หด
 ย่อม มีความ เห็น ถูก ต้อง ตาม คตอง ชรรรม อัน เป็น หุดัก ด้ำคณิ แห่ง
 ความ ประพฤติ ด้ ด้วย กาย วาจา ใจ ๑ คน ผู้ ประพฤติ ชรรรม วินัย บริบูรณ์
 มีความ ประพฤติ เห็น ปานนี้ ข้อ ว่า “ ชรรรมจาว ” ผู้ ประพฤติ ชรรรม
 ย่อม ไม่ มี ตก ต่ำ ได้ ใน คำ ว่า “ น ทุคคตฺ คจฺฉนติ ชมฺมจาว ” ผู้
 ประพฤติ ชรรรม ย่อม ไม่ ไป สู่ ทุคคต ชรรรม ที่ ตน ประพฤติ นั้น แหะ รักษา

คนไว้ได้ นำความสู่มาให้ได้ ในคำว่า “ขโมย หเว รกขติ
 ขมฺมจาวี, ขโม โส จินโน สุขมาวาทิ” ขรรมนั้นแหละย่อม
 รักษาผู้ประพฤติ ขรรมน, ขรรมนที่บุคคล ประพฤติดี แล้ว ย่อม นำสุข
 มา ดังนี้ ๑ ขรรมนวินัยนี้แหละคอยแนะนำพร้าสอนให้ผู้ประพฤติ
 ดำเนินก ศึกษาตาม อากาโร ที่ ประพฤติ ถูก หรือ ผิด แด จดจำไว้เป็นครู ๑
 คราวใด ประพฤติผิดแม้ ไม่มีผู้อื่นรู้เห็น คราวนั้น ขรรมนวินัย
 ก็บอกเอง ว่าผิด คือ บอกเด็ก กับผู้ประพฤติให้รู้ว่า จะขึ้นกล่าว
 ว่า ประพฤติตาม ขรรมนวินัย ไม่ได้, ต้องว่า “ผิด ขรรมนวินัย” ผู้
 ประพฤติ ก็ จะ แด เห็น ด้วย ตนเอง ตน ก็ ดี เตียน ตนเองได้ ได้รับ
 วิปฏิสาร ความเดือดร้อน เป็นผล จำไว้เป็นครู สำหรับจะได้ ประพฤติ
 ให้ถูก ขรรมนวินัย ต่อไป ๑ คราวใด ประพฤติ ถูก แม้ ไม่มีผู้อื่นรู้เห็น
 คราว นั้น ขรรมน วินัย ก็ บอกเอง ว่า ถูก, คือ รับ รอง ผู้ประพฤติ ว่า
 “ประพฤติ ถูก ต้อง ตาม ขรรมนวินัย แล้ว” ผู้ประพฤติ ก็ จะ แด เห็น
 ด้วยตนเอง ตน ก็ สรรเสริญ ตนเองได้ ได้รับ ปิติ ปราโมทย์ เป็น
 อานิสงส์ จำไว้เป็นครู สำหรับ ประพฤติ ถูก ขรรมนวินัย ต่อไป ๑ การ
 กำหนด จดจำ เหตุการณ์ ที่ได้รู้ ได้เห็น เป็น ครู อย่าง เอก ของ บุคคล ๑
 สัมเด็จพระ สัมมา สัมพุทธเจ้า ของ เรา ทั้ง หลาย ที่ พระ องค์ จะ ได้ ครีดี รู้
 พระ สัมมา สัมโพธิญาณ เป็น พระ ศาสตร์ จารย์ เอกใน โลก ก็ เพราะ
 ทรง อาศัย ความ กำหนด จดจำ เหตุการณ์ ความ ประ พฤติ ดี แด ชั่ว เป็น
 ตัวอย่าง ในทาง ทรง บำเพ็ญ พระ บารมี ดัง แด ยัง เสวย พระ ชาติ เป็น พระ
 โพธิสัตว์ ต่อด มา จน บัณฑิต ภาวนา ชาติ ๑ พึง เห็น อุทาหรณ์ เมื่อ คราว

พระองค์ เสด็จ พระ ชาติ เป็น พระ มหา ชนก บรม โพรสัตว์ ๑ วัน หนึ่ง
 พระ โพรสัตว์ เจ้า เสด็จ ประพาศ พระราช อุทยาน ทอด พระเนตร เห็น
 คน มะม่วง สอง คน หนึ่ง มี ผล มี รส อร่อย แต่ มี กิ่ง ก้าน หัก ยับเยิน อีก
 คน หนึ่ง ไม่ มี ผล ตั้ง อยู่ เป็น ปกรดิง ดงาม ตี ทรง ทราบ ว่า มะม่วง คน
 ที่มี กิ่ง ก้าน อัน หัก ยับเยิน ไป นั้น ก็ เพราะ มี ผล เป็น ที่ ปราถนา ของ คน
 ทั้ง หลาย มี อัน ตราย โดย รอบ คน ที่ ไม่ มี ผล ไม่ เป็น ที่ ปราถนา ของ
 คน ทั้ง หลาย ไม่ เป็น อัน ตราย ทรง น้อม เหตุ นั้น มา ใน พระองค์ ทรง
 เห็น การ บรรพชา เป็น ทาง ปดอด ไปร้ง ปราศ จาก ภัย อัน ตราย ดุจ มะม่วง ที่
 ไม่ มี ผล, เป็น เหตุ ให้ พระองค์ ทรง สัตถราช สัมปัตต์ ออก ทรง บรรพชา
 เป็น ดาบส ๑ เมื่อ มี คาสินี ดาบส ทูล ถาม ว่า ใคร เป็น ครู ของ พระองค์ ๑
 ตอบ ว่า “ สตุลาโร อุโห มม มะม่วง สอง คน นั้น แท้ เป็น ครู
 ของ เรา ” ดังนี้ ๑ แม้ เมื่อ บัจฉิม ภิกขุ ชาติ พระองค์ เป็น พระ สิก
 ขัตถราชกุมาร ทอด พระเนตร เห็น คน แก่ คน เจ็บ คน ตาย ทรง เห็น
 เป็น เทวทูต ปราภว แก่ พระ องค์ ว่า พระองค์ ก็ จะ ต้อง เป็น เช่น นั้น ไม่ พ้น
 ไป ได้ ทรง เห็น บรรพชา เป็น ทาง เกษม จาก ทุกข์ เหล่า นั้น แล้ว
 เสด็จ ทรง มหา ภินะ กรม ทรง บำ เพญ ทูกร กิริยา ยัก ย้าย วิ ชี ม ประการ
 ต่าง ๑ อย่างใด ไม่ มี ประโยชน์ ก็ ทรง ละ เลีย ที่ สุด จน ทรง ถูก ทาง ได้
 สำเร็จ พระ สัมมา สัมโพธิญาณ ตรัส เป็น พระ สัมมา สัมพุทธเจ้า แล้ว
 ทรง สั่ง สอน สาวก ให้ ละ วิชี่ ที่ ผิด ซึ่ง เรียก ว่า กาม สุตติ ตักขณ โยค คือ
 ประกอบ คน ให้ พัวพัน ด้วย สุข ใน กาม อตต กิตต มถา น โยค คือ ประกอบ
 ความ เห็น ตั้ เห็น ยอ แก่ คน เปตา แด การ ประพฤติ ชั่ว ทั้ง ปวง, ทรง สั่ง
 สอน ให้ บำ เพญ ความ ดี ให้ ทำ ใจ ให้ หมดจด จาก เครื่อง เสร้า หมอง ใจ

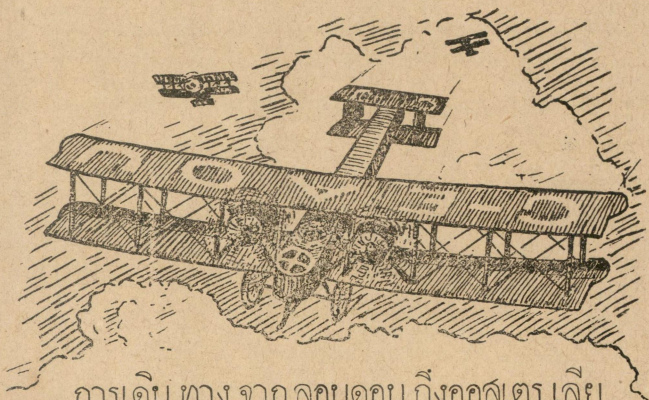
ซึ่ง เรียกว่า พระศาสดา คือ พระ ธรรมวินัย ^๕ ติงไว้ ใน ที่ เป็น พระศาสดา
 แทน พระองค์ ๗ ผู้ใด เห็น ธรรม ชื่อว่า เห็น พระองค์ ผู้ใด เห็นพระ
 องค์ ชื่อว่า เห็น ธรรม ๗ เมื่อ พระองค์ จะ ยัง บริษัถ & ให้ เต็ม ใส ใน
 พระธรรม จึง รับ ตั้ง แก่ พระ อานนท์ ว่า “ อานนท์ บุคคล ไต แด
 เปน ภิกษุ ภิกษุณี หรือ อุบาสก อุบาสิกา ก็ ตาม ปฏิบัติ ธรรม ดมควร
 แก่ ธรรม ปฏิบัติ ชอบ ประพฤติ ตาม ธรรม, บุคคล นั้น ชื่อ ว่า ย่อม
 ดังการะ เคารพ นับถือ บูชา ตถาคค ด้วย บูชา อย่าง ยิ่ง ” ดังนี้ ๗
 เพราะเหตุ นั้น เมื่อ พระองค์ จะ เสด็จ จนิพพาน จึง ทรง ตั้ง ธรรมวินัยไว้ ใน ที่ เป็น
 พระ ศาสดา แทน พระองค์ ดัง บาดั ก็ ยกไว้ ใน บท ต้น มี อธิบาย ดัง กล่าว
 แล้ว นั้น ๗ แด การ ที่ จะ เคารพ นับถือ พระ ธรรม วินัย ^๕ ติงไว้ ใน ที่ เป็น
 ศาสดา ได้ อย่าง แท้จริง นั้น ต้อง อาศัย ความ ไม่ ประมาท คือ มี สติ
 พิจารณา ความ ประพฤติ ความ ปฏิบัติ ธรรม วินัย อยู่ เสมอ จดจำ ความ
 ประพฤติ ทั้ง ผิด ทั้ง ถูก ไว้ เป็น ครู ดัง กล่าว มา แล้ว จน มี สติ เต็ม ที่ ประจักษ์
 ความ เต็ม ดัน แห่ง สังฆาร ทั้ง หาย เปน อารมณีนั่น จน นิยม ตรวจ ตรา
 ดัง คายนา ตัวเอง ว่า วัน คั้น อายุ ต่วง ไปๆ บัดนี้ เรา ทำ อะไร อยู่ ความ ชั่ว
 อะไร มี อยู่ บ้าง มี อยู่ ก็ ให้ หมด ไป ตาม วัน คั้น แด อายุ อย่า ให้
 ติด ต่อ ไป ใน วัน คั้น อายุ ที่ จะ มา ข้าง หน้า ความ ชั่ว ไม่ มี แด ความ ดี
 ยัง ไม่ บริบูรณ์ ก็ รับ เร่ง ประพฤติ เสีย ให้ ได้ ใน วัน นั้น คั้น อายุ นั้น
 ถ้า ความ ดี มี บริบูรณ์ อยู่ แด ก็ พึง รักษา ให้ คง อยู่ อย่า ให้ เต็ม ทรม
 ชื่อว่า เจริญ ความ ไม่ ประมาท ใน ที่ & ๘ ถาน คือ ใน การ ระกาย ทุจริต
 ประพฤติ กาย สุจริต ๑ ใน การ ระวจ์ ทุจริต ประพฤติ วจี สุจริต ๑ ใน

การ ตระ มโน ทุจริต ประพฤติ มโน ทุจริต ๑ ใน การ ตระ ความ เห็น ผิด
 ทำ ความ เห็น ให้ ถูก ๑ แต่ นั้น ก็ เกิด ความ เต็ม ได้ หยิ่ง ดง มั่น คง ใน พระ
 พุทธ ศาสตร์นา เพราะ วัฏ วัฏ ถึง ธรรม วินัย ได้ พุทธา นุสสดี เพราะ ธรรม
 วินัย ให้ ความ บัด ปราโมทย์ แต่ ความ สุข เปน ผล ได้ ธรรมา นุสสดี
 เพราะ ธรรม วินัย คง อยู่ มา ได้ จน บัด นี้ ด้วย ความ ปฏิบัติ ดี ปฏิบัติ ชอบ
 ของ หมู่ สังฆ รวม ทั้ง ตน ด้วย เปน มรดก สืบ เนือง มา แต่ จะ สืบ ต่อ ไป
 ด้วย อาการ ปฏิบัติ อย่าง นี้ ได้ สังฆา นุสสดี แต่ ตถา นุสสดี เห็น คุณ
 พระพุทธเจ้า พระ ธรรมเจ้า พระ สังฆเจ้า ปราภุ ชาติ ด้วย ตนเอง ชื่อ
 ว่า เห็น คุณ พระพุทธ ศาสตร์นา ฯ เมื่อ ถึง วัน บุรณมี แล วัน อัฐมี แห่ง
 วิสาขมาศ พุทธ ศาสนิกชน คง อยู่ ใน ความ ไม่ ประมาท ว่า ตัก
 ถึง พระ ธรรมมา ธรรมเจ้า โดย ฐาน ที่ พระ องค์ เปน เจ้า ของ พระพุทธ ศาสตร์นา
 เปน เจ้า ของ พระ ธรรม วินัย แล้ว ปฏิบัติ พระ ศาสตร์นา พระ ธรรม วินัย
 ให้ บริบูรณ์ เปน ปฏิบัติ บูชา ก็ ดี ด้วย อามิสบูชา อัน เปน เครื่องหมาย
 แห่ง ปฏิบัติ บูชา ก็ ดี ชื่อ ว่า บูชา พระ ธรรมมา ธรรม เจ้า ผู้ เปน พระบรม
 ศาสตร์นา ด้วย ธรรมา นุสสดี ปฏิบัติ อัน ให้ เกิด คุณ ศิริสวัสดิ์ แก่ ตน
 แก่ ผู้อื่น ด้วย ความ ไม่ ประมาท ดังจริง ตาม พระ บัณฑิต โฉวาท ที่ ยก
 ขึ้น ไว้ เปน ข้อ ๒ ว่า

หันททานิ ภิกขเว อามนตยา มิ โว, วยชมา

สง.ชารา อปปมาเทน สมปาเทถ”

ภิกษุ ทั้ง หตาย, บัด นี้ เรา ขอ เตือน ท่าน ทั้ง หตาย, สังฆา ทั้ง หตาย
 มี ความ เต็ม ไป เปน ธรรมตา, ขอ ท่าน ทั้ง หตาย จง ทำ ประโยชน์ ตน
 ประโยชน์ ท่าน ให้ บริบูรณ์ ด้วย ความ ไม่ ประมาท เกิด ดังนี้ แต่ พระ

การเดินทาง จากลอนดอน ถึงออสเตรเลีย

โดยเครื่องบิน

(แถลง เรื่อง ซึ่ง เซอร์รอส สมิทได้ เดินทางข้าม ครึ่ง พิกพ
ภาคอากาศเป็น ครั้ง แรก เซอร์รอส สมิท บรรยายโดย ตนเอง)

นายสอ เศรษฐบุตร. แปล.

(ต่อจาก เล่ม ๑ ตอนที่ ๕ หน้า ๑๑๕๓)

ต้องเข้าไปเพราะอากาศไม่ดี

พอเครื่องบินแล้วเสร็จ เราได้ขอให้เซอร์ ยอนฮาดค็อก ทดลอง
บินดูจนเป็นที่แน่ใจว่า เรียบร้อยดี แต่เรายัง ต้อง อยู่ใน อังกฤษ
อีก ๑ สัปดาห์ เพื่อ รอ น้ำมัน เบนซิน แต่ น้ำมัน หยุด เครื่องที่ ตั้ง
ตัวนำไปให้มีเวลาถึง สนามบินที่ ไกล ๆ ได้ทัน

ข้าพเจ้ารู้สึกเนื้อตัวคันแสบแสบใจแสบแสบ ขณะที่ต้องรอคอยเวลาดู
อยู่ในประเทศอังกฤษ เพราะทุก ๆ วันเราได้ทราบจากหนังสือ
พิมพ์ว่า มอนซีเออร์ ปูเต ยัง บินใกล้ ออกัสเตรเดย์ เข้าไป ทุกที มอนซีเออร์
ปูเต ออกจากกรุงปารีส เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ในเวลานั้น บินไปถึง
เมสส์ไปเคมย์ แล้ว และนาย รอยเอกแมททิวส์ ผู้เข้าแข่งขันชิง
รางวัลใน ครังนี้ ก็ได้ ออกจาก ลอนดอน บินไปยัง ออกัสเตรเดย์ ด้วย เครื่อง
บินชนิด ซอเปวิท ล่วงหน้าไปก่อนเราแล้ว เหมือนกัน

ในสัปดาห์ที่เราต้องคอยอยู่นั้น อากาศร้ายแรงมาก เพราะ
ยังมีหมอกและหมอกยิ่งตกมากขึ้นทุกวัน ตกเห็บและฝนตกหนักแทบ
ไม่มีเวลาหยุด บ่ายวันหนึ่ง พะเหิน อากาศสงบอยู่สักครู่ใหญ่ ๆ
ข้าพเจ้าจึงนำเครื่องบินขึ้นบนอากาศ ลอยอยู่ประมาณ ชั่วโมงกึ่งหนึ่ง
เพื่อทดสอบเครื่องเป็นครั้งสุดท้าย

เครื่องบินของเราอยู่ที่เวบบริดจ์ แต่คำบดทุบดังคนออกบินซึ่ง
รัฐบาลออกัสเตรเดย์กำหนดให้มันอยู่ที่ดำนามบิน 'เฮนส์โลว์'

เริ่มการบิน

ข้าพเจ้าตั้งใจว่าจะบินไป เฮนส์โลว์ ในวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน
และจะตั้งต้นออกเดินทางในเช้าวันรุ่งขึ้น ครั้นถึงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน
ขณะที่เรากำลังจัดของ กระจุก กระจุก อยู่ข้าง ๆ เครื่องบิน พะเหิน
ฝนหยุดตกทันที และอากาศปราศจากเมฆหมอก คราวนี้เป็นโอกาส
ดีซึ่งเราจะทะวันเสียไม่ได้ เราช่วยกันขึ้นเครื่องบินออกจากโรง

ตอนที่ ๓๐ การเดินทางจากลอนดอน ถึงออสเตรียโดยเครื่องบิน ๑๒๕๗

แต่พอข้าพเจ้า ตกลง หนุม เครื่อง อากาศ ก็ กลับ มืด มัว ด้วย เมฆ หมอก และ หิมะ ตก ลง มา อีก

อากาศ เปลี่ยน แปลง ไป โดย เร็ว เพราะใน ช่วงเวลา ครั้ง ชั่ว นานา พิกัด เมฆ หมอก ก็ หาย ไป หมด ท้องฟ้า โปร่ง เป็น ที่ เชื่อ ได้ ว่า เย็น วน วน คง สว่าง แจ่ม ไม่ กลับ มืด มัว อีก เรา หนุม เครื่อง แดง ก็ เข้า หนึ่ง ประจำ ที่ และ บิน ออก จาก เวยบริตซ์ ถ้า จะ พด ตาม ที่ ถูก แดง ข้าพเจ้า ถือ ว่า การ บิน ไป ประเทศ ออสเตรีย ของ เรา ได้ เริ่ม แต่ เวลา นี้ เป็นต้น ไป

ในระหว่างที่เรามบินไปเฮนส์โดว์เครื่องบินยนต์ เรียบร้อย เป็น ที่ พอใจข้าพเจ้าอย่างยิ่ง และเราพร้อมลง ตำนามบินที่เฮนส์โดว์ได้ โดยง่าย

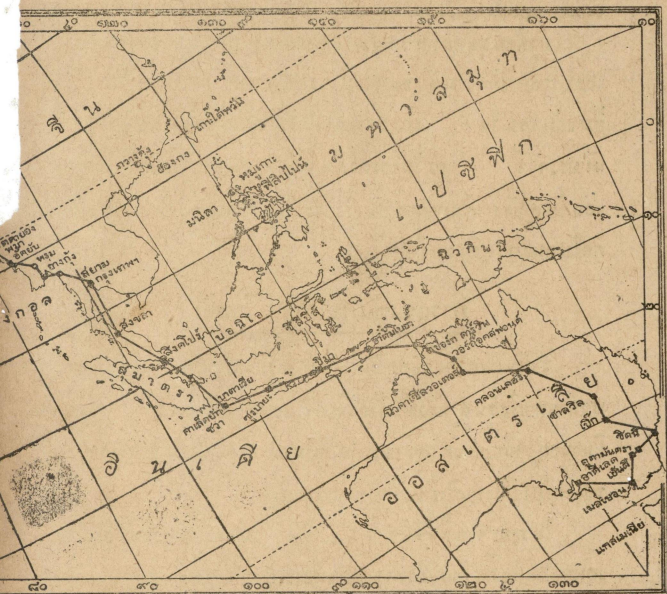
เฮนส์โดว์เป็น ตำนามบิน “พลเรือน” ที่สำคัญ ที่สุดใน กรุง ลอนดอน และ เครื่อง บิน สำหรับ บรรทุก สินค้า และคนโดยส่วน ทุกชนิด ที่ จะ ไป หรือ มา จากประเทศต่าง ๆ ในยุโรป จะต้อง ขึ้น และ ลง ณ ที่ นั้น เมื่อได้เก็บ เครื่อง บิน เรียบ ร้อย แล้ว ข้าพเจ้าได้ แจ้ง ไป ให้

บริษัท วิกเกอร์ ทราบ ว่า ข้าพเจ้า มีความ ประสงค์ จะ ตกลง ออกบิน ไป ออสเตรีย ใน เช้า วัน รุ่ง ชื่น ที่ เดียว

ในเช้าวันที่ ๑๒ พฤศจิกายนเราถูกปลุกให้ ตูขึ้นตั้งแต่ เวลา ๔.๓๐ ก.ท. ข้าพเจ้า มีความ ยินดี มากเมื่อได้เห็น อากาศ ปอด โปร่งและหนาวจัด แต่ พอ เวลา ๖.๓๐ ก.ท. ก็มี หมอก ตก หนัก ลง มา อีก รายงานจากกระทรวง การ บิน แถลงว่า จะมี อากาศ ไม่ดี ใน แถบ คว้น ออกเฉียงใต้ ของ กรุงลอนดอน และใน ภาค เหนือ แห่ง ประเทศฝรั่งเศส

เมื่อนำ เครื่องบินออกมาจากโรงแถว ผู้บัญชาการเพอร์วิน ซึ่งมี
หน้าที่อยู่ใน สำนักรมการบินหลวง ได้ทำ เครื่องหมาย และ ตีตรา ลง บน
ถ้าเรือ ๕ แห่ง ตามกฎที่ได้ตั้งไว้ สำหรับการ แข่งขัน คราวนี้ เมื่อไป
ถึง ออสเตอร์เลีย เรา จะ ต้อง แสดง เครื่องหมาย เหล่า นั้น ให้เจ้า หน้า ที่ ฝ่าย
โน้น ดู ๓ แห่ง เพื่อจะ ได้ รู้ว่า เป็น เครื่องบิน ถ้า เดียว กัน กับ ที่ ได้ ออกมา
จากกรุง ลอนดอน จริง

รายงาน ของ เจ้าหน้าที่ตรวจอากาศฉบับที่ประกาศเมื่อเวลา ๘ ก. ท.
 แสดง ว่า อากาศ อยู่ใน ชั้นที่ ๕ กตัว คือ อากาศไม่ เหมาะ สำหรับ
 การ บินเดี่ยว แม้ ว่า ความหวัง ของ เรา ก่อน ข้าง จะ โอนเงินอยู่
 ตักหน้อย ก็ตาม แต่ใจเรา คง มั่น เดี่ยว แล้ว ถึง จะ ดี ร้ายอย่างไร
 เราก็ จะ ต้อง ไป ให้ จน ได้

มีเพื่อนฝูงต้องตามคนมา คอยอวยพรให้เราไปโดย ด้วยสวัสดิภาพ และ ประสงค์ ซึ่ง ความ ชัยชนะ สัม มโนรถ ประสงค์ เรา ได้ เห็น หน้า อัน ยิ้ม แย้ม แจ่มใส และ ตัดบดเคี้ยวให้ร้องจาก มิตรสหาย ใน ขณะ นั้น ประจำที่ และ ใช้ เครื่อง บิน ขึ้น จาก สนาม อัน ปกคลุม ด้วย หิมะ แดง ชน ด้วย ภาคนภากาศ อัน ว่างว้าง ซึ่งเรา จะ ต้อง ตั้งหน้า กระทำ กิจ ต่อไป จน บรรลุ ถึง ผล ที่ ดี

การแข่งขันเริ่มเราให้ ใจเต้น

น้ำมันในเครื่อง ขนสัตว์ และ เครื่องยนต์ ของเรา ก็เดินเป็นปกติ เราขายหัวเรือชน ตู้ ทองฟ้า ซึ่งถวนแล้วไปด้วย เมฆหนาทึบ ข้าพเจ้า บินวนอยู่เหนือเฮลิคอปเตอร์ ประมาณสิบนาที เพื่อให้แน่ใจว่าทุก ๆ ส่วน ของ เครื่อง บิน เป็นที่ เรียบ ร้อย ดี ทุก ประการ

ใน ระยะ จาก พน ดิน ราว ๒๐๐๐ ฟุต มี แดง พระอาทิตย์ ต้องสว่าง แต่มองไม่เห็น พน ดิน เบื้องล่าง เพราะมีเมฆ หมอก ทยอย กัน อยู่ เหตุ ฉนั้น เราจึงต้องตั้ง เข็มทิศ ตรงไปยังตำบล โพลส์ โคน พอจนจะถึงรอบ นอก เรามอง ลง ไปดูตามช่อง เมฆ แดเห็น ผัง ทะเล อยู่ ดิบ ๆ เป็นเครื่อง ช่วยให้ทราบได้ว่า เรา มา ถึง โหนด แล้ว

ลาก่อนประเทศอังกฤษ!

พวกเราทุกคน รู้สึก เสีย คาย และ เสีย ใจ ที่ ต้องจากประเทศ อังกฤษ อัน เป็นถิ่นฐาน ของบรรพบุรุษ น้ำ ทะเล ไหล เป็น ลูก ระลอก กระฉอกไป

ตอนที่ ๑๐ การเดินทางจากตอนตอนถึง ฮอดส์เคอร์เตย์ โดยเครื่องบิน ๑๒๖๑

ทิวช่อง อังกฤษ ด้วยแรงพายุ และ คลื่น ชัด กระเซ็น เป็นฟองฝอย กระทบ กับ น้ำผออันสูงแหลม สีสดัว ยอดเขาเหล่านั้น ปรากฏเป็นจุด พ้นก้อนเมฆ ขนมารับแสง สว่างอ่อน ๆ แห่ง ดวงอาทิตย์ ใน ฤดูหนาว ดูเป็น เงางาม เดห์ ประหนึ่ง ใน ภาพเขียน ฉนน

ลมหนาว เยือกเย็น พัดมา ต้อง หน้าเรากระทำให้ สั่น ไปทั่ว สรรพางค์ กาย มี หิมะ ตก ขาว ทวาท พน แผ่นดินและ มีดคลุ้มไป หมด ถนน ทนทาง สูง ๆ คำ ๆ เห็นเป็นสีดำ คล้าย เส้น ดินสอ ซึ่ง ข้างเขียนชัดไว้ บนรูป และ ถนน ทุก ๆ สายไป บรรจบ กัน ที่ โพลส์ โตน ทงตัน

จังหวัดโพลส์ โตน มี ประวัติ สำคัญ เกี่ยวกับสงคราม คราว ที่ แด้ว มา มากเหมือนกัน ในขณะที่ เครื่องบิน ของ เรา แด้น มา เห็น เมือง ข้าพเจ้า สะงอกออกไปดู ข้าง ๆ ที่ เอง เป็น แหล่ง ซึ่งกอง ทหาร ใหญ่ น้อย แห่ง ราชอาณาจักร อังกฤษ ได้ผ่าน ไป มา รวด กับ สาย น้ำไหล ต่าง ก็ แด้งดง ความ อาจหาญ เพื่อ เป็น เครื่อง ยก ย่อง เกียรติคุณ และ เกียรติยศ ของ แผ่นดิน แห่งบ้านเกิดเมืองมารดา

ภายในจิต ใจ ข้าพเจ้า ดู เหมือนไม่รู้ สึก เลย ว่า ที่ แท้ เวदान เรา กำลังบินไป ฮอดส์เคอร์เตย์ อย่าง จริง ๆ และการที่เรา ต้อง ทำงาน อาม เหนือ ต่างน้ำ มาแล้วแต่หนหลัง ก็ เพื่อ จะ จัดการ ใน เรื่อง การบิน ไปฮอดส์เคอร์เตย์ ครวงเอง หาใช้อื่นไถ่ไม่ ข้าพเจ้า ข้าเจื่องดูเครื่องยนตร แด้ว ก็ กตบ หวนคิดว่า ผล ที่สุดของการ พยายามนี้ จะเป็นไปอย่างไรหนอ ? โชคชะตาจะมี ความกรุณาต่อเราแต่เพียงเล็กน้อย และ อนุเคราะห์ ให้เรา

ไปจนถึง ขอเสรีเถย อันเป็นประตู่แห่งความหวังของเราภายในสามสิบ วัน
ได้หรือไม่หนอ ?

เครื่องบิน กำลังเดินไป เปน ปกติ ไม่ กระเทือน อบอุ่น เลย ราว
กับ นั่ง อยู่ บน ก้อน หิน ตาย ตอ ะโยง ะยาง ซึ่ง ผูก รั้ว ปัก และ หาง
นั้น ดัง หิ่ง ๆ ราว กับ เฝ้าย คนตรี โดย ความ กระเทือน ของ เครื่อง ยนต์
นามัน ซึ่ง ทาเคลือบไว้บน ปีก ต้อง แฉง อาทิตย เป็น ประกาย เข้าตา เวลา
นี้ เครื่องยนต์ เดิน เพียง ๕ ของ ผู้เฒ่าอย่าง เดิมที และ เบื่องเลี้ยง ดัง
ประสาน กันตามธรรมดา ของ เครื่องยนต์ ที่ เดิน สดวก ทำให้เราว่า เร็ว
ใจ เป็น ที่ ยิง

ความพลิตพลินในเวลาบิน

เครื่อง บิน เด็ก ๆ เหมาะ สำหรับ การ บิน ใกล้ ๆ วนเวียน อยู่ บน ฟ้า
หรือสำหรับ ดู เมฆหมอก ซึ่ง ตอยอยู่ เหนือ พนพิภพ เท่านั้น แต่ เครื่อง
ใหญ่ ๆ เช่น ชนิด สำหรับ ทิ้ง ตูกระเบิด ย่อม เปน สิ่ง ผ่า แฉย และ
แน่นหนา กว่า มาก ผู้ ใช้ เครื่อง ทุก คน ย่อม มี ความ รัก ใน เครื่อง บิน
ของตน และ เครื่องบินกับ ผู้ ใช้ ดูเหมือนจะเป็น เพื่อน กัน ที่ เดียว ต่าง ห่วง
กัน ไม่ ได้ เครื่อง ยนต์ เปน มืด แห่ง กางัง ส่วน คนขับ เปน ผู้ มั่ง คับ
บัญชา กันโยกและ เกี้ยว สำหรับ ควบคุม เครื่อง เปรียบ เหมือน เล่น ประสาท
ของ เครื่อง บิน ที่ นำเอา ความ ประสงค์ ของ ผู้ ขับ ขึ้น ไป ได้ และ ผู้ ขับ ที่
อาจจะ แสดง ความ ประสงค์ ของ ตน ได้ อย่าง รวดเร็ว แฉ แท้ เครื่อง บิน
เป้น สิ่ง หนึ่ง ซึ่ง ผิด แปลก และ ประเสริฐ กว่า กัด ไก่ อื่น ๆ ซึ่ง มนุษย์ ได้
ประดิษฐ์ ขึ้น

ตอนที่ ๓๐ การเดินทางจากดอนคอน ถึง ออัสเตรเลีย โดยเครื่องบิน ๑๒๖๓

ถ้าจะพูดให้ถูกแท้ เครื่องบินก็ไม่ต่างกับสิ่งซึ่งมนุษย์ได้
คิดสร้าง ขึ้นมา เมื่อตอย อยู่บนอากาศ เครื่องบิน หารู้แต่จะเป็นเครื่อง
กลไก อย่างเดียวเท่านั้นไม่ ที่จริง ก็ เหมือน สิ่ง ที่ มนุษย์ คิด ใจ เรา
นั่นเอง เพราะ ไม่ แต่ เพียง กระทำ หน้า ที่ ตาม คำ บังคับ บัญชา ของ
ผู้ขับ ยัง อาจ จะ ดำรง อารมณ์ ของ ผู้ขับ ได้ อย่าง ดี ด้วย

ปลด ของ เครื่อง บิน คือ เครื่อง ยนต์ร ซึ่ง อยู่ ต้อง ข้าง นั้น เป็น
เครื่อง หมาย บอก ความ ฉลาด ของ คน เรา เพราะ มี เครื่อง ประกอบ
ยุ่ง ยัง ไม่ น้อย กว่า อะวียอร์ แห่ง ร่าง กาย ของ มนุษย์ เลย ใน เวลา ที่
เครื่อง ยนต์ร ต้อง เครื่อง เติล เป็น ประติ และ ปลด ยี่สิบ เท่า เท่า ๆ กัน ใจ เดียว
พ่น ออก มี เสียง ดัง บูม-บูม-บูม ไม่ หยุด หย่อน สำหรับ ผู้ขับ ที่ เครื่อง บิน
เสียง เหล่า นี้ เปรียบ เหมือน เพด แดง ความ ร่าเริง ใน เวลา ที่ เครื่อง ยนต์ร
ต้อง เติล อยู่ ซึ่ง ดำรง ว่า ทุก สิ่ง ทุก อย่าง ดำเนิน ไป โดย เรียบ ร้อย

ขณะที่ เรา ข้าม ผัง ทศ อังกฤษ โดย ระยะ ี่ เท่า ๘๐ ไมล์ ต่อหนึ่ง
ชั่วโมง ฟ้า เพด อินไฟเรว นี้ ดัง ก้อง อยู่ ใน หู ข้าง เจ้า ทำให้ ใจ
ใจ คิด ไป ถึง โชค ซึ่ง รอ เรา อยู่ ใน อนาคต

ผู้ทำนาย ดินฟ้า อากาศ

ไม่ ขำดวง อาทิกย์ ก็ ต้อง แสง สว่าง ช่าง อังกฤษ ปรากฏ อยู่
เบื้อง ใต้ เรา เวล ี คอรับีโด ต้อง ดำ กาลัง แด่น ไป ทาง ทิศ เหนือ แด่ ดู

คล้าย ๆ ของสำหรับ เด็ก เด่น ใน ขณะที่ เรา อยู่ ระหว่าง กตาง ทะเต
เช่นนี้ ช้อง อังกฤช แด่ ดู แด่ และ ด้อบ ส่วน ทาง ด้าน หัด พนนา ชนไป
เปนยอด เขา ต่เทาขาว คล้าย หมอก เบื้องหน้า เรา — แหตม กรเน — เห็น
ประเทศ ฝรั่ง เค็ด โกด เข้า ทุกที่

เวดานี อากาศ โปร่ง ข้าพเจ้า กำลัง นึก อยู่ใน ใจ ว่า ผู้ เขียน ราย
งาน ดิน พ้า อากาศ ที่ อังกฤช อย่างไร เสีย ก็ คง ทาย ผิด เปน แน่
เพราะ เวดานี อากาศ สว่าง แจ่มใส ตรง ชำกับ คำ ทำนายน จน กระทั่ง ถึง
ฝั่ง ทะเต ฝรั่ง เค็ด ข้าพเจ้า จึง รู้ ดี ว่า คำ ทำนายน นั้น หาได้ คลาด เค็ดอนไม่
เพราะ ข้างหน้า เรา มี เมฆ ยาว ยืด ไป จน สู้ ด้ายตา ครั้งแรก ข้าพเจ้า คิด
ว่า คง เปน เมฆ ก้อน เด็ก ๆ ซึ่ง ตอย อยู่ใน แถบ นั้น เท่านั้น จึง เห็น
เครื่องบิน ตรง เข้าไป แต่ ใน ใจ ข้าพเจ้า ก็ พบ เมฆ ฝน อัน เค็ดไป ด้วย
หิมะ ตอย กัน ขวาง หน้า อยู่ รวากับ กำแพง

ดู ก็ เห็น และ หิมะ ตก ลง มา จน ท่วม เครื่องบิน ใน ชั่ว ประเดี๋ยวเดียว
ตาม ที่ บังคม และ ข้าง นอก แฉ่น ที่ เรา กำลัง ตา ใจ ตอน แด่วไป ด้วย น้ำ แข็ง
ทั้ง สิ้น หิมะ ตก ลง มา ปะ หน้า เรา หนา รวากับ สุ่ม หน้า กาก น้ำ แข็ง
ทำให้ เห็น เค็ดไป ทัว ตัว

เรา จะ ไป ต่อ ไป อีก ไม่ได้ เปน แน่ นอน เหตุ ฉนั้น จึง ต้อง หัน หัก
เครื่องบิน กลับ ออก มา รับ แสง แด่ อีก ครั้ง หนึ่ง

เครื่องบิน เวดานี อยู่ใน ระยะ ถึง ๔๐๐๐ ฟุต จาก พื้นดิน ก่อน เมฆ
เกยวเกาะ กัน แน่น แด เปน ทาง ยาว ยืด ไป ใน ท้อง พ้า นั้น เปน ไมตรี ๆ ดัง

ตอนที่ ๑๐ การเดินทางจาก ตอนดอน ถึง อวส์เตรเดย์ โดยเครื่องบิน ๑๒๖๕

ยอต เขา ซึ่ง ปกคลุมไปด้วย หิมะ ไม่มีช่องว่างพอที่จะผ่านไปได้ เพราะ ถนน ข้างเขา จึง ต้อง ปิด เครื่อง ร่อน ลงโดยหวังว่าจะบินไปข้างใต้เมฆ แต่ที่นั่นก็ไม่มีผิอะไรกับข้างบน เพราะมีหิมะตกหนักทำให้ไม่เห็นอะไรไกลออกไปมากกว่า ๒-๓ หกตาเลย

เครื่องมือสำหรับการบิน

เราต้องนั่งทนความหนาวอีกครึ่งหนึ่ง โดยเหตุที่การบินต่ำมีอันตรายมาก (เพราะอาจจะประทะยอตเขาที่สูงๆได้) และไม่ให้ประโยชน์อย่างใดเลย ข้างเขาจึงตั้งใจจะร่อนชนสูงให้พ้นก้อนเมฆ และเดินทางตามเข็มทิศและแผนที่ไปยังเมืองดัยอง

การเดินทางโดยเข็มทิศและแผนที่ก็ไม่ต่างอะไรกับวิธีเดินเรือในทะเล เว้นแต่เครื่องมือสำหรับหาเส้นทางที่อันตรายนั้นเป็นของจำเป็นสำหรับเรือในทะเลไม่มีใครจะมีประโยชน์ในการบิน เพราะเครื่องบินมีผู้ทำมากทำให้เปลี่ยนที่ไปได้เร็ว และโดยเหตุผลอย่างอื่นอีกในเวลาคำนวณหาระยะทาง ผู้คำนวณจะต้องเผื่อไว้สำหรับกำลังลมที่พัดมาข้างๆ ซึ่งเป็นสิ่งยากที่จะรู้ได้โดยแน่นอน

เหตุที่เครื่องบินดันไปตามอากาศ นั้นการเคลื่อนไหวของอากาศก็ย่อมจะทำให้เครื่องบินช้าลงหรือเร็วขึ้นได้ เป็นต้นว่าถ้ามีลมพัดตั้งท้ายชั่วโมงอากาศ ๔๐ ไมล์ และมีหัวจริง ๆ ของเครื่องบินมีเพียง ๘๐ ไมล์ ต่อหนึ่งชั่วโมงอากาศ เครื่องบินจะเดินได้ชั่วโมงอากาศ ๑๒๐ ไมล์

วัดตาม ระยะทาง บน พนดิน ถ้าหากว่า บิน ทวน ถม ฝั้เท้า จะ เหลือ
เพียง ๔๐ ไมล์ ต่อ หนึ่ง ชั่วโมง เท่านั้น

เพื่อ จะ ทราบ ฝั้เท้า ของ เครื่อง บิน วัด บน พนดิน จะ ต้อง ใช้
เครื่อง ชนิด หนึ่ง เรียก ว่า เครื่อง วัด ระยะทาง พนดิน ถ้า เวลา ถม
พัด มา ข้าง ๆ เครื่อง บิน ก็ จะ หิน ข้าง ไป ตาม ถม ด้วย ดัง เหล่า น
ประกอบ กัน เป็น เศษ ส่วน เข้า ทำให้ การ คำนวณ ฝั้เท้า และ การ นำ เครื่อง
บิน ไป ใน อากาศ ยาก มาก เช่น ใน เวลา บิน ขึ้น เหนือ เมฆ หรือ
เมื่อ เวลา มอง ไม่ เห็น แผ่นดิน เบื้อง ต่ำ เป็นต้น

ในการ บิน ครั้ง นี้ กระบวนการ บิน ได้ มอบ แผน ที่ อย่าง หายา บ ๆ
แสดง ทาง ถม พัด และ ความ เร็ว ของ ถม พัด ตาม เส้น ทิศ นันดร ต่าง ๆ ให้ เรา
ไว้ ดังนั้น เรา จึง ทราบ ได้ เป็น เต่า ๆ ว่า ควร จะ ใช้ ฝั้เท้า มาก น้อย เพียง ไใด
หรือ เห็น หัว เครื่อง บิน ไป ทาง ไหน เมื่อ เรา ไม่ แด เห็น พนดิน

เข้าไป ใน หมู่เมฆ

เรา ค่อย ๆ ร่อน เวียน รอบ ขึ้น ที่ สูง จน กระทั่ง เครื่อง บิน ของ เรา สูง
จาก พนดิน ถึง ๘๐๐๐ ฟุต กว่า จะ พ้น ก้อน เมฆ ข้าง ใต้ เรา มี พายุ จัด พัด
ทำให้ หิมะ ปลิว ว่อน แต่ เรา ได้ เข้า ไป ใน โลก ใหม่ - โลก อัน มหัศจรรย์
โลก ซึ่ง ประกอบ ไป ด้วย แสง อาทิตย์ สว่าง เข้าตา และ ไม่ มี ใคร มา
ฟ้อง ฟาน นอก จาก เรา ๔ คน เท่านั้น

ภาพ ซึ่ง ปรากฏ อยู่ ณะ เพาะ หน้า ขา พเจ้า ณ บดิน คล้าย กับ
ที่ ขา พเจ้า ควร จะ แด เห็น ที่ ขว โลก มหา สุ่มท แห่ง เมฆ ซึ่ง อยู่ เบื้อง ต่ำ

ตอนที่ ๓๐ การเดินทาง จาก ตอนตอน ถึง ยอดเศวตีย์โดยเครื่องบิน ๓๒๖๗

ลงไป แด่ ดู ดัง รูป พน ดิน ซึ่ง ปกคลุมไปด้วย หิมะ ในเขต ขั้ว โลก ก่อน
เมฆ บาง ก่อน เป็น วง มี พื้นฐาน คล้าย ยอดผา — ซึ่งมี หิมะ ตก ทั่ว อยู่
ข้าพเจ้า คอย จะ คิด ไป เติมน้ำ ว่า เมฆ ซึ่ง ปราศ จาก รูป ร้าง เหล่า นั้น เป็น ของ
แข็ง อย่าง ภูเขา เมฆ บาง ก่อน ดอย ขึ้น สูง ราว กับ กอง หิมะ และ
เกลี่ย บน ก่อนอื่น ๆ หรือ บางที ก็ ขึ้น กับ เข้า กับ อีก ก่อน หนึ่ง ไม่ว่า
อะไร ดู ใหญ่ โต มหิมา ไป ทุก อย่าง จน ประมาณ ไม่ ถูก

นอกจาก นี้ ยังมี ก่อน เมฆ เด็ก ๆ ดอย อยู่ ดัง ชน นก เป็น เหว
ลึก นับ ถึง หาดาย พัน ฟุต ปลด ต้อง สอด และมี ชอบ คิด ต่อ กัน ไป เป็น
ระยะ ไกล สุด สายตา ใน ระหว่าง เรา กับ ดวง อาทิตย์ มี ก่อน เมฆ ดอย
อยู่ เป็น หย่อม ๆ ประหนึ่ง ว่า ถูก พ่น ออก มา จาก หมู เมฆ อัน หนา แน่น
ภายใต้ แสง แดง ซึ่ง ตอด มา ตาม ช่อง เมฆ กระจาย ออก เป็น เงาม แดง มี
รูป ร้าง ต่าง ๆ กัน เงาม เหล่า นั้น เป็น ดี เดียว กัน ทั้ง นั้น แสง พระ อาทิตย์
กระทบ ขอบ เมฆ อยู่ โดย รอบ และ กระทบ กัน ทำให้ แด เห็น เหมือน ดัง
ขอบ เมฆ เหล่า นั้น หุ้ม ด้วย เงิน

ภาพ อัน มหัศจรรย์

ดัง ซึ่ง ข้าพเจ้า แด เห็น เวลา นั้น ทำให้ รู้ ถึง พิศวง หด โหด เป็น อย่าง
ยิ่ง เบื้อง ใต้ เงาม ของ เครื่องบิน ได้ คิด ตาม ไป โดย ไม่ กระทบ กระ โธด
จาก ก่อน เมฆ หนึ่ง ไป อีก ก่อน หนึ่ง บาง ครั้ง ก็ ต้อง ข้าม อ่าว และ หยว
เหว เหมือน หนึ่ง เงาม นั้น เป็น ปีกา ซึ่ง ถูก ส่าย รอบ ๆ เงาม แดง
เป็น วง มี ดี ต่าง ๆ สลับ กัน อย่าง รุ่ง ใน ฤดู ฝน ตั้งแต่ เกิด มา ข้าพเจ้า

ยังไม่ได้เคยเห็น สิ่งทั้งาม เหมือน ใน ความ ผันยั่กว่า โดก เบอง บน ช่ง
ข้าพเจ้า และ เพื่อน ข้าพเจ้า กำตั้ง ท้อง เที่ยว อยู่ ใน เวตนี้

น้อง ชาย ข้าพเจ้า เปน ผู้ คำนวณ หา ทาง และ ข้าพเจ้า ถือ ทาย
คอย หัน หัว เครื่อง บิน ไป ตาม ทิศ ตรง ไป เมือง ต้อยอง เรา บิน มา ใน
ทะเล แห่ง อากาศ ช่ง มี ขอบ ผัง ชาว เปน เงิน และ ทุก ๆ ขณะ จิต เนา ของ
เราก็ เต้น ตาม เรา มา ไม่ ปลัดอย ให้ เรา หัน ไป แต่ ผู้ เดียว เรา บิน
อยู่ ราว ถ้าม ชั่ว นา พิกา โดย ไม่ ได้ เห็น พน แผ่น ดิน ช่าง ต่าง เดย แม้ แต่
นิดเดียว เหตุ ฉะนั้น เรา จึง ต้อง หัน พวง มา ตัย ไป ตาม เข้ม ทิศ และ คอย
ระวัง ดู ว่า เมฆ จะ หมด หรือ ยัง หรือ อย่าง น้อย ก็ ให้ ม ช่ง พอ ที่ จะ
มอง ลง ไป ดู ช่าง ไค ไค เพื่อ จะ ได้ รั ว่า เรา มา ถึง แะ ไหน แล้ว น้อง ชาย
ข้าพเจ้า ได้ จด ระยะ ทาง อย่าง คาด กระเน ลง บน แผนที่ โดย วิธ คำนวณ
ทุก ๆ ๑๕ นาที เพื่อให้ทราบ ว่า เรา อยู่ ที่ ตรง ไหน

ความ หนาว ยัง มาก ชน มือ แด เทา ไม่ รั ด้ก อะไร เดย แด ร่าง กาย
ก็ เกือบ กตาย เปน ก้อน น้ำ แข็ง อยู่ แล้ว ตม หนาว พัด ตอด เข้า มา ทาง
เสื้อ ผ้า ที่ ใต้ จน ข้าพเจ้า แทบ ทำ หน้า ที่ กำกับ เครื่อง บิน ไม่ ได้ ออก ค่อ ไป
ตม หายใจ ช่ง ออก มา ทาง จมูก กตาย เปน น้ำ แข็ง มา จับ อยู่ ที่ หน้า
และ หน้า กาก ทำ ให้ แว่น ตา และ หมวก เย็น เปน น้ำ แข็ง ไป หมด

บาง ครั้ง มี ก้อน เมฆ สูง ตระหง่าน ขวาง หน้า เรา อยู่ และ ไม่ มี หน
ทาง ที่ จะ อ้อม รอบ ไป ได้ ก้อน เมฆ เหล่า นั้น มี หิมะ ปก คลุม อยู่ เต็ม อ
ไป และ ใน เวลา ที่ ข้าพเจ้า บ่าย หัว เครื่อง บิน ผ่า เข้า ไป นั้น มี น้ำ แข็ง
ตก ลง มา ท่วม บึก และ ดำ เครื่อง บิน เข้ม บอก ผี เท้า บน อากาศ ไม่ หมุน
เพราะ เย็น จัก และ ตัว เรา เอง ก็ ถูก ปก คลุม ไป ด้วย หิมะ ช่ง ลาด เข้า มา

ตอนที่ ๓๐ การเดินทางจากตอนดอน ถึง ฮอดส์เตรเดย์ โดยเครื่องบิน ๑๒๖๙

เราต้อง ถอด แวน์ คา ออก โดยเหตุที่มี น้ำ แข็ง จับ อยู่เต็ม จน
แต่ เห็น อะไร ไม่ได้ เราได้รับ ความ ตำบาก มาก ที่ จำเป็น ต้อง มอง
ดู ด้วย คา เปลา ยัง ในเวลาที่มี น้ำ แข็ง หด่น ลง มา ประ ตุกตา และ
เวลาที่ เรือ แล่น เร็ว ถึง ชั่วโมง ๙๐ ไมล์ ด้วย แล้ว ก็ แทบ สุด วิสัย
ที่เราจะทนได้

อาหาร กลาย เป็น น้ำ แข็ง

ราว ๆ ๓ ก. ท. ข้าพเจ้า ชวน ให้ น้อง ชาย ข้าพเจ้า รับ ประทาน
แซนด์ วิช แทน อาหาร กตาง วัน เมื่อ เอา อาหาร ออก มา จาก ตู้ จึง ทราบ
ว่า ทุก อย่าง แข็ง เป็น น้ำ แข็ง ไป หหมด เพราะ หี ดิ ที่ เรา มี กาแฟ อยู่ ใน
หม้อ อุ่น เราไม่มี อะไร นอกจาก ช็อกกาแลต ซึ่ง เรา เตรียม มา ด้วย
คน ๓ ต้อง ดำ ขัน เป็น ของ หวาน ข้าพเจ้า ไม่ เคย ได้รับ ความ หนาว
แต่ ความ ตำบาก อย่าง ที่ ข้าพเจ้า ได้รับ ใน ช่วง เวลา ต้อง ดำ ขัน หนาว พิการ นี้ เลย
ใน เวลา นั้น ข้าพเจ้า ได้ เขียน ลง ไป ใน รายงาน ประจำ วัน อย่าง ย่อ ๆ ว่า :

“การ บิน ชนิด นี้ ไม่ ออก รัด เลย ราว กับ อยู่ ใน เมือง นคร
เรา นี้ ข้าง ใต้ ยัง กว่า คา จะ บิน มา เพื่อ ประโยชน์ อะไร กัน”

นอกจาก เรา ไม่ สบาย ตัว และ รำคาญใจ แล้ว ยัง ไม่ ทราบ ว่า
เดี๋ยว นี้ เรา กำลัง บิน อยู่ ตรง ไหน ด้วย ข้าพเจ้า รู้ ดี ขน พอง สยง
เกตุ เมื่อ นึก ถึง ว่า ถ้า มี ฝน พัด มา ข้าง ๆ พา เอา เครื่อง บิน เรา ไป
อยู่ กตาง มหา สัมมท แอคแตนติก แล้ว เรา ก็ จะ ดัน ขั้ว ดิ ไป ตาม กัน

สิ่งที่ ทำให้ เรา รู้ ดี ใจ ขึ้น อยู่ หนึ่ง ก็ คือ เครื่อง ยนต์ร ต้อง เครื่อง
ซึ่ง กำลัง หมุน แต่ เพลดง เตียง ดัง นั้น ราว กับ มี ขั้ว ดิ แด เบิกบาน ดำ ราม ใจ

ข้าพเจ้ามองดูเครื่องยนตร์ด้วยความ ฤษยา เพราะมีหน้าอัน
ใหญ่อยู่รอบ ลูกสูบ ดูได้รับความสุขมาก ออกจะเป็นการตรงข้าม
กันอยู่หน่อย ที่เครื่องยนตร์เหล่านี้ ต้องการน้ำสำหรับหล่อเลี้ยง
ลูกสูบให้เย็น ส่วนเราซึ่งอยู่ห่างจากเครื่องเพียง ๒-๓ ฟุตเท่านั้น
ต้องนั่งตัวแข็งด้วยความหนาว ข้าพเจ้ารู้สึก อิจฉา! ภายหลังต่อมา
เมื่อข้าพเจ้านั่งถึงวันนั้นขึ้นมาครั้งใดก็ต้องนั่ง อมยิ้ม-อมยิ้มดูรายงาน
ประจำวัน ซึ่งข้าพเจ้าได้เขียนไว้ดังกล่าวแล้ว อมยิ้มถึงความ बात
ข้าพเจ้า อิจฉาเครื่องยนตร์อันปราศจากชีวิตจิตใจ

อันตรายของเรา มากขึ้นทุกที ข้าและแซน ข้าพเจ้าตายไปหมด
ด้วยความหนาว และแทบหมดกำลังที่จะบังคับเครื่องได้ อย่างไรก็ดี
เราจะต้องทราบ ว่าเวลานี้เราอยู่ที่ตรงไหนให้จงได้

บินลัดไปตาม ช่อง เมฆ

เมฆก้อนหนึ่ง มีพื้นฐานคล้าย หดงคาโบสถ์ที่ทำเป็นรูปกลมๆ
ปรากฏอยู่ข้างหน้า รอบๆ เป็นสี่ข้าวคล้ายเงินแต่ดูงดงามยิ่งนัก
ข้าพเจ้าถือว่านี่เป็นเครื่องหมายบอกโชคดียิ่งอย่าง ๑ สิ่งอื่นนอก
จากนั้นมองดูมืดมดไม่ชวนชม ส่วน “เมฆ อันงาม” ของข้าพเจ้า
สว่าง สุกใส ทำให้เกิดความหวังขึ้นในใจ ข้างๆ เป็นที่ว่างคล้าย
อ่าวยาวยัดไปประมาณ ๒ ไมล์ ขณะเมื่อเราบินไปถึงข้าพเจ้าทอด
สายตาดูตามช่องว่าง

เบื้องล่างของอ่าวนั้นหาใช่อื่นใดไม่ คือมนุษย์โลกของเรา
นั่นเอง ทุกทิศทุกทางล้วนแล้วแต่เมฆหมอกไม่มีที่สิ้นสุด มีช่อง

ตอน ท ๑๐ การเดินทาง จาก ตอนตอน ถึง ออดสเตอร์โดยเครื่องบิน ๑๒๗๑

อยู่เพียงแห่งเดียวคือข้างใต้เราลงไปเท่านั้น ถ้าจะนึกให้ชัดเจน
ก่อนเมฆและช่องปัดองนี้ดูไม่ผิดกับภูเขาไฟ ซึ่งมีปัดองสำหรับพ่น
หินและดินร้อนออกมา ข้าพเจ้ามักหิวเครื่องจิมมร้อนไปจนถึง
ไปยังเบื้องต่าง การที่เราเห็นออกมาได้ตามช่องทางซึ่งลึกถึง
๗๐๐๐ ฟุตเช่นนี้ ย่อมเป็นสิ่งซึ่งน่าพิศวงที่สุด ช่องทางอันนี้คล้าย
กับจะเป็นปัดองสำหรับพัดค่อภาพสวรรค์อันมีบริเวณแผ่ไพศาลออกไป
ไม่สิ้นสุดกับโลกของมนุษย์ชาติเบื้องต่ำ

หิมะกำลังตกจากก้อนเมฆที่อยู่รอบ ๆ ตัวเราอย่างหนัก แต่
ในเวตาเครื่องบินตกลง แทบจะกล่าวได้ว่าไม่มีหิมะบนเครื่องบิน
เลย เป็นตาอีกครึ่งหนึ่ง ขวอยเทพเจ้าซึ่งสถิตอยู่ในเทวโลก
คงนึกเมตตาเรา แผ่นดินภายใต้มองคิขาวไปด้วยหิมะ ในไม่ช้าเราก็
ได้เห็นเมืองใหญ่เมืองหนึ่ง ซึ่งน้องชายข้าพเจ้าบอกว่าคือเมือง
โรอาน ถ้าเป็นเมืองโรอานจริงก็แปลว่าเรามาถึงหนทาง แต่
ข้าพเจ้ายังไม่ใคร่เชื่อนัก เพราะเราได้บินมาถึง ๓ ชั่วโมงฟ้า ๆ ละ
๘๐ ไมล์ โดยวิธีหัดบาคือพอพวงมาลัย และไม่มีโอกาสที่จะทราบ
ได้เลยว่าเวตานี้เครื่องบินได้อยู่ตรงกับคำบอกใดในโลกมนุษย์

สุดหนทางชั้นต้น

ข้าพเจ้าบินเวียนอยู่เหนือเมืองโรอานในระยะสูง ๓๐๐๐ ฟุต
แผนที่ซึ่งเรามีอยู่แสดงให้เห็นว่านี่เป็นเมืองโรอานจริง ๆ! จังหวัด
ด็ยอง ซึ่งเป็นที่หมายของเราอยู่ไกลออกไปเพียง ๔๐ ไมล์เท่านั้น

จิตใจ ของ คน เรา นั้น มี ความ รู้ ดึก น่า ประหลาด มาก กล่าว คือ พอ
 เวลา เรา รู้ ตัว ว่า อยู่ ที่ ไหน และ พัน อันตราย แล้ว ร่าง กาย ขา แขน ทุก
 ส่วน ดู กระปรี้ กระเปร่า ชน ทน ที่ ราว กับ ว่า เมื่อ ต้อง ดำ นาท ที่ แล้ว
 มา นั้น เรา มี ได้ ประสพ ตั้ง อัน ร้ายแรง เช่น หิมะ และ เมฆ หมอก ซึ่ง ทำ ให้
 ใจ เรา เขียว แห้ง เตย เรา ต้ม ความ หนาว, น้ำ แข็ง อัน เย็น เยียบ และ
 ความ มืด คดุม ที่ เรา ได้ ผ่าน มา ทุก สิ่ง ทุก อย่าง แด ดุ สว่าง สด ใส และ
 อบ อุ่น ความ หวัง ที่ จะ ได้ รับ ผล ดำ เจริญ ก็ กลับ มา ดู ดวง จิต อีก ครั้ง หนึ่ง
 เรา ร้อน ตง ต๋น มา บิน ที่ จังหวัด ตยอง ด้วย หน้าตา อัน ชน บาน

ตาม ความ เห็น ของ ข้าพเจ้า หนทาง จาก เขานต์โตว์ มา จังหวัด
 ตยอง นั้น เป็น ตอน ที่ ลำบาก มาก ที่ สุด เนื่องจาก อากาศ หนาว และมี
 เมฆ หมอก มาก เรา ได้ ฝ่า อันตราย บิน มา เป็น หนทาง ถึง ๕๐๐ ไมล์
 ใน เวลา ซึ่ง ไม่ สัมควร ที่ จะ บิน ตาม รายงาน ของ กรม อากาศ ยาน นอก
 จาก นั้น เรา ยัง ได้ รับ ความ รู้ อีก อย่าง หนึ่ง ว่า ถึงแม้ อากาศ จะ ไม่ ดี
 อย่างไร ก็ ตาม เรา อาจ จะ บิน ไป ที่ ไหน ก็ได้ โดยใช้ เข็ม ทิศ และ แผนที่
 อย่าง วิถี เดิน เรือ ใน ท้อง ทะเล และ ตั้ง ดำ คัญ ยิ่ง ก็ คือ เรา มี ความ เชื่อ
 มั่น ที่ เดียว ว่า เครื่อง ยนต์ ของ เรา เรียบ ร้อย ดี และ เติ น เป็น ปกติ
 เป็น ที่ ไว้ใจ ได้

เมื่อ เวลา ลง จาก เครื่อง บิน ความ หนาว ทำ ให้ ร่าง กาย แข็ง จน
 เรา เดิน แทบ ไม่ไหว แต่ เพียง เท่านั้น ไม่ เป็น อะไร ! เพราะ จิตใจ เรา ใน
 เวลา นั้น เบิกบาน โดย เรา ได้ ผ่าน ตอน ที่ ลำบาก ที่ สุด มา แล้ว ความ
 ยาก ลำบาก ที่ ได้ รับ มา แด่ หน หลัง เรา ก็ คง ต้ม หาย ไป เอง และ เรา
 จะ ต้อง เครียม ตัว คอย ฝ่า อันตราย อัน จะ มี มา ใน ภาย นาน นั้น ค่ะ ไป

ตอนที่ ๓๐ การเดินทางจากลอนดอน ถึง ฮอดส์เคร โดยเครื่องบิน ๓๒๗๓

นายทหารนักบิน ฝรั่งเศส ที่ มา คือนักบิน เรา ได้พา กัน แสดง ความ
ประหลาดใจ เมื่อได้ทราบ ว่า พวกเรา ได้บิน มา จาก กรุง ลอนดอน พา
กัน มองดู อากาศ, ดู เครื่อง บิน แต่ ก็ ดู หน้า พวกเรา ใน ที่ สุด ก็
แสดง ความ ยิน ดย น มื่อ มา ให้ เรา จับ แด พดาง ดัน คีร์ชะ เปน เชิง ว่า เรา
นี้ ช่าง กล้า หาญ เสีย นี้ กระไร และได้ กล่าว คำ สรรเสริญ ยินยอม เปน
ที่ จับใจ เรา มาก ยิ่ง กว่า นั้น พอ เรา บอก ว่า ใน วัน รุ่ง ชื่น จะ ออก
เดินทาง ไป ยัง กรุง โรม ต่าง แสดง ความ ประหลาดใจ เพิ่ม ขึ้น อีก เปน
ทวักคุณ

ใน จำนวน พวกเรา ดี คน ไม่ มี ใคร พด ภาษา ฝรั่งเศส ได้ คัดต้อง ดัง
คน เดียว เหตุ นั้น เมื่อ เรา ต้อง การ หา มั่น เบิน ขึ้น สำหรับ ได้ ใน ถึง
ใน เช้า วัน รุ่ง ชื่น จึง เปน การ ดำบาก มาก กว่า ดิบเอก เบเน็ค และ
ดิบเอก เซียร์วี่ ช่าง กล ของ เรา ทั้ง สอง จะ ตรวจ ตรวจ เครื่อง ยนต์ เรียบ
ร้อย ก็ พอ เปน เวลา พดบ เรา พา กัน นอน แค หิว คำ เพราะ เห็น ดเห็น ย
เสีย เหลือ เกิน แต่ ใน ใจ นั้น ช่าง เปน สุข แด เบิก บาน เปน ที่ ยิ่ง

ตอน กลาง คืน เมื่อ ข้าพเจ้า เบด หีบ ของ ประจำ ตัว ออก ตรวจ ดู แด
เห็น เข้า ของ ช่าง ใน แฉ่ง ไป หมด เนื่องจาก ถูก ความ ยืน เมื่อ เวลา ที่ เรา
กำลัง บิน อยู่ เหนือ กอน เมฆ-แปรง ดี ฟัน ของ ข้าพเจ้า คิด กัน เปน หน้า แฉ่ง
ทีเดียว!

รุ่ง ชื่น วันที่ สอง ของ การ เดินทาง

เช้า วัน รุ่ง ชื่น เปน วันที่ ๓๓ เดือน พฤศจิกายน ข้าพเจ้า ไม่ อยาก
ให้ มี วัน เช่น นั้น อยู่ ใน ปฏิทิน เลย เพราะ สว่าง แด เปน เวลา ๖.๓๐ ก.ท.

แล้ว อากาศยังหนาว และมีหิมะ ตก อยู่ อีก น้ำมัน ซึ่ง ขาฟเจ้า ตั้ง ให้ คน
ไป เอา ก็ ยัง ไม่ มา ถึง ขาฟเจ้า จึง ให้ ไคท์ น้อง ชาย ขาฟเจ้า ไป ตาม
ตั้ง ต้อง ชวน นาคิกากว่า ๆ เขา จึง กลับ มา ตั้ง หน้า บอก บุญ ไม่ รับ และ
ชน เขา น้ำมัน เบน ชื่น อย่าง เดว มา ด้วย ๓๐๐ แกตตอน

ขาฟเจ้า พุด กับ ข่าง กต ผู้หนึ่ง เป็น ภาษา ผรั่งเศส อย่าง ตะกุกตะกัก
ว่า เรา ต้อง การ น้ำมัน ๒๔ แกตตอน สำหรับ ห่อ ตูกลูบ เรา จำ เบน
ต้อง ไข น้ำมัน ห่อ ตูกลูบ ทั้ง เดี่ยว แต่ กตาง คิน เพราะ อากาศ หนาว มาก
ถ้า มี ฉนวน นำ เหน่า นน จะ แข็ง เป็น ก้อน และ ทำให้ ปด ตูกลูบ ชื้น นอก แยก
ราว ตั้ง ดิบ นาท ชาย ข่าง กต ผู้หนึ่ง ก็ กลับ มา ถึง เอา เขียว เด็ก ๆ ได้
น้ำมัน มา ด้วย เขียว หนึ่ง เขา วัน นน หน้า ของ เรา เป็น เม็ด เป็น แผล
จน โคน หนอง ไม่ได้ ขาฟเจ้า เข้าใจ ว่า ข่าง กต ผู้ นั้น คง เห็น หน้า เรา และ
คง นึก ว่า เรา ต้อง การ น้ำมัน สำหรับ โคน หนอง เป็น แน่

ไคท์ น้อง ชาย ขาฟเจ้า ได้ พยายาม ต้อง พุด เป็น ภาษา ออัสเตรเลียน ดุ
เพราะ เป็น ภาษา ที่ เข้าใจ กัน ตลอด ดันาม รบ ชาย ข่าง กต ก็ มี ศัพท์
รับ คำ ด้วย กิริยา อ่อน น้อม จน ศัพท์ เกือบ ถึง ดิน และ กระวี กระวาด
ไป เอา น้ำมัน มา ให้ อีก เขียว หนึ่ง น้อง ชาย ขาฟเจ้า ยิ่ง เคือง มาก
กว่า ขาฟเจ้า ขณะที่ เรา กำลัง หิว เดี่ยว อยู่ นน เบน เน็ด และ เขียว รัด ได้
จัดการ เติมน้ำ ตั้ง ไป ใน กระบ้อง น้ำมัน หาย ไป แต่ ได้ ไป ขอ ยืม
ตะเกียง ลูบ มา ด้วย ใน ไม่ช้า เราก็ ได้ น้ำมัน พอ ความ ต้อง การ
จึง ค่อย หาย โทได้ ลง

(ยังมี ต่อ)

การทำไหม

(ต่อจาก เล่ม ๓ ตอนที่ ๘ หน้า ๑๑๖๔)

โดย แสงจันทร์

โดยเหตุที่ ดิน ฟ้า อากาศใน ประเทศ สยาม เหมาะแก่การ ปลูก ต้น
หม่อน^๕เลี้ยงไหม แต่คนไทยเราก็ดำเนินการเลี้ยงไหมอยู่ ประปรายทั่วไป
แต่เป็น กิจการ เหมาะแก่ ผู้หญิง เพราะ เป็นการใน ร่วมแต่อีกประการหนึ่ง
ก็เหตุด้วย เมืองไทย ต้องซื้อไหมดิบ แต่ผ้าไหม มาจาก ต่าง ประเทศ
มากมาย ซึ่ง เป็น วิธีให้เงินรั่วไหลไป ต่างประเทศเป็น ส่วนใหญ่ กระ
ทรวง เกษตราธิการ ใน สมัย นั้น จึง ตั้งใจ ที่จะ บำรุง การ ทำ ไหม ของ เรา
ให้เจริญ ขึ้น ข้าพเจ้า ขอ นำ เอาการ ที่ กระทรวง เกษตราธิการ จัดการ
บำรุง การ ทำไหม ใน เวลานั้น เท่า ที่ได้ ทราบ มา กล่าวต่อไป

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔ (ร.ศ. ๑๒๐) ได้จ้าง โพรเฟสเซอร์ โตโยมา
(ญี่ปุ่น) ซึ่งเป็น ผู้ชำนาญ ในวิชาการ ทำไหม มาตรวจ การ ทำไหม ของ
เมืองไทย เพื่อ ได้ คำชี้แนะ ในการ บกพร่อง ให้ดีขึ้น โพรเฟสเซอร์ โตโยมา

ได้ไป ตรวจ แดงความ เห็นว่า (ความ เห็นนี้ เพียง เปน เดา ๆ คงบก
พร่อง บ้าง เพราะ ข้าพเจ้าไม่ใช่เป็น ข้าราชการ กระทรวงเกษตร จังหราบ
ไม่ได้เลยตลอด) เหตุที่ การ ทำใหม่ ของ ประเทศ สยามไม่เจริญ นั้น
เป็นเพราะ

๑. พันธุ์ใหม่ ที่ เติงอยู่ นั้นเป็นชนิดที่ ทารังได้ เนื้อใหม่ ดัน้อย เป็น
บุญใหม่ มากเกินไป เมื่อ เวลา ดำว เปน เส้นใหม่ จึงได้ เส้นใหม่ ดัน้อย

๒. เครื่อง มือดำวใหม่ เปน ชนิดหยาบ จะ ดำวให้ ได้เส้นใหม่ดี
ไม่ได้แต่ไม่ได้ราคาดี

๓. วิธี เติงใหม่ ของ ราษฎร เรายังดี เพราะมาก ไม่มี การระวัง
รักษาเพียงพอ ตลอดจนการให้อาหารแก่ตัวใหม่ ก็ไม่เป็น เวลา แดงควร
ให้มากกว่า เวลา ที่ให้อยู่ รวมทั้งหมดการ เติง รักษาไม่ ถูก กับ วิธีของ
ประเทศ ที่ ได้มีการ เติงใหม่ เจริญ แล้ว ทั้งสิ้น

๔. การ ปลุกหม่อนไม่เดฉาน แต่การ บำรุงรักษาไม่ดี จึง เก็บ
ใบหม่อนได้น้อย ไม่พอ สำหรับ การ เติง มาก ๆ

๕. ไม่รู้จัก วิธี ป้องกัน โรค ที่ เกิด ขึ้น แก่ ตัวใหม่

๖. การ ทอผ้าใช้ เครื่องอย่างเก่าต้องเสีย เวลา มาก .กว่าจะได้ ผืน
หนึ่ง ราคา ผัก กับ กับค่า เสียเวลาไม่คุ้มกัน กับ จะทำให้ เป็นทวดตาย
อย่างดี เหมาะแก่ สัมัยไม่ได้

ก่อน ที่ โพร เฟสเซอร์ โตโยมา จะได้ ออก ความ เห็นว่า จะ ควร
ทำอะไร ต่อไป ด้วย ความ รับ ด่วน ของ กระทรวง เกษตรธิการ ใน
สมัยนั้น ได้เริ่มจัดการต่าง ๆ กัน เกี่ยวกับวิชา ทำไหม คือ ได้ถือเอา

ทอดน่^๕แห่งหน่งท่^๕ท่ง^๕คำตาแดงเป^๕นเ^๕นอ^๕ท^๕ ๓๐๐๐๐ ต^๕รางว^๕าเศ^๕ษ เพ^๕อปล^๕ก
ด^๕ร้างส^๕ถา^๕นท^๕ี แต่เพ^๕อทำ^๕การท^๕ดต^๕องใน^๕การเห^๕ด่า^๕น

๑. ทดต^๕องปล^๕กค^๕้นห^๕ม่อ^๕น

๒. ทดต^๕องเด^๕ียงไ^๕มไทยให้^๕ถู^๕กต^๕องตามวิ^๕ธ^๕ที่^๕ทำ^๕กันอยู่^๕ใน^๕ประ^๕เท^๕ศ^๕
ที่^๕เจ^๕ริญ^๕แล้วด^๕้วยการ^๕ทำ^๕ใหม่

๓. ทดต^๕องเด^๕ียงพ^๕นช^๕ไ^๕มญ^๕ีป^๕ุ่น แต่ท^๕ดต^๕องผ^๕ส^๕มพ^๕นช^๕ไ^๕มไทย
กับ^๕ญ^๕ีป^๕ุ่น เพ^๕อให้^๕เก^๕ิดเป^๕นพ^๕นช^๕ไ^๕ม

๔. ต^๕รวั^๕จ^๕ช^๕รรมชา^๕ติต^๕่าง^๕ๆ ของพ^๕นช^๕ไ^๕มไทย เป^๕นค^๕้นว^๕า^๕ต^๕รวั^๕จ^๕
ด^๕กษ^๕ณ^๕แซ^๕งหรืออ^๕อนของ^๕วัง^๕ไ^๕ม ความ^๕เห^๕นย^๕วแต่^๕การ^๕ย^๕ัด^๕ห^๕ดการ^๕ย^๕าว
ส^๕ั้นของ^๕โย^๕ไ^๕มเป^๕นค^๕้น

๕. ต^๕รวั^๕จ^๕เช^๕อโร^๕คต^๕่าง^๕ๆ แต่หา^๕วิ^๕ธ^๕ป^๕อง^๕กัน

๖. ต^๕รวั^๕จ^๕กาย^๕วิ^๕ภา^๕คของ^๕ด^๕วง^๕ไ^๕มที่^๕แม^๕ต^๕งวัน^๕เข้า^๕ทำ^๕อัน^๕ต^๕ราย^๕แต่^๕
ต^๕รวั^๕จ^๕ช^๕รรมชา^๕ติของ^๕แม^๕ต^๕งวัน^๕ช^๕นิต^๕ที่^๕ทำ^๕อัน^๕ต^๕ราย^๕แก่^๕ด^๕วง^๕ไ^๕มแต่^๕หา^๕วิ^๕ธ^๕
ป^๕อง^๕กัน

ผ^๕ต^๕ของการ^๕ต^๕รวั^๕จ^๕ท^๕ดต^๕องที่^๕ว่า^๕น ท^๕ราบว่า^๕กอง^๕ช่าง^๕ไ^๕มได้^๕เร^๕ียบ
เร^๕ียงเป^๕นคำ^๕ว^๕า^๕ด^๕ำห^๕รับ^๕ส^๕อน^๕นั^๕ก^๕เร^๕ียน^๕ช่าง^๕ไ^๕มใน^๕เว^๕ล^๕า^๕นั^๕น

เม^๕อได้^๕พ^๕ยา^๕ย^๕ามว^๕าง^๕ร^๕ูป^๕ซ^๕นค^๕ง^๕น^๕แต่^๕ กระจ^๕ท^๕รวั^๕ง^๕เก^๕ษ^๕ต^๕รา^๕ช^๕การ^๕
ยัง^๕ได้^๕ค^๕ำน^๕ว^๕ณ^๕ถึง^๕ผ^๕ต^๕ได้^๕ผ^๕ต^๕เด^๕ีย^๕อ^๕ก^๕มาก โดย^๕วิ^๕ธ^๕ถ^๕ือ^๕เ^๕า^๕การ^๕ที่^๕ราช^๕ฏ^๕ร
ทำ^๕อยู่^๕ใน^๕ม^๕ณ^๕ท^๕ต^๕อุ^๕บ^๕ต^๕,อุ^๕ต^๕ร^๕,ว^๕อย^๕เ^๕็จ^๕,น^๕ค^๕ร^๕ว^๕า^๕ช^๕ด^๕ี^๕มา, กับ^๕ก^๕ิจ^๕การ^๕ที่^๕ค^๕ิด^๕จะ^๕
บ^๕ำ^๕ร^๕ุง^๕นั^๕นมา^๕ค^๕ำน^๕ว^๕ณ^๕เป^๕นค^๕ัว^๕เด^๕ช แต่^๕การ^๕ค^๕ำน^๕ว^๕ณ^๕นั^๕นไ^๕ค^๕ง^๕ไม่^๕ป^๕ฏิ^๕เศ^๕ช
ว่า ถ้า^๕ทำ^๕จ^๕ริง^๕จะ^๕ไม่^๕มี^๕การ^๕ผ^๕ิต^๕พ^๕าด^๕เด^๕ย เม^๕ื่อ^๕แน^๕แก่^๕ใจ^๕ว่า ถ้า^๕บ^๕ำ^๕ร^๕ุง^๕
ด^๕ำ^๕เร^๕็จ^๕จะ^๕ได้^๕ผ^๕ต^๕ค^๕ิน^๕นำ^๕เงิน^๕มา^๕ให้^๕แก่^๕ราช^๕ฏ^๕ร^๕ใน^๕ม^๕ณ^๕ท^๕ต^๕แถบ^๕นั^๕นเป^๕น^๕จ^๕ำน^๕ว^๕ณ

ตั้งแต่ ๑๐ ถึง ๒๐ ล้านบาท จึงได้เริ่ม ตกกองช่างใหม่ขึ้น เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๖ (ร.ศ. ๑๒๒) ซึ่งที่ทำการ ณ ตำบลศาลาแดง แด่ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าลูกยาเธอ พระองค์เจ้าเพ็ญพัฒนพงษ์ (กรมหมื่นพิไชยมหินทโรดม) เป็นผู้บัญชาการ

ในปี พ.ศ. ๒๔๔๗ (ร.ศ. ๑๒๓) กองช่างใหม่ได้แยกสาขาไปตั้งอีกแห่งหนึ่งที่ จังหวัดนครราชสีมา ด้วยความประสงค์ที่จะอุดหนุนราษฎรในการทำใหม่ ตามความมุ่งหมายดังนี้

๑. จัดการบำรุงพันธุ์ใหม่ ที่ราษฎรเลี้ยง อยู่ในเวลานั้นให้ดีขึ้น
๒. แนะนำให้ราษฎรปลูกหม่อน แด่เลี้ยงไหม ตามวิธีที่นิยมกัน ในประเทศ ที่มีการ ทำไหม เจริญแล้ว

๓. ผลักให้ราษฎรสาวเส้นไหม ตามวิธีใหม่ เพื่อให้ได้เส้นไหมดี โดยใช้เครื่องสาวไหมชนิด สามัญ ของญี่ปุ่น ซึ่งใช้หมุนด้วย มือหรือกับด้วยเท้า

๔. แก้ไขเปลี่ยนแปลง เครื่องทอผ้าให้ดีขึ้น กับผลักให้ราษฎรรู้จัก ทอผ้า ชนิดต่าง ๆ ที่ต้อง ด้วย สมัยนิยม

ในข้อ ๑ (การบำรุงพันธุ์ใหม่) นั้น คือ จัดการ ผสมพันธุ์ใหม่ ไทย กับไหม ญี่ปุ่น เพื่อให้เกิดเป็น พันธุ์ใหม่ ที่ดีกว่า พันธุ์ใหม่ ที่มีอยู่ใน พน เมืองกับ เติ่งใหม่ไทย ตามแบบที่ดี และ รักษาด้วยความระมัดระวังอย่างถาวร เพื่อให้กลับ เป็นพันธุ์ใหม่ที่ดีขึ้น เมื่อได้ทดลองเห็น เป็น พันธุ์ที่ดีแล้ว จึงแจกให้ ราษฎร เติ่งต่อไป

ในส่วน ข้อ ๒-๓-๔ นั้น กองช่างใหม่ เห็น ว่า จะ ทำ ด้วย อาการ
เพียง เทียว แนะนำ แก่ ราษฎร ซึ่งมี จำนวน คง หมั่น คง แค้น ให้ กระ ทำ
ตาม นั้น เป็น การ ยาก มาก เห็น ว่า ควร สร้าง โรง งาน สำหรับ การ เติง
ใหม่ ส่ว ใหม่ แต่ ทำ ส่วน หม่อน ชน แล้ว จ้าง ราษฎร ให้ มา ผัก หัก เมื่อ
ได้ ความ ชำนิ ชำนาญ แล้ว จึง ใช้ คน พวก นี้ เอง เป็น ผู้ แนะนำ ราษฎร ด้วย
ความ ดำริ ห็น จึง ได้ สร้าง ส่วน หม่อน แต่ โรง เติง ใหม่ ชน ที่ จังหวัด นคร
ราชสีมา เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๗ (ร.ศ. ๑๒๓) กำหนด เวลา ผัก หัก ปลุก หม่อน
ใหม่ เป็น เวลา ๑ ปี ส่วน การ ดำ ใหม่ นั้น ยัง ไม่ มีการ ผัก หัก ชน ใน ปี
นั้น พง มา เริม เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๘ (ร.ศ. ๑๒๔)

ในส่วน ทาง กอง ช่าง ใหม่ กรุง เทพ ฯ ใน ปี นั้น ก็ได้ ขยาย ให้ มี
การ สอน วิชา ทำ ใหม่ ตั้งแต่ พง ศาวตาร ของ วิชา นี คตอด จน วิธึ จัด การ
แต่ ปก ครอบ การ ทำ ใหม่ ของ ประเทศ ต่าง ๆ แต่ วิธึ ทำ ใหม่ ของ เรา เอง
มี กำหนด เวลา เรียน ๒ ปี โดย ความ ประสงค์ ว่า เมื่อ เรียน สำ เร็จ แล้ว
จะได้ ไป ทำ การ แทน พน กงาน หนึ่ง ปี หนึ่ง ซึ่ง เรา ได้ จ้าง เขา มา ทำ การ
อยู่ หลาย คน โรงเรียน นี้ เอง ภายหลัง ได้ ขยาย วิชา อย่าง อื่น ๆ อีก เกี่ยว แก่
การ เพาะ ปลุก ด้วย เรียก ว่า โรงเรียน เกษตร

ใน พ.ศ. ๒๔๔๘ (ร.ศ. ๑๒๕) กอง ช่าง ใหม่ ได้ ขยาย ส้า ขา ชน อีก
แห่ง หนึ่ง ที่ จังหวัด บุรีรัมย์ กระ ทำ การ เช่น เดียว กัน กับ ที่ จังหวัด นคร
ราชสีมา ส่วน การ ผัก หัก ส่ว ใหม่ ยัง ไม่ มี ใน ปี นั้น เพราะ ยัง สร้าง
โรง งาน สำหรับ การ นี้ ไม่ แล้ว

ในกิจการที่ดำเนินมาแล้วเพียงนี้ก็ได้ผลดีอยู่ แต่การที่จะให้
วิชาการทำไหม แม้ไฟศาล ออกไปโดยรวดเร็ว นั้น เป็น การยาก เพราะ
มีข้อขัดข้อง อยู่หลายอย่าง มีอาทิ คือ

๑. หานักเรียนเขาฝึกหัดยาก เพราะไม่มีใครมีใคร สัมผัส ผู้ที่
สัมผัสบ้างก็เป็น คนบ้านไกล หนทาง กันดารลำบากแก่การไปมา นักเรียน
ที่ฝึกหัดแล้ว บาง คนเมื่อกลับไปยัง ถิ่น ถิ่นแล้ว ไม่ได้ ใช้ วิชาที่ฝึกหัด
ไปแล้ว แนะนำ แก่ผู้อื่น ค่อยไป

๒. การเปิดย่นแปลง เครื่องมือ ตำรา ใหม่ ของ พ้นเมืองให้ดู ชน
เพื่อให้ได้เห็นใหม่ ดันนี้ ราษฎรยังไม่ มี ทางที่จะซื้อ หาได้จากที่ใด
แต่เครื่องมือที่กอง ข้างใหม่ใช้ อยู่ ก็ เป็นเครื่อง ที่ประ กอบ ด้วยพื้นเมือง
ราษฎรไม่ มีความรู้พอที่จะทำเอง ผลที่สุดถึง มาเรียนไปแล้ว เมื่อ
กลับไป อยู่ยังถิ่นถิ่นถิ่นก็คงใช้เครื่องมือเดิมของตนนั้นเองตัวใหม่ เพราะ
เป็น เครื่อง ทำง่าย ราษฎรทำได้เอง

ในปัญหาขัดข้องเหล่านี้ กองข้างใหม่เห็นว่า ควรต้องแก้ไข คือ
ตั้ง ตำรา การสอนตัวใหม่ แยกไป ทุก ๆ อำเภอ โดย อาศัยที่ว่าการ
การ อำเภอ หรือ ศาลา เป็น ที่อา ศรัย ตั้งสอน แยก นักเรียนหญิงที่ได้
ฝึก หัดการ ตัวใหม่ จาก ตำรา กอง ข้างใหม่ แล้วไป ประ จำอยู่ แห่งตะคน
หนึ่ง หรือสอง คน เพื่อได้ ชักชวน รวบรวม หญิงชาวบ้าน มา ทำ การ
ฝึก หัด

ให้พนักงาน ผู้ชายที่ใด ได้เข้าเรียน สำเร็จแล้วจาก โรงเรียนข้างใหม่

กรุงเทพ ฯ ไป เป็น หัวหน้า แต่เคยแนะนำวิธีทำส่วนหม่อน แต่ยังไม่
ตามวิธีใหม่แก่ราษฎร

ผู้ที่ ผัก หัก ลำไ้ใหม่ ตาม วิธีใหม่ ได้แล้ว กอง ช่างใหม่ จะแจก
เครื่องดำนไ้ใหม่ให้หนึ่ง เครื่อง พร้อม ด้วย โปก แด่อก ตาม ส้มควรว

โดยความดำริเห็น เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ (ร.ศ. ๑๒๖) กอง ช่าง
ใหม่ จึงได้ แยก ตั้ง ลำชา การ ดอนลำไ้ใหม่ ขึ้นอีก แห่ง หนึ่ง ที่อำเภอพุทไ้
ตั้ง จังหวัด บุรีรัมย์

เห็น ควร อธิบาย ถึง หน้าที่ว่า ลำชา กอง ช่างใหม่พุทไ้ตั้ง ผิด กับ
ที่ จังหวัด นครราชสีมา แต่บุรีรัมย์ อย่างไร ๒ แห่งนั้นเท่ากับเป็นโรงเรียน
ฝึกหัด ครู คือ ผู้ฝึกหัดลำไ้แล้วมี หน้าที่ไป เป็นครู ฝึกหัดราษฎร ต่อ
ไป ส่วน ลำชา ย่อย ที่ อำเภอ พุทไ้ตั้ง นั้น ดอน เพียง ให้ราษฎร กลับไป
ประกอบ กิจการ เป็น ผล ประโยชน์ ของ ตนเอง

ใน พ.ศ. ๒๔๕๑ (ร.ศ. ๑๒๗) เมื่อ กองช่างใหม่กรุงเทพ ฯ ได้
มี นักเรียน ชาย ที่เรียนจบหัดกัศุศร หลายคน แล้ว จึงได้ แยกตั้ง ลำชา
ย่อยขึ้นอีก ๓ กอง คือ ที่อำเภอสุวรรณภูมิ ๓ อำเภอพยัคภูมิ ๓
(๒ แห่งนี้ อยู่ใน เขตจังหวัด ร้อยเอ็จ) อำเภอรัตนบุรี ๓ (ในเขต
นั้นเป็น อำเภอ ของ จังหวัด บุรีรัมย์ แต่เดี๋ยวนั้น โอนไป เป็น อำเภอของ
จังหวัด สุรินทร์ แล้ว) แต่ กอง ช่างใหม่ได้ วางระเบียบ การ สำหรับลำชา
๔ แห่งนี้ ตามหัว ข้อ ดังนี้

๑. ให้มี พนักงานใหม่ จาก กอง ช่างใหม่ (เป็นชาย) เป็นหัวหน้า
รองพนักงานใหม่ ๓ ผู้ช่วยพนักงานใหม่ ๓ กับครูลำไ้ใหม่ ตามควร

๒. กองช่างใหม่จะแจกเครื่องด้าวใหม่แก่ผู้ที่ถูกหัดได้ ตามกำหนด
แล้ว อำเภอดะ ๓๖๐ เครื่อง พร้อม ด้วยโบก แล อีก ตาม ส้ม ควร โดย ไม่
คิด ราคา

๓. ถ้าหากองช่างใหม่ จังหวัด บุรีรัมย์ จะแจกพันธุ์ใหม่ที่ได้ ตรวจ
โดย ถิ่น ณ แล้ว ว่า ไม่ มี เชื้อ โรค ให้ แก่ ราษฎร เดียง ในการ แจก นั้น ให้
ปฤกษา หรือ แก่ กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน ว่า จะควร แจก อย่างไร แต่ ค่า บด
หนึ่ง เท่า ไ

๔. หัวหน้าพนักงานใหม่ ต้อง หมั่น ชี้แจง แก่ กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน ถึง วิธี
การ ปฏิบัติ หน่อ น, เดียง ใหม่ แต่ การ ด้าว ใหม่ ว่า ทำ อย่างไร จึง จะ ดี

๕. โรงด้าวใหม่ จะ สอน ราษฎร ๓๐ เดือน ใน ๑ ปี ทุก ๆ ปี

๖. เครื่องด้าวใหม่ ที่ จะ แจก แก่ ราษฎร นั้น จะ ผูก แก่ กำนัน ผู้ใหญ่ บ้าน
ไว้ ถ้า ราษฎร คนใด ต้องการ จะ ยืม ใช้ ก็ได้

๗. เวลา ที่ ราษฎร จะ เรียน การ ด้าว ใหม่ นั้น กำหนด ว่า คน หนึ่ง
ต้อง เรียน เป็น เวลา หนึ่ง เดือน แต่ ใน ระหว่าง ผู้ถูกหัด นั้น จะ หยุด ไม่ได้

๘. ผู้ถูกหัด ด้าว ใหม่ นั้น อายุ ต้อง อยู่ ใน ระหว่าง ๑๕ ขึ้น ไป ถึง ๕๐
ปี แต่ ต้อง มา เรียน บ้าน ดะ คน เวน แต่ ที่ กองช่างใหม่ เห็น ว่า จำ เปน
จะ มา เรียน ไม่ได้

๙. การ ผูก หัด นั้น ผู้ถูกหัด ต้อง ใช้ รั้ง ใหม่ ของ ตนเอง เมื่อ ด้าว
เดิน ใหม่ ได้ ก็ เปน ของ เจ้า ของ ถ้า รั้ง ใหม่ ของ ผู้ถูกหัด ไม่ พอ กองช่าง
ใหม่ จะ ให้ รั้ง ใหม่ แก่ ผู้ นั้น จน กว่า จะ ด้าว เปน แต่ ถ้า เช่น นั้น เดิน ใหม่ ต้อง
เปน ของ กองช่างใหม่

๑๐. เส้นไหมที่ราษฎรสาวด้วยเครื่องมือที่กองช่างไหมแจกนั้น ราษฎรเจ้าของเส้นไหมจะเอาไปประกอบอะไรที่เป็นประโยชน์เฉพาะตนก็ได้ แต่ถ้าจะขายห้ามไม่ให้ขายให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใด นอกจากจะขายให้แก่กองช่างไหมตามราคาที่กองไหมได้กำหนด (ราคานี้เป็นราคาอย่างงามไม่ต่ำกว่าที่พ่อค้ารับซื้อ) แต่ห้ามไม่ให้บันเข้าโบก เจ้าพนักงานกองช่างไหมจะบันเข้าโบกเอง

๑๑. ถ้าราษฎรประสงค์จะขายรังไหมให้แก่กองช่างไหมๆ ก็จะได้รับซื้อตามราคาที่กองช่างไหมกำหนด

๑๒. ราษฎรต้องช่วยกันปลูกโรงสาวไหมแต่โรงอย่างใหม่ขึ้นในตำบลของตน โดยคำแนะนำของหัวหน้าพนักงานไหมในอำเภอ นั้น

๑๓. ถ้าราษฎรมีประสงค์จะซื้อเครื่องมือสาวไหมสำหรับตนก็ได้ กองช่างไหมจะช่วยซื้อให้ โดยคิดราคาเท่าทุน

๑๔. กองช่างไหมได้จ้างนายตรวจ (ชาวญี่ปุ่น) ให้ออกตรวจการทำไหมในอำเภอต่างๆ แต่รับคำปรึกษาหารือของพนักงานไหมในท้องถิ่นๆ เพื่อจัดการแก้ไขหรือเพิ่มเติมกิจการให้เรียบร้อยขึ้น

โรงสาวไหมตามอำเภอนี้ไม่ได้ไปตั้งประจำสอนอยู่แห่งเดียวมิได้ ได้ย้ายไปตั้งสอนในตำบลต่างๆ แห่งละ ๖ เดือนบ้าง ๔ เดือน ๓ เดือนบ้าง ตามสมควรแก่ประโยชน์

ใน พ.ศ. ๒๔๕๒ (ร.ศ. ๑๒๘) กองช่างไหมได้ตั้งสาขาแยกขึ้นอีก ๔ กอง คือ ๑ ที่จังหวัดร้อยเอ็ด ๒ จังหวัดศรีสะเกษ ๓ จังหวัดไชยภูมิ ๔ อำเภอจตุรัส (จังหวัดไชยภูมิ)

กิจการ ของ สำนัาใหม่^{นี้} ก็ดำเนิร ตามระเบียบ ที่ได้กล่าว มา แล้ว
 หนึ่ง ทาง กองนคร ราชสีมาได้ เปิดการสอน ทอผ้า^{ขึ้น} ขึ้น อีกแพนหนึ่ง
 (เครื่อง ทอ แดครุ ญี่ปุ่น) ใน ชั้น ต้น สอน แ่การ ทอ อย่างหยาบ คือ
 เพียง ทอผ้า ม่วง เพราะ นักเรียน ที่ฝึกหัด ยัง เปน คนใหม่ ไม่ดี เข้าใจ
 ในวิธี ใช้ เครื่อง, ย้อม หรือ ควนเส้น ใหม่ ต่อ มา จึง ได้ ทำ ดี ขึ้น โดย
 ลำดับ แลพบ เจริญ บรมราชาภิเศก ก็ ทอ จาก ^{ขึ้น} ที่นี้

กิจการ ที่ กอง ข้าง ใหม่ได้ดำ เนิน ใน เวตานั้น ดู เปน การ ตั้งใจจริง
 แดพยายาม ทำโดย ความซมึก ซมึน ต้องใช้เงิน ไปในการ ^{ขึ้น} หนึ่ง หนึ่ง
 ไม่ใช่น้อยเลย แต่เหตุที่ไม่ เปนการ ปลุกใจ ให้พลเมือง นิยมขึ้นเร็วทัน
 ใจนั้น เปนการ ยาก ที่ ข้าพเจ้าจะกล่าวให้ ถูกต้อง ถึถ้วนได้ จะขอกล่าว
 เพียง เด็กน้อย ตาม ความ เห็นซึ่งอาจ ถูก ต้องกับเหตุการณ์ หรืออาจคาด
 เค็ด่อน ก็ ได้

นิสสัย ราชฏร ของเราใน แลบน^{ขึ้น} โดย มาก พอใจในความอยู่ เปน
 ปกติ แต่ดำพ้ง การหาเลี้ยงชีพ ก็ต้อง การ ทำตาม ความพอใจ ไม่มี
 กำหนด กฎา สำหรับ ตนเองว่า เวตาใด ต้อง ทำ เวตาใด ต้อง เด็ก
 ถ้าจะ มีกิจการ อย่างใด เกิดขึ้น ที่ ต้องบังคับ ให้ อยู่ ใน ขนบธรรมเนียม
 ก็ชวน ให้ เบื่อหน่าย ในกิจการ นั้น ๆ ข้าพเจ้าขอให้ พิจารณา ดูระเบียบการ
 ของ กองข้างใหม่ ใน เวตานั้น บางข้อ ดัง เช่น ให้คนต้อง มาเรียน ทุกบ้าน
 (ไม่มี อะไร สันนิ สันน ให้บังคับ ได้นอกจาก กรรมกา อาเภอ ต้องเตียวแนะ
 นำ) เวตา เรียนหยุดไม่ได้ เส้นใหม่ ที่ ทำได้ ถ้าจะ ชาย ต้อง ชายแก่กอง
 ข้างใหม่ แลยังมี ต้อง อะไร ค่อมืออะไร อีกต่าง ๆ ซึ่ง เปนการ ผันนิสสัย

ของเขาเหล่านั้น อยู่บ้าง จึงทำให้ผู้ที่ สัมผัส เรียน โดย คังใจจริง ๆ นั้น น้อย ในส่วนการ แจกพันธุ์ไหม ที่ปราศจากโรคให้ราษฎรนั้นเป็นประโยชน์ แด่ราษฎร นิยม มากอยู่ อย่างไรก็ตาม การบำรุง ทำไหม ทอผ้า เมื่อได้เริ่มต้นบำรุง มาตามรูปการที่ว่านี้ ได้มาต้มเด็กเตี้ยเมื่อพ.ศ. ๒๔๕๖ ข้าพเจ้า เชื่อ ว่าไม่ใช่ เพราะการ ที่จะ บำรุง การ ทำไหม ของ เมืองไทยให้ดีขึ้น นั้น จะไม่มี ประโยชน์ หรือ หักหวัง แด่ว ที่ จะ บำรุงให้ดีขึ้นได้ แต่ เพราะ มี การ อย่าง อื่น ที่ สำคัญ แด่ จำ เปน ต้อง รวบรวม เงิน ไป บำรุงให้ ดำเนินจุดดั่งไป ก่อน จึงได้เลิกบำรุง การ ทำไหม ได้ พดาง ใน เวณนี้ ข้าพเจ้า ทราบ ว่า การ บำรุงการ ทำไหม ได้ เข้า มาอยู่ ภายใน ฉายาแห่ง ความ ดำริห์ ของ ฯพณ ฯ เสด็จ บัด ี กระทบ เกษตร วิชาการ อีก แด่ว หวัง ว่าถ้าได้ บำรุงขึ้นอีก โดย ความ ปรึชา ดำรง ของ ท่าน พร้อม ด้วย ข้าราชการ กระทบ เกษตร ซึ่ง มี อีก หหลาย นาย ที่ เคย เปน เจ้าพนักงาน ช่าง ไหม ได้ ดึง เกิด ความ เปน ไป อย่าง ดี แด่ว ใน ครั้ง กระนั้น กิจการ คง เปน ผล สำเร็จ สัมความ มุ่งหมาย แด่ คง จะ เปน ไป โดย พอดี แก่ ความ เปน ไป ของ ราษฎร ไม่ เปน ฝ่าย หนึ่ง เพาะ แด่ ฝ่าย หนึ่ง คิด กัน ด้วย ซึ่ง ไม่ ทน กัน เถย

ขอ ให้ ความ สำเร็จ เปน ผล อย่าง งาม จง มี แก่ การ ทำไหม ของ เมือง ไทย เรา เทอญ.

คิดไม่ถึง

นางสาวระเบียบ สุนทรวงศ์ เรียบเรียง

“คุณพี่ซอรับ ผม อยากจะขอ ความ กรุณา ให้คุณพี่ ช่วยเหลือผม
สัก ครั้ง ๑ ผม หวัง ว่า คุณ พี่ คงไม่ ปฏิเสธ เช่น เคย แต่ว่า เรื่อง ที่ ผม
ขอ ความ ช่วยเหลือ นั้น ไม่ใช่ เรื่อง ธรรมดา คุณ พี่ ทราบ อยู่ ดี แล้ว ว่า
ผม จะ ต้อง จาก บ้าน เกิด เมือง มหาดา ไป ศึกษา วิชา ณ ต่าง ประเทศ เป็น
เวลา ถึง ๓ ปี แต่ บัด นี้ แหะ ผม จะ ต้อง ขอ ให้คุณ พี่ อนุเคราะห์ ปิดด
เปิดอง ภาระ อัน ยุ่งยาก ของ ผม ”

นั่น เป็น ถ้อยคำ ของ นาย ชดอ กุดกำจร ก่อตัว ประกอบ ด้วย ดวงตา อัน
ระหอย พดาง เงามือ ทั้งสอง วาง บน ศัก นายบุญศรี กุดกำจร พี่ ชาย

ถ้า จะ ก่อตัว ถึง ความ ดันทุรกันดาร ของ สอง พี่น้อง คู่ นั้น แล้ว ต้อง นับ
ว่า เป็น เอกใน การ คิด คม อริยาครัย กัน ไม่ เคย มี เหตุ พ้อง หมอง ใจ กัน เลย
ลักษณะ ของ ชดอ นั้น ดันทุรกันดาร แต่ กระเดียด ไป ข้าง จะ เคย สัก หน่อย ออกผาย
ไต่ตึง ดวงหน้า ยิ้มแย้ม แจ่มใส อยู่ เป็น นิตย์ ผม คำ แด่ หัก กง อ เป็น ตุก
คติน ทำทาง งาม งาม ภาควิชา สัมผัส ลักษณะ ทหาร ส่วน บุญศรี กุดกำจร
พี่ ชาย นั้น มี ลักษณะ รูปร่าง ก็ งาม งาม คด่าย คดง กัน แต่ว่า ผิว เนื่อ คด

คำกว่า นื่อง ชายไป ตัก หนอง
แต่ ดวงหน้า ของ เขา มัก จะ เกร็ง ขม
ไม่ หน้า เปน เหมือน อย่าง นื่อง ชาย มี ตักษณะ ประหลาด อย่าง หนึ่ง ก็
คือ คาง ยาน เกือบ จะ แทน เครา ได้

นิสัย ของ บุญศรี นั้น ไม่ ชอบ สัมภาษกับใคร นัก - ทั้ง บุรุษ แล สตรี
ใน โลก นี้ ก็มี แต่ ชลธ คนเดียว ที่ เขา เอาใจ ได้ มาก ซึ่ง เขา อาจ จะ พัด
ชีวิตร ด้วย อาการ ยมแย้ม เพื่อ แลก ความ สุข ให้ แก่ นื่อง ชาย สุด ที่ รัก ของ
เขา ได้ ชลธ ได้ ตก อยู่ ใน ความ อุปถัมภ์ ของ พี่ชาย มา แด่น้อย ๆ เพราะ
เก่า แก่ กับ บิดา ได้ สูญ ทรัพย์ สิ้น ชาติ ไป เสีย แต่ ชลธ หวัง มี อายุ ได้ ๑๒ ขวบ
แท้ จริง ชลธ นั้น ชื่อ เดิม ว่า ตี ครั้น มา อยู่ กับ พี่ชาย ของ เขา ๆ เห็น
ว่า คำว่า ตี นั้น ไม่ เพราะ จึง เปลี่ยน ชื่อ ให้ ใหม่ ว่า นายชลธ คุณ้อย เพราะ
ชน หนอง หนึ่ง

ณ เวลานี้ ปรากฏ ว่า ใบหน้า ของ พี่ชาย ได้ ยมรับ เพื่อบรรเทา ความ
กระวน กระวาย ของ นื่อง ชาย

“ให้ พี่ ช่วย หรือ นื่อง อ่า! คง รวย ครั่ง แด่ว ละคร มั่ง ที่ พี่ ได้ ช่วย
นื่อง ด้วย ความ พอใจ อะไร อีก เต่า, บอก พี่ ชลธ พี่ หวัง ว่า จะ ไม่ได้ ยิน
นื่อง ก่อ ว่า ไป เปน หิน เปน ดิน เขา หนึ่ง อีก จำ ไว้ ว่า ครั่ง สุด ท้าย
ได้ ตวง ไป แด่ว”

“มี ได้ เปน เช่น นั้น คอก ขอรับ คุณ พี่, คุณ พี่ ก็ ทราบ ดี แด่ว ว่า ผม
กลับ ตัว ได้ แด่ว แต่ จะ ไม่ นำ ตัว ของ ผม ไป ตก ใน วัง ปตาณตาม อีก
เรื่อง ที่ ผม กำตั้ง ขอ ร้อง ให้ คุณ พี่ ช่วย เหลือ ครั่ง นี้น เกี่ยวกับ ความ ในใจ”

พูด แล้วก็ ถอนใจใหญ่ จน บุญศรี มอง ดูหน้า นอง ด้วย ความตึง ตึง จะ
อ่าน ความคิด ของ นอง ชาย

“พี่ จะหมั่นทาง ช่วย นอง ได้ อย่างไร เถ่า?”

“คือ เป็นอย่าง นี้ ขอ รับ คุณพี่, พรุ่ง นี้ เป็น วันที ผม จะ กราบ เท้า
ตาคุณ พี่ ไป แต่ไป ตง เรือ กดไฟ ชื่อ ‘ชาญ ทะเด’ ที่ ท่า ของ
บริษัทพานิช นาวี สยาม ตำบล บ้าน ทวาย แต่จะมี สตรี ผู้หนึ่ง ไป ส่ง
ผมเกรง ว่าเจ้าหัตถ์อน จะมี ความเคี้ยว ไส้มาก ถ้าหวั่น ผมนะ เป็น การ
แน่นนอน ที่เดียว ที่จะ ต้อง มี อาการ เช่นเดียวกัน แต่ว่า ผม เป็น ผู้ ชายพอ
จะ ระวัง ความเคี้ยว ไส้ไว้ ภายใต ได้ เจ้า หัตถ์อน เป็น สตรี ไหนเคย
จะ ระวัง ความเคี้ยว ไส้ไว้ ได้ เป็นการ เช่นนี้ แหะ ครับ ผม จึง ต้อง
ขอ ความ กรุณา ให้คุณ พี่ ช่วย เหลือ ผม ตาม ความ สามารถ ของ คุณ พี่
เพราะ นอก จาก คุณพี่ แล้ว ผม ก็ไม่ เห็นใคร จะ เป็น ที่ไว้ใจ ได้ดี คือ ขอ
ให้คุณพี่ ช่วย ปลอม โยน เอาอก เอาใจ แม่ สตรี ผู้ นั้น อย่าให้ เจ้าหัตถ์อน
ปล่อย ใจ ออกมาได้ แนะนำ เจ้าหัตถ์อน ว่า เวลา เพียง ๓ ปี เท่านั้น คงไม่ ขำ
นัก ขอให้ คงใจ คอย และ หัวใจ ของ ผม คง ไม่ เบียดเบียน ไปอย่างอื่น กับ
บอกเจ้าหัตถ์อน โอ! คุณ พี่ ทราบ ดี ที่เดียว ว่า ควร จะ บอก หัตถ์อน อย่างไร
ช่วย ปลดเปลื้อง ความหนักใจ ของ ผม ออก ลึก ครั้ง เกิด ขอ รับ”

“พี่ จะทำ ชะไร ใน เรื่อง นี้ ให้ นอง ได้ อย่างไร ? ขอ พี่ เอง ก็ คงใจ
จะ ไป ส่ง นอง ถึง ปาก น้ำ เพื่อ จะได้ มี เวลา สันทนากับ นอง ได้ เป็น เวลา
นาน เมื่อ เป็น เช่นนี้ จะมี โอกาส คอย ปลอม โยน เจ้าหัตถ์อน ได้อย่างไร”

“การที่คุณจะไปส่งผมถึงปากน้ำนั้น เป็นพระเดชพระคุณอย่างยิ่งแล้ว แต่ผมอยากให้คุณไปส่งผมเพียงท่าเรือในกรุงเทพฯ เท่านั้น ค่อยจากนั้นคุณจะได้เป็นเพื่อนของเจ้าหัตถ์ ช่วยปดอบโยนเอา ออกเอาใจเจ้าหัตถ์ ตามความคิดของคุณไป สำหรับผมไม่ต้องเอาใจใส่นักดอกครับ คุณก็ช่วยผมได้ไหมครับ?”

“ชดอ, พี่เคยปฏิเสธคำร้องขอของน้องบ้างหรือ เอาเถิด พี่จะช่วย แต่พี่ต้องรู้เสียก่อนว่าเจ้าหัตถ์คือใคร?”

“โอ! แน่ทีเดียวเจ้าหัตถ์เป็นสัตว์ที่คุณพี่รู้จักดี แม่ตั้งวาทย์รักนาบักย์, ใจเถ่าครับ เจ้าหัตถ์เป็นสัตว์ที่สวยเก๋ที่สุดในโลกสำหรับผม”

“ใคร?” นายบุญศรีถามด้วยความสนใจ “แม่ตั้งวาทย์หรือ? น้องหมายความว่าน้องรักเจ้าหัตถ์นั้นหรือ? อย่างไรกันนั้น...”

เขาหยุดก่นถั่วทันที แล้วก็นำหน้าลงมองดูพื้น

“น้องรักเจ้าหัตถ์หรือ? ชดอ, เขาถามจนเมื่อต่างได้แสดงคุณสมบัติ ครึ่งหนึ่งแล้ว—เป็นคำถามที่เกิดจากความคิดอันลึกซึ้ง

“รักเจ้าหัตถ์, โอ! ผมรักแม่สัตว์ผู้นี้ยิ่งกว่าชีวิตของผมเสียอีก เจ้าหัตถ์เป็นดวงมณีหยาดฟ้าของผมทีเดียว การที่ผมจะต้องจากไปครั้งนี้ให้แสนจะเป็นห่วงและเว้นเสียมิได้ซึ่งความโหม้นักพร้อมทั้งความอาลัยอันใหญ่หลวง”

“อ้าว! ไม่ใช่รักกัน อย่าง พี่ อย่าง น้อง ดอกหรือ? นี่หมายความว่า เป็นคู่รักทีเดียว”

“นั่นแหละครับ รักกัน อย่าง พอย่าง นื่อง สัมัยใหม่ เดิน แต่ม
 อย่าง ฝมอย่าง น ถึงจะสนิท จมที่ไหน คว้าคุณพี่ ซึ่ง ชายหนุ่มกับหญิง
 ตัวจะรักกันโดยฐาน พี่น้อง จริง ๆ จัง ๆ ความจริง แม้อายุเจ้าหัตถ์จะ
 แก่กว่าผม เด็กน้อย ก็จริง แต่ร่างเจ้าหัตถ์กับผม เท่ากัน เรืองนคุณพี่
 ก็คง ทราบดีว่า ผมได้ตั้งใจพยายาม มาตั้ง ๔-๕ ปีแล้ว เจ้าหัตถ์
 จะประสงค์อะไรผมตามใจทุกอย่าง ยอมให้เจ้าหัตถ์จงจุมกใช้อย่างวิ
 จน บัดนี้ ผมได้ ถือความรักไว้ ในกำมือแล้ว เจ้าหัตถ์ได้สัญญาไว้
 ว่า จะคอย ผม จนกว่า การดำริจะสำเร็จ แม้จะมี คุณหญิง คุณ พระ
 ที่ไหน มาขอ ก็ไม่ต้องการ ”

ต่อไป นี้ ต่างได้ แ่ดง อาการ ดุชนภาพ กัน อยู่ ครู่หนึ่ง หัวใจ
 ของ นายบุญศรี เวทนา ได้ รั่วไปถึง ภาพ แห่ง บ้าน ที่พกใน ฤดู ร้อน ของ
 เขา ซึ่ง พัง สร้าง เกือบจะ แล้ว

ทันใด นั้น ภาพภายใน ส่วนหนึ่งดงามก็ได้ ปรากฏอยู่ เฉพาะ หน้าเขา
 กล่าว คือพวก แขนที่ ได้รับ เขียวมา ต่าง ก็พา กัน สรวลเสี เข้า ด้วย ความ
 รื่นเริง เหล่าพรรณบุปผาชาติ ก็ชูคอ ออก สดชื่น ตระการตา สดงาม
 เทนสีดกม สีภาพบุรุษ และ สตรี กำลัง แข่ง ขัน และ บน เก้าอี้ใน สดาม หญา
 ก็ม คู้รัก หยอก เย้า เข้า ซึ่ กัน ตาม ขรรดมา ชายหนุ่ม หญิงสาว — ยิ่ง
 พิถีไป ก็ยิ่ง เห็น ภาพ ของ เขาเอง กำลัง นั่ง ประคอง แม่ สาวน้อย ฝมงาม
 คำระยิบ ดวงตา ทั้ง สอง ต่าง จ้อง กัน ด้วย ความ พิศวาด ปรารถนา
 ทราบ ซึ่ง ถึง ดวงใจ

แต่ อธิจจา ! ภาพเหล่านี้ เป็นแต่ เพียงความ ฝัน ของเขา ซึ่ง คาดว่า
 จะได้ ประสพ สัก วันหนึ่งใน กาลข้างหน้า

แม้สังวาทย์ รัตนาศัย เจ้าหัตถ์อน เปน ศัตรู ที่ เจริญ ด้วยการ
 ศึกษา ครึ่งหนึ่ง หรือสอง ครึ่ง ที่เจ้าหัตถ์อน เคยพูดว่า ชายที่จะมา
 เปน ตำม เจ้าหัตถ์อน ก็คง เปน ผู้ ที่ วิชา ต่าง ประเทศ ถ้ายังรู้ หาดย
 ภาษา ยักดี เว้นแต่ ภาษาแขกเท่านั้น ซึ่งมีได้ นับ เขา เกณฑ์ ด้วย ถ้าจะ
 พูด ถึง ความ สง่างาม ของเจ้าหัตถ์อนแล้ว ก็ยากที่จะพรรณนาให้ สัมกับ
 เห็น ตัวจริงได้ เปน การ เหลือ วิสัย ที่ จะหยิบ ยก เอา ส่วนหนึ่งส่วนใด มา
 กล่าวขวัญ ให้ สัม กับ ความงาม ที่เป็นจริง โดยละเอียด ทุกประการ แท้จริง
 รูป ร่า ของเจ้าหัตถ์อน แฉ่งน้อย โฉมหน้า แฉ่ม น้าเอนดู แต่จะชม ว่า
 คง พักตร์ ผุดผ่อง เหมือน พระจันทร์ เมื่อ วันเพ็ญ ไม่ได้ เพราะใบ หน้า
 ของเจ้าหัตถ์อน เปน รูปไข่ ดวงตา ของเจ้าหัตถ์อน มี แฉวคม คายดัง กับ
 จะฉายแสง เปน รศมี แห่ง ศร กามเทพ อาการ แฉ่ม แฉ่ม พรหมพรายพร้อม ทั้ง
 มรรยาทอัน งาม มอตะไม เปนเหตุให้ คุดคุดม ชวนชม เปน อย่างยิ่ง อาจ จะ
 กล่าวได้ ว่าเจ้าหัตถ์อน มี รูป สัมกับ ศอัย ที่สุด ใน จำพวกหญิง สาว ที่ สวย
 เจ้าหัตถ์อน เปน ประดุจ ช่อ ดอกไม้ มีกลิ่น อันหอม ชจร อยู่ใน คณะหนึ่ง ๆ
 ทุก ชน เจ้า หัตถ์อน เปน ศัตรู ที่เคย เห็น ยวรงค์ เอา เวลา อันมี คำ ของนาย
 บุญศรี ไป นั่ง ประจัญประจักษ์ ด้วย วัน ตะดังหลาย ๆ ชั่ว นานึกา เจ้าหัตถ์อน
 เคย เจ็บ โสึด ลง พัง เขา ด้วย ความ พอใจ แสดง ว่าการ สันทนากัน เปน
 ที่ พอใจ ของเจ้าหัตถ์อน จน ครึ่งหนึ่ง นาย บุญศรี ได้ ปด้อย ชั่วชีวิต ก็
 หวัง สว่าทใน เจ้าหัตถ์อน เช่นเดียวกับ ชดอ แต่ เปน เพราะ นิศสัย เชื้อยชา
 อัน เปน ปกติ ภาพ ของเขา จึงทำให้ เห็นห่าง กันไป ณ บัดนี้ เขา ได้ หวน
 ระภวก ถึง ภาพ ใน กาด ครึ่งนั้น อีก แต่-อา! ชดอ ได้ ชัยชนะ ใน ความ รัก

ของเจ้าห่อถ่อนเสียแล้ว เพราะในเวลานี้ไม่มีใคร จะกระทำความคุ้นเคย กับเจ้าห่อถ่อนได้ดัง กว่ำชดอ เจ้าห่อถ่อน กับชดอเคย นั้ง เก้าอี้โกต ๆ สันทนา กัน อย่าง สนิทสนมกัน เวลา ครึ่งระนาบไม่ รู้จัก เบื่อ จนคนบ้าน โกต เรือน เคียง พากัน ซุบซิบ ว่า ชาย หนุ่ม กับ หญิง สาว คู่ นี้ มีความ รัก ต่อ กัน ยิ่งนัก คงจะมี การ สัมรสกัน ใน กาด ภาย หน้า ต่อ ไป

บุญศรี ดั่ง นั้น น้อย ๆ มองดูหน้าชดอ ด้วยความรัก แล้วพูด ว่า
“ จง ถนอม ความรัก ใน เจ้าห่อถ่อน ไว้ ให้ ดี เกิด ชดอ น้อย รัก ของ พี่ เจ้าห่อถ่อน เป็น ไหม่ กัด อันมี คำ ดำหรับน้อง เขา เกิด พี่ จะ พยายาม ที่ สุด ที่ จะ ปลอบ โยน เจ้าห่อถ่อน มิ ให้ ทุกซ โศก มากนัก อา ! สาว น้อย ดัง แด่น จะ ต้อง ได้รับความ ว้าเหว่ และ อาลัย มาก น้อง คิด หรือ ว่า เจ้าห่อถ่อน จะ อนุญาต ? ”

“ ผม เชื่อ ว่า เจ้าห่อถ่อน คง ยินดี คุณ พ่ตอง เขา ออก เขา ใจ ห่อถ่อน ให้ มาก นะ ครับ ”

“ ไว ใจ เกิด ชดอ, เรื่อง ท่งปวง ที่ น้อง ประสงค์ ตก เป็น ภาวะ ของ พี่ ไป นอก เกิด พวังก์ นี้ จะ ไต่ คน เข้า ๆ พี่ จะ ต้อง ทำ ธุระ อีก ส่อง ตาม อย่าง ให้ เสร็จ ไป ”

ในวันรุ่งขึ้น นายบุญศรี กับ นายชดอได้ ขับ รถมอเตอร์ไซด์ ไปยัง ท่า ของ บริษัท พาณิช หน้า วัง ยาม และได้ พบ นาง สาว สังกวาศย์ กำลัง นั้ง คอย อยู่ ที่ ท่า สม ความ คาดหมาย เจ้าห่อถ่อน ได้ เสร็จ ดี เขียว ช่อน งาม อรชร หน้า ชม รวด กะ ตุ้ กตา ใน คู้ แล้ว ก็ ชวน เจ้า ห่อถ่อน ให้ ดึง ไป ชม ห้อง โดย ด้าน ของ นายชดอ ใน เรือ เมื่อ ได้ สันทนา ปรำได้ กัน อยู่ ครู่ หนึ่ง ก็

พอดี พนักงาน เรือไฟให้สัญญาว่า เรือจะ ออก นาย บุญศรี กับนางสาว
สังวาลย์ ก็ จำต้องตาม นาย ชตอ ต่างก็ แสดง ความไว้ อาศัย ใน การที่จะ
ต้อง จาก กันไป แต่เมื่อได้ อำนวยพรให้ แก่ นาย ชตอ แล้ว นาย บุญศรี
กับ นางสาว สังวาลย์ ก็ ชวนมา บนท่า แดงน คอย ส่งนาย ชตอ อยู่ อีก ใน
ไม่ช้าเรือ ขาญกเต ก็ ค่อยๆ ใช้ จักร เคลื่อน ออกจาก ที่ช้าๆ ชตอ มายืน
เกาะ ราวแคม เรือ คอย โบกผ้า เช็ดหน้า ตา พชาย และ สตรี ทัก กับ พวกเพื่อน
ที่ไป ส่ง จน กระทั่ง ตบตา ทั้งให้ พชาย แด นาง สาวสังวาลย์ ว่า เหว่ อยู่
ที่ ท่าเรือ นั้นเอง

เวลา กับ นาย บุญ ศรี เป็น ผู้ เชื้อ เชิญ ให้ นาง สาว สังวาลย์ ชน
รถของเขา มาในระหว่าง ทาง มิได้ สันทนากัน อย่างไร นัก ครั้ง
หนึ่ง เจ้า หต่อน เอา ผ้า ชน คลุมไว้ เพียง ปาก ไม่ สามารถ จะ ทราบ ได้
ว่าเป็น เพราะเจ้าหต่อน หนาวลม หรือเพื่อ ซ่อนความ หนาวใจ ในการ
ที่คู่รักต้องจากไป ในโอกาสที่เจ้าหต่อนเผดถ นายบุญศรีได้ตอบซ้ำเตือน
ดูดวงหน้าเจ้าหต่อน ต้อง ตาม ครัง ปรากฏว่าเจ้าหต่อนได้ส่งบ ดวง
จิต ซ่อน ความเสียใจไว้ภายในได้ อย่าง น่าประหลาด ทั้ง กระแสดั่ง
ของเจ้าหต่อน ก็มีได้เป็น ทาง ที่จะให้เขาจะต้อง พุดปดบ โยน ตามที่น้อง
ชาย ตั้ง อย่างไร เลย

เมื่อ รถถึง ประตู บ้าน วัดนาบ้าย เจ้า หต่อน หัน หน้า มา นอบ
น้อม แด กล่าว คำอำลา

นายบุญศรี กับ ศรีษะ รับ ความ เคารพของ เจ้าหต่อน พลางกล่าว ว่า
“ไม่ต้อง เสียอกเสียใจ จนเกินไป แม้สังวาลย์ เวลาเพียง ๓ ปีเท่านั้น

ไม่นานนัก พิบัติาเดวก็ จะถึง การพัดต พราก จาก กัน นั้นเป็น ของ
กรรมดา ขอให้เชื่อว่าชีวิตอัน บริบูรณ์ ด้วย ความสุขใน ภายภาคหน้าของ
เรายัง มี ออกมาก ฉัน รู้ว่า ชตอ คง จะ ถึงจน ความสุข ใจ ได้ดี ผู้หนึ่ง
เขา คงจะไม่ ปลดปล่อยให้ ความรัก อันมี ค่า ของ เขาหายไป เป็น อย่างอื่น ”

“ดิฉัน เชื่อค่ะ, คุณพี่ ดิฉัน เชื่อ ว่าคุณ ชตอ เป็น ผู้ที่ มี สุข
นางสาว ดังวาทย์ กล่าว อย่างชัดถ้อย ชัด คำ แต่ ดัง เกตได้ ว่าเจ้า หต่อน
ได้พยายาม ช้อน ความ เดียวใจไว้ ภายใน

“แต่คุณพี่ ก็ คงไม่ เดียวใจ มาก นะคะ ดิฉัน ทราบ ดีว่า น้อง
ชาย รักคุณ พี่ อย่างใด เคย กล่าว กับดิฉัน เรื่อง ๆ ว่า ในโลก นี้ก็มี แต่
คุณพี่ คน เดียวซึ่ง เป็น ที่ รัก ของเขา และ เขา นับถือ คุณ พี่ เป็น ที่ยิ่ง ”

เป็นการ นำประหลาด ใจ อยู่บ้าง ที่ เจ้าหต่อน กลับ ดำ มารัก
กล่าวเอาออกเอาใจ ผู้อื่น ใน เวลา ที่เจ้าหต่อน กำลัง ตกอยู่ใน ความ
ว้าวุ่นเช่นนี้

นายบุญศรีนึกในใจ ว่า “ถ้อยคำ ของเจ้าหต่อน ช่างไพเราะหวาน
จับใจ เดียวนี้กระไร คูหรือเจ้าหต่อนกลับทอดธุระในตัว มา เอาออกเอาใจ
เราได้! อ้อ! แม่ดังวาทย์, ถ้าชตอไม่ รักเจ้าหต่อน ดะก็.....”

แล้ว เขากลับ กล่าว ว่า “เธอ คงอนุญาตให้ฉัน นำข่าว ของ ชตอ
มาบอกเธอ เต็มใจ มี เรา ต้อง คนเท่านั้นที่จะ ห็นหน้า เข้าร้อง ให้ คร่ำครวญ
ถึง เขา

“ดิฉัน ยินดี มาก เทียวค่ะ, เชิญคุณ พี่มา เต็มใจ ๆ เกิด ดิฉัน
ยินดี จะต้อนรับ คุณพี่ ด้วยความ พื่อใจ ทุกเมื่อ ”

ถ้อยคำของเจ้าहत่อน ประโยชน์ ทำให้นายบุญศรี ตื่นเต้นหัวใจ
อยู่ ครู่หนึ่ง ยังไม่ทันจะคิด หาคำใดมาตอบ เจ้าहत่อน ก็กล่าวคำ
อำตาแล้ว รีบเดินเข้าประตูบ้านไป

“ตอนรับในนามของชตอ มีใช้ในนามของบุญศรีโดยเฉพาะ”
เขาคิดในใจในระหว่างทางกลับบ้าน ความคิดอันนี้เกิดจากความอิจฉา
โดยแท้ แต่ก็ เป็นเพียงชั่วขณะจิตเดียวเท่านั้น เขาก็สามารถ
เปลี่ยนใจกลับเป็นความยินดีได้ทันที เพราะชตอ เป็นน้องชายที่รัก
ของเขาคนเดียว และเจ้าहत่อน ก็เป็นนางสาว ดังวาทย์ ซึ่งเขา
รักดูหนึ่ง ไม่สามารถจะทำลายความสุขของเจ้าहत่อนได้ และเขา
ก็รั้อยู่โดยแท้ ในความรักของหนุ่มสาวคู่นี้แล้ว แม้หากจะ
ฝันความคิดไป ก็เป็น การกตัญไม่ลงคออยู่ นั่นเอง

เดือนหนึ่งล่วงไป สองเดือนก็ล่วงตามไปอีก ยังมีได้มี
ข่าวจากชตอเลย

ในโอกาสที่ว่างกิจบ้านและราชการ นายบุญศรีได้ไปเยี่ยม
เยียนนางสาวดังวาทย์เสมอ จะเป็นเพราะเจ้าहत่อน คดयरักจาก
ชตอเสียแล้วหรือ? เจ้าहत่อนจึงไม่อยากจะรบกวนเสียใจขึ้นมา กล่าว
ให้ปรากฏ แดนามของชตอได้ถูกนำขึ้นเรื่อยถึงน้อยครั้งที่สุด นาย
บุญศรี ก็นับวันจะต้องใช้ความพยายามข่มใจของเขาไม่ให้เกิดความ
รักขึ้นได้ ดูเป็นอาการประดุจว่ากำลังครุ่นเขาเสียจริง ๆ เพราะ
นับวันก็ยังปรากฏความรักเพิ่มทวีขึ้น โดยลำดับจนเขาไม่สามารถ

จะตัดความรักนั้นได้ ในที่สุดปัด้อยใจว่ามิวันใดก็วันหนึ่งจะต้อง
เผยความในใจให้เจ้าห่อถอบทราบ ซึ่งอาจทำให้ความรักไคร่กัน
ถาน ญาติเปลี่ยนไปเป็นความเกลียดชังก็ได้

ต่อมาไม่นาน นายบุญศรีได้รับจดหมายของนายชตอฉบับหนึ่ง
เชาฉีกซองจดหมายนั้นด้วยมืออันสั่นไหว ข้อความในซองหนึ่ง
มีว่า

“.....ในเรื่องแม่สังวาลย์นั้น ผมคิดว่าเจ้าห่อถอบ
คงลืมผมเสียแล้ว ทั้งผมก็มีความประสงค์เช่นนั้นเหมือนกัน คุณพี่
อย่าได้กล่าวหาว่าผมไม่ซื่อสัตย์เลย คือบัดนี้ผมได้หลงรักแม่สัง
วาลย์สาวสวยที่สุดที่ผมเพิ่งเคยพบผู้หนึ่ง เริ่มได้รู้จักกันในระหว่างทาง
เจ้าห่อถอบซื่อพิสัยเป็นบุตรคุณหลวงวิเศษพานิช ซึ่งพากันไป
เปลี่ยนอากาศทางต่างประเทศ ผมได้แสดงความรักต่อเจ้าห่อถอบ
และเจ้าห่อถอบก็มีได้ปฏิเสธ บิดาของเจ้าห่อถอบได้รู้เรื่องนี้และอนุญาต
แล้ว ภาระว่า จะได้กระทำงานสมรสกันในราวเดือนกรกฎาคม
หน้า ผมขอทราบเท่าขออภัยโทษคุณพี่อีกครั้ง โปรดช่วยนำ
ข่าวนี้บอกแก่แม่สังวาลย์ด้วย เพราะผมเกรงใจเจ้าห่อถอบไม่กล้า
จะบอกด้วยตนเองได้ ขอคุณพี่กรุณาอนุเคราะห์ผมอีกสักครั้ง
เถิด บอกเจ้าห่อถอบว่าผมไม่มีคำสำหรับเจ้าห่อถอบเสียแล้ว และ
เพื่อหวังความสุขในภายหน้าของเจ้าห่อถอบ ผมจึงไม่อยากจะนำตัว
ของผมซึ่งรู้สึกดีแล้วว่าจะไม่คู่ควรกับเกียรติยศของเจ้าห่อถอบเข้าไปเกี่ยวข้อง
ของด้วย เจ้าห่อถอบยังเป็นสาวพอที่จะข่มขืนสติอารมณ์ในเรื่องนี้

ได้ แต่ ถ้า หาก เจ้า หัตถ์ จะ เป็น อย่างไร ผม เชื่อ ใน ความ
สามารถ ของ คุณ ที่ จะ ช่วย ปราบ โยน ให้ เจ้า หัตถ์ บรรเทา ความ เศร้า
ใจ ได้.....”

ความรู้ ตึก ประการ ที่ ๑ ของ นาย บุญศรี ก็ คือ ทำให้ เขา ตก ตก
พริ้ง เพริด ไป อยู่ เป็น คน ใหญ่ ประการ ที่ ๒ ทำให้ นึก แข่ง ชัก หัก
กระตุก น้อง ชาย ของ เขา แต่ ประการ ที่ ๓ ความ พอใจ ของ เขา ที่ จะ
มี ความ หวัง ใน เจ้า หัตถ์ นั้น โอกาส ได้ เปิด ช่อง ให้ เขา แล้ว เมื่อ
ความ โทมนัศ น้อยใจ ของ เจ้า หัตถ์ บรรเทา ลง บาง ที่ เขา อาจ จะ
อ่อนน้อม ให้ เจ้า หัตถ์ เปิด ยืน ความ รัก มาหา เขา ได้ อย่างไรก็ดี เรื่อง
จำ ต้อง ใช้ ความ ระวัง ระวัง ให้ มาก ครั้น คิด จะ ห้าม ปราบ น้อง ชาย
ก็ เกรง จะ ไม่ สำเร็จ เพราะ เขา ย่อม รู้ ดี ว่า นิสัย ของ ชลบท เป็น เด็ก
หัว คด หัว วน ถึง ความ พอใจ ของ ตัว เป็น ประมาณ เพียง ใด ใน ที่ สุด
ตกลง ว่า จำ ต้อง บอก ชำ น แก่ เจ้า หัตถ์ ตาม ความ ประสงค์ ของ ชลบท
ซึ่ง บาง ที่ อาจ จะ หา อูบาย แก่ ได้ ภาย หลัง

นาย บุญศรี ทรง พธาง นวย เตอ นวย หมวก ได้ กับ ทรง ไป หา นาง
ดาว สังวาลย์ พบ ดาว ใช้ บอก ว่า เจ้า หัตถ์ อยู่ ใน ห้อง รับแขก จึง
เดิน เข้า ไป โดยมี ได้ รั้ง รอ

เจ้า หัตถ์ นั้น ยิ้ม ละ ไม่ ค่อน รับ ด้วย กิริยา อัน สุภาพ และ นำ รัก ตาม
เคย เมื่อ ได้ สันทน กัน เด็ก น้อย ตาม ขวามาคา ครู่ หนึ่ง แล้ว ใน ที่
สุด นาย บุญศรี จึง เอา มือ ถึง กระเป๋ แล้ว หยิบ จดหมาย ฉบับ นั้น ขนมา
พธาง กล่าว ว่า :

“ฉันเสียใจที่จะนำข่าวนี้มาให้เธอ แม่ดังวาทย์, ฉันไม่
อยากจะบอกเธอเลย ชดอ—น้อง—ชาย—ของ—ฉัน”

เจ้าหัตถ์น ข้าต้องดูจุดหมายที่เธอถืออยู่ และจึงกล่าวว่า:

“ไม่ใช่ข่าวตายไม่ใช่ หรือคะ, บอกข้าว่าเธอไม่ตาย” เลี้ยง
เจ้าหัตถ์น ลั่นว่า

“ถ้าเธอตายเสียยังจะดีกว่า, แต่เธอไม่ตาย เพียงแต่เสีย
สัตย์เท่านั้น ขอโทษนะเธอ ฉันไม่สามารถจะบอกรู้ได้อย่างไร
ได้ ช—ชดอ—จะแต่งงาน—ในเดือน กรกฎาคม” เลี้ยงพูดของ
เธอ ลั่นเช่นเดียวกัน ซึ่งเกิดจากความไม่แน่ใจว่าเจ้าหัตถ์น จะมีอาการ
เป็นเช่นไร

เจ้าหัตถ์น น้อมศีรษะลง นิดๆ และเอามือบังหน้าไว้ครึ่งหนึ่ง
ซึ่งทำให้นายบุญศรีไม่สามารถจะพิจารณากิริยาของเจ้าหัตถ์น ได้
ชัดเจน

เจ้าหัตถ์น ดูสภาพไม่พูดจาว่าอะไร นายบุญศรีเข้าใจว่า
ความเสียใจ และความ แค้นใจ กระทำให้เจ้าหัตถ์น เป็นไป

“ขอโทษนะจ๊ะ, ถ้าหากเรื่องที่คุณนำมาบอกเธอนี้ ทำให้
เธอโหม่นสั่นเสีย” นายบุญศรี กล่าว “เป็นเพราะความรู้สึก
ในใจของคุณเกิดขึ้น อย่างหนึ่ง ซึ่งทำให้ฉันต้องบอกแก่เธอ หากว่า
ฉันจะรับบาปแทน ในการที่น้องชายฉันได้ประพฤติเสื่อมโทรมแก่เธอ
ได้อย่างไร โปรดบอกเถิด ฉันยินดีจะปฏิบัติตามคำสั่งเสมอ
แต่แม่ดังวาทย์ โปรดอย่าโหม่นสั่นนักเลย”

เจ้าหัดสอน เสงี่ยมหน้าชมมองนาย บุญศรี ด้วยความ ประหลาดใจ
 “ดิฉันจะเสียใจทำไมกันคะ, คุณพี่, ชดอ ก็ ได้ ประพฤติตนเป็นไป
 ตาม ธรรมตา ของ ชายหนุ่ม และดิฉัน ก็ เป็น ผู้หนึ่ง ที่จะ ยินดี อำนวย
 พรให้ชดอ มีความ ปราศจากทุกข์ ที่คุณพี่ กล่าว ว่า ชดอ ทำ ตาย ความ
 ดีๆ นั้น ดิฉัน ครอง ยังไม่ เห็น เลย ดู เหมือน ชดอ ยังมิได้ มัน
 กับ สตรี คนใดใน กรุงเทพฯ ใช่มั้ย หรือคะ?”

ถ้อยคำเหล่านี้ กระทำให้ นายบุญศรี นั่ง อยู่ ครู่หนึ่ง คิดถึง
 ใน ถ้อยคำ ของเจ้าหัดสอน ทำให้ สงสัย สันเทห์ เสียจริงๆ เป็น ความ
 จริง หรือ ที่ เขา ทราบ ว่า ชดอ ยัง มิได้ มัน กับใครๆ ใน กรุงเทพฯ แต่
 สำหรับ แม่ สตรี ผู้นี้.....

เจ้า ลูกชนทำท่า จะ ตา ถัด และกล่าว:

“เธอไม่ควร จะ เกรง ออก เกรงใจ ดิฉัน, แม่ ดังวาทย์, ดิฉัน ทราบดี
 ว่าชาวนี้ทำให้ เธอ มีความ แค้นเคือง ความ ดีร้าย ของชดอ มาก เพราะ
 ดิฉันเอง, เพียง แต่ เป็น พี่ชาย มิใช่ เป็น คู่ รัก ของเขา ยัง ทำให้รู้ ดี
 เดือด เป็น อัน มาก เมื่อ เธอ มีความ ประสงค์ จะ ให้ดิฉัน ปฏิบัติการ อย่าง
 ไฉน เรื่องนี้ โปรด บอกมาเถิด ดิฉันยินดี จะช่วย เต็มมือ ตามก่อน ละ.”

“หยุด ประเดี๋ยว ก่อน ค่ะ, คุณพี่” เจ้าหัดสอน กล่าว “ดิฉัน
 เชื่อ ว่า คง มี อะไร ทำให้คุณพี่ เขาใจ ผิด น่าจะเป็น ว่าชดอ ตรง คุณพี่
 หรือตรง ตัวของ เขา เป็นแน่ เพราะดิฉัน มิได้ มีความ เกี่ยวข้อง กับเขา
 อย่าง ที่ คุณพี่ เขาใจ เช่น นั้นเลย ดิฉัน รักเขา เหมือน น้อง ชาย ร่วม
 อูทร ของ ดิฉัน เท่านั้น เพราะเขา เป็น คน ว่าง่าย และใช้ ง่าย ทุกอย่าง

และรู้จักอ่อน น้อม นอบ น้อม มีความจงรักภักดีต่อดิฉันมาก จะจากไปไหนก็อย่าให้ส่งข่าวถึงเสมอ คุณพี่เจ้าขา, ดิฉันจะรักเขาอย่าง..... อย่างไรได้” เจ้าห่อถั่วพูดแล้วก็ยิ้มย่นหายหางตาอินงามแต่เต็มไปด้วยความรัก ฉายแสงศรัทธาเทพไปต้องทรงนายบุญศรี ทำให้หัวใจนายบุญศรี วัฏฏ์ดุ๊กดูบ——แล้วเค้นตักๆ แรงผิดปรกติ

นายบุญศรี ปลดปล่อยหมวกและไม่เท่า ตกตงยังพ่นกระดานเรือนโดยมีวัฏฏ์ดุ๊กดูบ ทั้งสองต่างจ้องกันด้วยความสรวทซึ่งเป็นอันลำแตงความประสงค์ในใจให้ทราบกันณบัดนี้ แล้วกายนายบุญศรีได้เค้นตักเข้าไปนั่งใกล้นางสาวสังวาลย์จนชิด เจ้าห่อถั่วมิได้เขยิบหนี เป็นแต่หุบเนียนตาเขาโดยก้มหน้าดูพ่นเรือน

“แม่รัตนาศัย, แม่สังวาลย์, เธอหมายความว่าเธอไม่ได้เป็นคู่รักกับชดอกระนั้นหรือ? ดวงตาของน้องแสดงว่ามีความกรุณาพี่ แม่สังวาลย์, สังวาลย์, สังวาลย์ยอดรักของพี่ ที่พี่พูดนั้นถูกไหม บอกหน่อยซิว่าพี่หวัง——หวังสำหรับตัวพี่ เพราะพี่ได้รักน้อง——บุษาน้องด้วยความรักอันสูงส่ง และเป็นความรักที่เกิดจากดวงหทัยอันแท้จริงของพี่ พี่รักน้องตั้งแต่ได้ประสพดวงหน้าน้องเป็นครั้งแรก” ทันใดนั้นแขนทั้งสองของเขาก็กระหวัดโอบร่างอันแน่นน้อย แล้วพาดเอามือขวาซ้อนศีรษะเจ้าห่อถั่วขึ้น เจ้าห่อถั่วมิได้รีบป้อนประการใด พาดขำเดื่องหนอยตาอินหวานจับใจแทนคำตอบ แล้วโผผวาสรีระร่างอันน้อยเข้าไปแนบ

นั่งอยู่ กับ ทรวง ออก ของ นาย บุญศรี—ชาย ซึ่ง เจ้า หล่อน รัก และ บุญ
มานานแล้ว

*

*

*

*

ต่อไป นี้ คือ จุด หมายถึง ที่ นาย บุญศรี ได้รับ จาก นาย ชดอ ภาย หลัง
ดวง มาอีก ๒ เดือน

กราบ เท้า

คุณพี่ ที่รัก

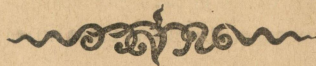
ผมได้ทำให้คุณพี่ พิศวงไป มาก ในการ ที่ ผม ดวง

คุณพี่ ต่าง ๆ นานา ผม ขอ อภัยโทษ อย่าง หนัก ด้วย แต่เป็น เพราะ ความ
หวังดี ของ ผม, อย่างไร ครับ, อุปาย ของ ผม ใน เรื่อง นี้ สนิท ดี ไหม ?
ผม รู้ ว่า ใน เรื่อง นี้ ถ้า ปลดปล่อย แต่ ดำ พัง คุณพี่ แล้ว คุณพี่ คง ไม่ มี
โอกาส รู้ เลย ว่า แม่ ตั้ง วาตย์ หล่อน รัก คุณพี่ เพียงไร เพราะ คุณพี่
มีไว้ แต่ เอา เวลา ซึ่ง ควร จะ ไป นั่ง ประ จั อ ประ แจ กับ เจ้า หล่อน นั้น มา
เป็น เวลา แดง แด ประ พันธ์ กาย กตอน โคลง ฉันท ที่ เสีย หมด มิได้ คิด เลย
ว่าจะ ทำให้ หัวใจ ของ หญิงสาว ที่ หลง รัก คุณพี่ นั้น จะ บั่น บ่วน ฉันท ไฉ เป็น
กรรมดา ของ หญิง สาว ที่ รัก ชาย ย่อม ต้อง การ ความ พะ เน้า พะ นอ เอา ออก
เอาใจ และ ความ ยั ว ยวน อยู่ เสมอ มิฉะนั้น จะ ให้ เจ้า หล่อน คิด ว่า ชาย
นั้น ไม่ ยึด ใน เจ้า หล่อน และ ใน ไม่ เข้า หัวใจ ของ เจ้า หล่อน ก็ จะ เปลี่ยน
แปลง ไป เป็น อย่าง อื่น คุณพี่ จะ ทำใจ เหมือน เมื่อ ครั้ง เรา อยู่ ที่ จั หวัด
ราชบุรี นั้น ไม่ได้ เวลา นั้น กับ เวลา นี้ ผิด กัน ใน เรื่อง ของ คุณพี่ เมื่อ ผม
รู้ เข้า จึง ตก ตงใจ ว่า จะ ส่นอง พระคุณ คุณพี่ จนเต็ม ความ สามารถ ของ
ผม และ ตาม ที่ จะ ได้ กระ ทำ มา แล้ว โปรด ยกโทษ ใน ความ จำ เปน
และ ความ หวังดี เช่นนี้ ให้ ผม เกิด นะ ครับ

หากคุณพี่จะถามผมว่า ทำอย่างไร จึงขอให้เจ้าหล่อนไป
 ที่ท่าเรือเมดได้ ก็ไม่ยากที่จะตอบ คือผมบอกกับเจ้าหล่อน
 ว่า การที่ผมต้องจากไปนี้ เกรงว่าคุณพี่จะเศร้าโศก มีอาเจี๊ยะ
 ระวังอารมณ์ไว้ได้ จึงร้องขอให้เจ้าหล่อนไปเป็นเพื่อน คอยปลอบ
 โยนคุณพี่

ในที่สุดขออำนาจพรให้คุณพี่ทั้งสองปรองดองกัน โดยความ
 สุขจนตลอดชีวิต สุขความจำนงหมายของ ผม ทุกประการ.
 จากน้องที่รัก

ชลอ กุลกำจร.

ปณิธานภาษิต

กตสัส นตฺถิ ปฏิการํ

๑ สิ่งที ประ กอบ แล้ว	เรียกกรรม นั้น นาน
หวัง จะทำ คื่นทำ	บ่ได้
ภาษิต ปุ่ส เทพ* คำ	วัด ตั้ง สอน แด
ฉันนี้ แหะ ถ้า พลาดใช้	สุด แก่ แปร ผัน ฯ

นายวุฒิ สุทธบรรสาน

* ตมเด็จพระ สังฆราช (ปุ่ส เทพธำ) วัดราช ประดิษฐ์

พุทธชาดก

ขุน อักษร นิพัทธ์ ประพันธ์.

ร่าย ศรี สัทธิดา สดุดี

ประพันธ์ พจนดำนาง

มาใน คึกกนิบาต

ที่สืบ เนื่อง เนื่องไป

เกตุา เปน ลักษณะ ตีติต

หวัง เพื่อยาม ว่างได้

โคลง ๖ ตามนัย ชาดก น

ชาติ ชน เปน ปฐม

โคลง ๓ สัมเด็จพระ นรา ตม

โตตภิกษุ หนึ่ง ตร้าง

๑ ทนใด จึง ดำรัส

มา นพาวะ พระพักตร์ หมน

ดต แต่ คุ ผู้ ชยน์

แกลด อรรถ อ่าง กลา

พุทธชาดก ชื่อ เรื่อง

ใน ดังกับ ปราควักค์

สุภาพ ประดิษฐ์ ประดับไว้

อ่านรู้ ระเบียบ ความ

จัก อุปบค ช

แกลด ฤา

ทรง ปราวรณ เรื่อง อ่าง

สืบ ข้อ คติ บรรพ

ตรัสเรียก ภิกษุ หนึ่ง

เหมาะ แล้ว ทรง มี

๑ พุทธ พาทิ ถามเออ	ภิกษุ เชอไป ได้	
มี จริต โตตะ ไชว	ชาติ นี เดียว เดย	๑
๑ ก่อน ก็ เคย เปน นระ	โตตะ เหมือน ชาติ นี	
ชีพ เกือบ จัก ตาญ ตี	ดับ ด้วย นิสัย โตต นั้น แด	๑
โคลง ๒ โพน ภาค หาก พบ ผู้	ชูป ช้วย ชู ชีพ กู	
จาก ม้วย มรณา	มา เหนอ	๑
๑ แล้ว ถัมมา พุทธ เจ้า	ทรง เทศนา ดับ เค้า	
ชนบ เบอง บุรพ นิทาน	๑	
ร่ำ	ครั้ง ราชา พรหม ทัด	
๑ อุดคทาถ แล้ว มา	ใน พารา ณ สิริวั	
เถถึง ถวดยวัช ราชัย	เสวย พระชาติ บุญเพ็ญ	
พระโพธิ สัตตนาถ	ยัง ยศ ยุพราชะ	
เปน พระ ราโชรส	ครัน ทรง วัฒนนาการ	
แห่ง พระเจ้า พรหมทัต	สุข ตำเวิง รอน โทษ	
แสน ตำราญ ร้าง ทุกข์	จึง เสด็จไป ศึกษา	
เปรม ปราโมทย์ หฤทัย	อัน ประจักษ์ สัมมัญญา	
คิดปศาศตรา ยัง ดำนัถ	ตักกะคีตา นคร	
ทิดา ปาโมกข์ ณะ	สัตว์รคต เสด็จ แล้ว ไชว	
ครัน พระ บิดร เสด็จ	ทรง เปน พระราชา	
พระ ก็ ได้ ดำรง	แต่ พระองค์ นั้น แด	
แห่ง พารา ณ สัต บุระ	ใน การ เสด็จ ภาระยาหาร	
แท้ พอ พระ หฤทัย		

๑ ภูบาท ทรงโปรดให้	ราชบุรุษ	
ปลุก ราชมณฑป สูด	วิเศษได้	
ด้วย รัตน วิจิตร ชุตติ	ชวติศ พราว แย	
ขึ้น ณะ แห่ง หนึ่ง กิต	แก้ ข้าง จัง ทวาร	๑
๑ กาด เสวย จึง ให้ ตก	แต่ง ประดับ	
รัตน มณฑป รัยบ	รยาบ แพร้ว	
พระองค์ ก็ ประทับ	เหนือ ราช บัดตั้งก่ แด	
ภาย ต่าง เสด็จนิวัติแล้ว	เกิด ต้วน ตาย ทอง	๑
๑ นอง เนือง เนือง แน่น ด้วย	นาง กษัตริย์	
ล้อม แวด บำเรอ ชุต—	คิยเจ้า	
ทรง เสวย พระราช ภัต	พิเศษ ถอดเนอ	
ควร ค่า ราคา เข้า	คู่ ด้วย ภาชนะ สุกพรณ	๑
๑ ชัน การ ที่ ชุตติยเจ้า	จอม นเรนทร์	
เสวย กระจายหาญ เพญ	เพียบ พร้อม	
ด้วย อิศริย ยศ เห็น	ปาน ดัง นั้ แด	
ก็ เพอ จัก ไคร น้อม	หนอง ให้ มหาชน	๑
๑ ได้ ยด ประจักษ์ ด้วย	อาภัส	
ใน โภชน วิถี	วิเศษ นั้	
แล้ว ต่าง จัก ได้ มี	มโนพิศ วง แด	
เกิด ถัถชา นิยม หมัน	มาก ไว้ ใน กมต	๑

๑ ต่างคนต่างจักเกอ

บริจาคนาทนทางชอบ

เพื่อหวังกุศลตอบ

ได้สรรพศฤงคารแปด

โคลง ๓ ขณะนั้นคงมีมนุษย์

หนึ่งเหตาระเหตต่างวรี

๑ เป็นโภชนวิธี

ของพระมหากษัตริย์แท้

๑ ก็เกิดความกระวนกระวาย

บริโภคโภชนนั้นไซ้

๑ จึงมานึกได้ว่า

แต่หื้อบាយเราหม่น

๑ พดางเมื่อเขาคิดเห็น

ผิวพัศตร์สดได้แล้ว

โคลง ๒ ยินดีรับนุ่งผ้า

ไปครัวมราชภัย

๑ ยกได้ขึ้นแล้วร้อง

กกขึ้นกตางคิน

๑ แนะตัวฉันนี้แต่

อย่าได้กังขา

กุดกอบ บุญเฮย

เชือดแท้

ตามสั่งต้นองนา

เบียมแน่นเหมือนพระองค์ ฯ

บุรุษโตดนิสัยผู้

เรื่องทงแดเห็น ฯ

อย่างดีวิเศษแท้

เทอดคงตระห่านงาม ฯ

มุ่งหมายอยากจักได้

สุดกถนคันทา ฯ

อ้อ! อ้อ! อย่ากระนั้น

แน่นแท้มีทาง ฯ

เป็นช่องอันเหมาะแล้ว

ผ่องพันมตทิน ฯ

โดยมันคงโอ้อ้า

ฯ

ด้วยศัพท์อันดังก้อง

ฯ

เป็นราชทูตหนึ่งแท้

ฯ

๑ เปตัง วาจา แด้วไซรั
 พระเจ้า พารา—
 รำธ ๑ กาทะนนในชนบท
 เมื่อใคร คนหนึ่ง พรำ
 เปน ราชทูต ถ้องซี
 แม่ มหาชน น้อยใหญ่
 ที่ จัก อาจ ออก ตาม
 เหตุ นนไซรั จึง ประชา
 ชุมชุม สันนิบาต
 ต่าง ก็ ครน คร้าม แยก
 เป็ด มรรค ว่างไว้
 เข้าไปโดย สดวก สด
 ก็ รับ ดน ดาเนร
 พอ ถึง ที่ ประทับ
 พระเจ้า พารา ณ์ดี
 จึง หยิบ เอา ก้อน พระ
 ซึ่ง อยู่ใน สัพพรรณ
 ของ บรม กษัตริย์ ดิดก
 แด้ว ก็ รับ เร็วได้
 กาท นน ราชบุรุษ
 ถ้อย ซึ่ง คาว ยืน ประจำ

จึง จึง เข้าไปใกล้
 ณ์ดี แด ๑
 นน ทว หมด มวณชน
 รำ กถาว อยู่ ว่า อาตม
 ซัด เซนน แด้ว แด
 ใคร ไป มี อำนาจ
 ห้าม ปราม ชน นนได้
 ชน ซึ่ง มา มัวดุม
 เกิดอน กถาด อยู่ ที่ นน
 แดก ออก เปน ต้อง คณะ
 ให้ โดต บุรุษได้ เค้า
 ฝ่าย บุรุษ โดต นน
 เดิร ไป ไป รังรอ
 กับ ใกล้ องค์ ราชธา
 เขา ไป วี รว คณิง
 กระยาหาร ก้อนหนึ่ง
 ภาชนะ อัน เอก อุดม
 ผู้ ปกเกล้า เจ้าฟ
 ใน ปาก ไป นิ่ง นาน
 ผู้ สดุด สำนารถ มี
 กำกับ รักษา องค์

คง อยู่ ใน ที่ นั้น
เห็น เหตุ ดั่ง นั้น แล้ว
ดาบ จาก ฝัก ออก ร้อง

เรา จักฆ่า โดน บุษ
จง อย่า หดบ อย่า ตี

โคลง ๓ ฝ้าย พระศรี ตัณฑพงค์
๐ จึ่ง ครัด ห้าม มิให้

โคลง ๒ แล้ว ราชา โลมเต้า
๐ โคก คร้าม ขาม เสง

๐ ตูอย่า เกรง กัดได้
อิมแปด ตำราญ

๐ ครัด บรรหาร ฉะนี้ แล้ว
ผ่องไว้ ราก

โคลง ๓ ภูมิ ประทับ ทอด
๐ อยู่ ณะ สถาน ที่ นั้น

๐ ใน เมื่อ โดน บุษ
เอม อิม โน แล้ว

๐ พระ จอม พด ขัตติยะ
ดำหริบ คิม อินดำ

โคลง ๒ จำน พระ หทัยให้
๐ แล้วจ แล้ว ทรง มี

ครน เมื่อ ได้ สังกะ

บุษ ด้ แดง ก ชัก

คุกคาม ก้อง ประกาศ ว่า

ผู้ จริต บดิน

ไป พัน ความตาย เหย นา ๗

ทรง สดับ ดั่ง นั้น ไชร

ฆ่า ผู้ ทุตา นั้น แด ๗

โดน บุษ มิ ให้ เสรี

๗

จุง บริ โภคให้

ใจ เทอญ ๗

ชำระ พระ หัตถ์ แล้ว

๗

พระ เนตร จอด สติ ตมน

ปดาม ปดม เปรม หทัย ๗

ทำ ฤๅ ตระกฤๅ ตย์ แล้ว

ผ่อง หน้า นีรมด ๗

จึ่ง พระ ราชนา น้า

เถอดแท้ ของ พระ องค์

แก่ บุษ โดน นั้น ได้

๗

๑ ถึงแม่คนอันผู้
ผู้ยากก็มีใจ
จักขอสรรพสิ่งใด
เพื่อประโยชน์แก่ทอง

๑ โดยเหตุดังนี้แหละ
ก็แน่เป็นทุระ
ที่ว่างเปล่าอาหาระ
ขอพระองค์อย่าของ

๑ มานพใดยอมพ้อง
อำนาจความอยากอัน
ไม่เลือกต่างวัน
เกล้ากระหม่อมก็หมั่น

๑ ข้าแต่พระเจ้าปก
ผู้ประเสริฐกว่าสารกั
ขอพระจึ่งได้มี
อย่าพิโรธโกรธข้า

๑ เมื่อราชาธิปไตยได้
คำบุรุษโตตสัตว์
จึงทรงพระอาวพภ
ว่าพจนบุรุษนี้แพรว

เป็นไพร่ ร้นอ
ล้มตักจ้อง
สิ่งหนึ่งได้แต่
ก็ตองหิวโหย ๗

ข้าพระบาทแด
แห่งทอง
หิวอยู่เต็มอณา
ขุนคั่นเคืองหทัย ๗
พวพณ

เอกราช
ฤๅคำค้นเคย
แน่นแน่นฉนวนแต่ ๗

ปัตถพี
ทวหน้า
พระกรุณาเทอญ
บาทผู้โมหา ๗

ทรงสัตว์
เสด็จแล้ว
ในพระหทัยแด
เพรอตถวันเป็นธรรม ๗

๑ ดรรพดีศไว้ในโลก ถ้วน
ถ้วน แต่เป็น ทศความ
แต่ ย่อม ประพฤติ ตาม
ประสพ ทุกข เทวคัมภีร์

ทุกนาม รูป เสียง
อยาก สิ้น
อำนาจ อยาก นอ
เพราะ ด้วย คัมภีร์ ๗

๑ ดังเรา สำนึก น้อม
ซึ่ง บรม น พาท
ไพเราะ จับ จิต ปี
แล้ว พระองค์ ทรง ชรั้ง

ใน วร
ถ้อง พร้อง
คิยัง นกเนอ
คัมภีร์ ชน ทนที ๗

๑ นี้ พระพรหมณ์ ผู้เชี่ยวชาญ
เรา จักให้ โค แดง
จริงจริง อย่า กรัง แดง
กับ พฤษภา ผู้เข้า

ชาญ แดง พจนเอย
แต่ เจ้า
คดาง จิต
คู่ ถ้วน จำนวน พัน ๗

๑. อัน ตัวเรา อีก ทัง
ชื่อ ว่า เป็น ผู้รอง
ของ ความ อยาก ทำนอง
ไป แปรตก ประหลาด ไชรี

ดีศ ผอง
รับใช้
เคียง ดุจ กัน แด
ดีกันน้อย ฤา มี ๗

๑ เหตุ คน เมื่อ ขำ ก
เป็น อุทร ทศหุดง
จักเนย นิ่งไม้ ดัง
ผู้ อุทร ทศแห่นว

ยัง คง
เดชะ แล้ว
เพราะ หัก แก่ สด
แน่ คด้าย กัน ไฉน ๗

๑ เรื่องใดเรามีได้

มาแต่ครั้ง คราหลัง

บุรุษเช่น ดยั้ง

นำเหตุนี้ มา แก่

๑ แล้วภูมิชีวิตยเจ้า

ทรง พระ เกษม ปรา

จึง พระ ราชทาน ฐา

แก่ บุรุษ โดด พร่อม

๑ พระ ศาสตราจารย์ ทรง นำ

แต่ บุรพ กาด ก่อน มา

จึง ทรง ประกาศ พระ

ดี ประการ ดับไป

คง ภิกษุ โดด นั้น

เรียก อนาคตา

หม่น มาก มาย มา พัง

มรรค แต่ ผล ตาม กัน

ทรง ดับ ต่อ ชุมนม

บุรุษ ผู้ ชาน นาม ไช

ครั้น กัดบ ชาติ มา ไชว

โดด ใน บัจจัน

ผู้ ม พระนาม โภชนะ

ดับ ชนรปวัตต์ กอปกุ

พุทธเจ้าน แด

เคย พัง

ดับ แท

สามารถ

กล่าวได้ โดยดี

จอม ประชา

โมทย์ น้อม

นันทรยศ ยิง แด

เพียบ ทง ศฤงคาร

ดำดบ อดิตินิทาน

ครีดี เทศนา จบตง

อริยดีจจะธรรมด้า

ใน เมื่อ ครา จบ ตง

ดง หม่น ใน ผล เพรียก

กับ ภิกษุ ชน อน

ยัง ดันได้ โดย ดด

แล้ว ธรรมเพชญ์ พุทธองค์

ชุม ชาตก ดำนาน

โตตะใน ครวงนั้น

ได้ แก่ ภิกษุ นิติย

อัน พระเจ้า พาราณตี

สัตว์ทักวาช ภิกษุตรี

คือ พระ ศกาคค ผู้

พระ

ขึ้น ชื่อ ว่า ท่าน สัมภาร ค่วน วัด เป็ดเตด แด้ว ใน ย่าน มุขบันบุรี
ใคร ๆ ก็ รู้จัก ท่าน ทว่า ทัง บาง คุณ สัมบัติ ของ ท่าน นอก จาก ฉมิ่ง ใน
ทาง นามนตร์ และ เด็ก ๆ เป้า ๆ แด้ว ใน เชิง หมอดู ท่าน ก็ ออก จะ ชัก
เยยม ๆ อยู่ เหมือน กัน ส่วน คำ ที่ เรียก ว่า หมอดู มัก มี หดย อย่าง
คือ บาง คน ถนัด ไป ทาง ยกเมฆ บาง คน ถนัด ไป ทาง จับ ยาม บาง
คน ก็ ถนัด ไป ทาง คุณ หาร เตช และ ทาย ตาม ฝอย ที่ ตัว เตช บ่ง ให้ ฝน
ฝ้าย ท่าน สัมภาร ค่วน ซึ่ง ขึ้น ชื่อ ว่า เปน หมอดู ท่าน ก็ คง มี ตักษิ
ไม่ อย่างใด ก็ อย่าง หนึ่ง ตาม ที่ ได้ กล่าว มา แด้ว นี้ ธรรมดา พระ ที่ มี
ผู้ นับ หน้า ถิธามาก เพียงใด ความ อุดม สัมบูรณ์ ของ ท่าน ก็ ย่อม
มี มาก เพียง หนึ่ง กล่าว คือ กฎฐิฐานังงาม มี เครื่อง ใช้ ไม่ ต้อง
ครบ มือ ตุณศิษย์ ถูกหา ออก จะ ไร อยู่ เพราะ ฉะนั้น ก็ ไม่ ต้อง
สงสัย เลย ว่า ท่าน สัมภาร ค่วน จะ น้อย หน้า กว่า บรรดา สัมภาร อื่น

ว่ากันทำไม มี อำแดง แม่น ภริยา เจ้าแก่ ข้า พ่อค้าใหญ่ในย่านนั้น
ยังมีความเต็มใจมาก ทั้งตัว ของเจ้าแก่เอง ก็ชักจะให้ ๆ ท่าน
อยู่เหมือนกัน ด้วยเหตุว่า ครึ่งหนึ่ง เมื่อเจ้าแก่ไป เมืองจีน อำแดง
แม่นฝันไปว่า เรือดำที่เจ้าแก่โดยสารไป นั้น ถึง แก่ อับปาง ตง
จึงไปให้ท่านทำนาย ท่านก็บอกว่า ไม่เป็นไร อย่าตกใจ อีกไม่
ช้าก็จะกลับ ครั้นอยู่มาได้ราว ๒ เดือนเศษ เจ้าแก่ก็กลับ และ
ไม่มี อุบัติเหตุอันใดเกิดขึ้นเลย ครึ่งที่สอง ถูกสาวของ อำแดง
แม่น หายไป อำแดง แม่น ภริยา จึง อ้อนวอนให้เจ้าแก่ไป หา ท่าน
สมภาร ค่วน ในชั้นต้น เจ้าแก่ก็ อิดเอื้อนไม่ยอมไป โดยกล่าวหา
จะไป เชื้อถืออะไรกับ มด หมอ พันธ์นั้น ในที่สุด เมื่อ อด รนทน คำออก
ของภริยาไม่ได้ ก็ต้องไป นัยว่าเจ้าแก่ กลับมา ถึง ๒ ชั่ง และ
ถ้าพบตัวเร็วกว่าที่คาดหมายไว้ จะเพิ่มให้อีก ๕ คำดั่ง ต่อมา
ได้ ยิน กิตติศัพท์ว่า เจ้ารายเงิน สองชั่ง ห้า นั้น เจ้าแก่ข้า แหะ เป็นผู้
นำเขาไป ถวาย ท่าน สมภาร ค่วน ด้วยตนเอง

กิตติศัพท์, กิตติคุณ ของ ท่าน สมภาร ค่วน ตีอ กระฉ่อน อยู่ดังนี้ ก็
รู้ตระหนักไปถึง อำแดง เป้า ซึ่งเป็น ภริยา คนเดียว ของ นายเชียว
นายเชียวผู้นี้ มีฐานะค่อนข้างจะเป็นผู้มีอันจะกิน อยู่ดี หน่อย และ
ทั้งเป็นผู้ใ้บุตร มีความคิด ความ อำนใน เรื่อง หาเงิน หาทอง ออก
จะเฉียบแหลมกว่า คนอื่นในย่านนั้น เป้นต้นว่า ซ้อเรือเอาไว้ ให้
คนเช่า ปลุกห้องไว้ ให้คนเช่า เป้นต้น แต่ในเรื่อง การให้เช่า

ห้อง ของ นายเชย น ออกจะผิด กว่า ผู้ให้เช่า อย่าง ขรรดมา อยู่
ดัง จะ ได้ ปรากฏ ตาม ถ้อย คำ ที่ เขา ทว้อ กัน ระหว่าง สามี และ ภริยา ค่อ
ไป นั้ :-

“จริง ๆ นา แม่เฒ่า” นายเชย เอ่ย “อ้าย การ ที่ จะ คง ตน
เป็น เศรษฐี ของ คน เรา นะ มัน อย่าง นั้ เอง” “ชะ! ชะ! ชะ! หวาน
คอ แร้ง

แม่เฒ่า ว่า “นาย ตะ ก้อ คิด จะ โทก โม โทสัน เสีย อักโข มี
อย่าง ดี ห้อง เดียว จะ ให้ คน เข้า ถึง ต้อง ตาย ไค เขา จะ ยอม”

นายเชย คำน “แม่เฒ่า ก้อ — มัน อยู่ กัน คน ตะ เวตา ต่าง หาก
เจ้า คน หนึ่ง เข้า รื มัน ก็ ไป ทำงาน กว่า จะ กลับ ก็ ค่ำ บาง ที่ มืด
ฝ่าย เจ้า อีก คน หนึ่ง พอ พบ มัน ก็ ไป ทำงาน กว่า จะ กลับ ก็ สว่าง
ก็ มัน เียง ฮุ่น กัน อยู่ อย่าง นั้ แม่เฒ่า, แล้ว มัน จะ พบ กัน ได้อย่าง ไง ?”

เมื่อ หมด หน ทาง ไค เียง ของ ฝ่าย ภริยา แล้ว จึง เป็น อัน ว่า
เียง กัน ไป ชั่ว ขณะ หนึ่ง การ ที่ แม่เฒ่า ไม่ ก่อ คำน นั้ ไม่ใช่ เป็น
เพราะ แม่เฒ่า ตั้ม มืด ไม่ คม ตาม ทาง ตั้ม นิษฐาน ว่า ความ คิด ของ แก่ ไม่
สู้ ตั้ม เหมื่อน อย่าง สามี ต่าง หาก ดัง นั้น แม่เฒ่า จึง ยก เขา เรื่อง อัน
มา พุด แซก แซง กลับ เสีย การ ตั้ม ทนา จึง ตง รอย กัน ได้ เมื่อ ได้ จบ
กระแต่ ความ ตง แล้ว แม่เฒ่า จึง นึก ว่า จะ ตอง ไป ให้ ท่าน ตั้ม ภาร ค่วน
พิเคราะห์ ดู เพราะ ได้ คิด ใว้ นาน แล้ว ใน เรื่อง ที่ จะ หา หน ทาง ไป ทำ ความ
รู้จัก กับ ท่าน ตั้ม ภาร ค่วน เพื่อ หวัง จะ ทด ลอง ดู ว่า กิด ศัพท์ อัน
ถ้า ถือ ว่า ทาย แม่ นั้ ยัง จะ ตั้ม จริง ดัง ที่ ได้ ถือ ถือ กัน แหะ หรือ

วันรุ่งขึ้น ตอนเช้า เมื่อจิตเขาของเขาค้นว่า หนัก, พลุ
บุหรี สำหรับ ถวาย พระเสร็จ แล้ว อำแดง เบ้า ก็ คมนาคาร ตรงไป ยัง
วัด เบ็ดเตล็ดที่ ท่าน สัมภาร คำนวณ พานัก อยู่

ท่าน สัมภาร “ดีกาโยม, มี ชูระ ตั้ง ฤ?”

อำแดง เบ้า “อันนี้ อยากจะให้ท่าน ทำนาย ดักหน่อย คือว่า—
สาม ผัว ของ อันนี้ เขา ปก ห้อง ใจ ห้อง หิ้ง และเขา อยากให้ มี
พู่เข้า ถึง ต้อง ตาย คือว่า— ตาย หิ้ง นั้น ให้เขา แค่งวัน อีก ตาย
หิ้ง ให้เขา แค่งวัน เดือน มัน เป็น ยัง อันนี้ เก่ง ว่า จะ เกิด ตื่นใจ
กัน ขึ้น จึงได้ ออกดำ ออกมา ได้ ตาม ท่าน”

เมื่อ ท่าน สัมภาร คำนวณ ได้ ตาม วัน เดือน ปี เกิด ถิ่น แล้ว ท่าน ก็ ลง
มือ เริ่ม คิด ตาม คำว่า ของ ท่าน พดาง เจย หน้า ขึ้น แล้ว ร้อง บอก
ออกมา ว่า

“นี่ แน่ ดีกา ใน ตอน ปฐมนิไม เป็นไร และใน ตอน บัจนิม ก็
ไม่ เป็นไร จะ เกิด เป็น ปาก เคียง กัน ขึ้น ก็ ใน ตอน มัชฌิมา นั้นแหละ”

“จะ เกิด ปฏิเหตุ สถานใด ดี เจ้าคะ?”

“คือว่า— จะ เกิด ไต่ เคียง กัน ขึ้น ระหว่าง ผู้เข้า ทั้งสอง ฝ่าย อย่าง
ขนานใหญ่ เจียว ตะ”

“แหม! ถึง กะ ยัง งั้น เจียว ดี เจ้าคะ?”

“อาตมาภาพ ได้ บอก แล้ว ว่า พอ ไป ใน ตอน บัจนิม ไม่ เป็นไร
คง สงบ ใน ตอน นั้นเอง”

อ้าแดง เบ้า ค่อย คดตาย วิคต ลง มาก และ เปน อัน ว่า ไม่ ค้อง ไค่
ถาม ข้อความ ให้ ตก ชั่ง ลง ไป กว่า นน ออก พอ ถวาย ของ ที่ ได้ เตรียม
ไป นน เส็จ แล้ว ก็ ตก กลับ บ้าน นัก อ้อมใจ ว่า 'แต่ ก็ สงบ' อยู่
ทุก ขณะ ต้ม เรือง หอง ที่ ให้ เข้า หรือ อีก นัย หนึ่ง อาจ พูด ได้ ว่า
แก ตก ลง ยอม รับ คำ เข้า ตาม ความคิด ของ นาย เขียว ตั้ง นน เรือง
ต่าง ๆ เปน อัน ว่า สงบ กัน มา ชั่ว คราว

มี เยี่ยง อย่าง ที่ เห็น บ้าง, หอง ๆ เดียว มี ผู้ เข้า ถึง ต้อง รวย
และ ผู้ เข้า นน ฝ่าย หนึ่ง มี นิสัย ค่อน ไป ทาง แหก ๆ อีก ฝ่าย หนึ่ง
เด่า ก็ กระเดียด ไป ทาง เจ็ก ๆ ใคร ๆ ก็ ย่อม ทราบ อยู่ แล้ว ว่า เจ็ก
กับ แหก ย่อม ไป กัน คน ละ ไม่ ซึ่ง ไม่ จำ เปน จะ ต้อง กล่าว ใน ที่ นี้ แต่
เหตุ ไฉน เขา ทั้ง สอง ข้าง ไม่ ปรึภา กบ้าง เคย ใน การ อยู่ และ การ กิน น้า
ขัน, น้า ขัน แท้ ๆ หนึ่ง ตาม ที่ คาด ไว้ ว่า จะ ต้อง ระเบิด กัน ขน มี วัน
ใด ก็ วัน หนึ่ง นั้น ไม่ ผิด, ไม่ ผิด เลย คือ วัน หนึ่ง นาย หมัด ซึ่ง มี
นิสัย ไป ทาง แหก นั้น หยด ไม่ ไป ทำงาน จะ เนื่อง ด้วย อุปนิสัย อย่างไร
ก็ ตาม เพราะ ฉะนั้น จึง ต้อง จะ เข้า กับ นาย น่อง ผู้ มี นิสัย ไป ทาง เจ็ก

ตาม เคย นน นาย น่อง ได้ นอน ค้าง ที่ หอง เข้า ของ เขา ชั่ว เวลา
กต่าง กัน พอ เวลา เข้า ก็ ไป ทำงาน ที่ โรง น้ำ แข็ง ฝ่าย นาย หมัด ได้
นอน พัก ที่ หอง เข้า ของ เขา ชั่ว เวลา กต่าง วัน พอ เวลา กต่าง กัน ก็ ไป
ทำงาน ที่ โรง ไฟฟ้า เหตุ คน ทั้ง สอง จึง ไม่ มี เวลา พบ ปะ กัน แต่
นาย หมัด เคย บ่น เสมอ ว่า ใน หอง มัก เหม็น กัด นยาแดง ซึ่ง เขา

เอง เกิดยดเสีย ยิ่งกว่า คน บาง คน ที่ เกิดยดได้ เดือน บางที เมื่อ เขา
 พบ กตอง ยาแดง ม วาง อยู่ บน โต๊ะ เขา จึง พยายาม ให้มัน เหวะ ลง ไป
 ทาง หน้า ต่าง เสมอ ๆ บาง ครั้ง ถึง กับ เรียก นายเชียว ผู้ เป็น เจ้า ของ
 ห้อง มา ต่อ ว่า ฝ่าย นายเชียว ก็ ออก ออบาย ซัด โน่น พา โด่น อย่าง ขาย
 ผ้า เขา หน้า รอด ไป ที่ ส่วน นายฉ่อง เต่า ก็ เช่น กัน เคย ได้ บ่น ถึง
 เรื่อง ปลตาเค็ม ที่ นายหมัด บังไว้ เสมอ ว่า 'เหเมน เค็ม ทน' นัย ว่า ว่า
 นายฉ่อง เหเมน ปลตาเค็ม บังไม่ น้อย ไป กว่า บาง คน ที่ เหเมน กถัน นาม นเนย
 อยู่ มา วัน หนึ่ง เขา ทั้ง สอง หยด ไม่ ไป ทำงาน โดย นายหมัด
 อ้าง ว่า เหนื่อย นึก ต้อง นอน พัก เขา แร้ง เสีย ดัง วัน หนึ่ง ข้าง ฝ่าย
 นายฉ่อง ก็ อ้าง ว่า จะ ต้อง ไป เยี่ยม ญาติ ที่ ลำเพ็ง ดัง นั้น พอ เข้า ครัว
 ซึ่ง ตาม ขรรพดา นาย ฉ่อง ต้อง รับ จัด การ ใน เรื่อง บริ โภค อา หาร แด้ว
 ก็ แ่่ง คัว ไป โรง น้ำ แข่ง วัน นั้น เขา มี ขูระ ที่ จะ ต้อง ไป เยี่ยม ญาติ จึง
 เป้น อัน ว่า ไม่ ได้ ไป ทำงาน ดัง ปกติ พอ คืน นอน แด้ว ก็ ตง ตน
 กวาด ห้อง พะเ็น เจอะ ปลตาเค็ม บัง ซึ่ง นายหมัด เหลือ ไว้ ดำหรับ กับ
 กับ เขา ใน เมื่อ กลับ จาก ที่ ทำงาน ตอน เข้า นายฉ่อง ก็ จับ ปลตาเค็ม
 ปา ลง ไป ทาง หน้า ต่าง และ บ่น ออก ว่า เหเมน ตาม เคย ครน แด้ว
 จึง หยิบ กตอง ยาแดง ขึ้น มา ดับ เพื่อ ทำ ตาย กถัน เหเมน นั้น พอ
 รูดัก หิว ก็ ออก ไป ซ้อ ข้าว ที่ ร้าน ข้าวแกง และ กล่าว ว่า ต้อง ไป ซ้อ
 ข้าว มา กิน กับ เจ้า หิว ไซ้ ไป ให้ ร่อย ก่อน ที่ จะ ออก ไป พะเ็น ต้ม
 กตอง ยาแดง วาง ไว้ บน โต๊ะ ใน ห้อง นั้น ด้วย

ส่วน นายหมัด ออกจากงานในตอนเช้า แต่วางกตบ หองเพื่อ
จะนอน นักกระหึ่มใจในการที่จะบริโภคปลาเค็มบั้ง ซึ่งตนเหตอ
ไว้กับชาวที่ได้อาศัยได้กระตังมา พออย่างเข้าหองก็บ่นว่าเหม็นกลิ่น
ยาแดงตามเคย และเดินตรงไปยังที่ที่ได้อาศัยปลาเค็มไว้ ครั้น
หาไม่พบจึงร้องเอะอะขึ้น

“อยู่จริง, ไหนจะเหม็นกลิ่น ยาแดง ไหนจะปลาเค็ม หาย
เงินค่าเช่าหองก็เสีย แต่หาความสุขไม่ได้ อยู่ได้ รวยจัง อยู่ไม่
ได้ๆ ต้องเบียดๆ”

ฝ่าย นายเชวเจ้าของหอง เมื่อได้ยิน ครวญเช่นนั้น จึง
ค่อยๆเดินเข้าไปถามเนือความดู

“เป็นอย่างไร หรือ พ่อหมัด จึงได้เกิดเอะอะขึ้น?”

“ฉันได้บอกกะพ่อเชวก็ครั้งแล้ว เรื่องยาแดง ว่าฉันเหม็นๆ
แล้ว พ่อเชวก็ยังขึ้นยอมให้ ใครต่อใครมาดูบ และ พันคว้นเข้ามาใน
หองของฉัน เดินชมเหิง น้ำใจกัน อย่างนี้ ใครจะทนอยู่ได้”

“พ่อหมัดว่า ฉันก็ระวังนักไ้เรื่อง พันนี้ ระวังจนชั้นหนู
โดยเกรงว่า มันจะรบ กวน พ่อหมัดให้ ได้รับ ความเดือดร้อน”

“จริงซี, ระวังหนู จนชั้น ปลาเค็มบั้งไว้ก็ยังคาบเอาไป
กินเสียเลย” นายหมัด พุดพดาง หันไปพบกตบ ยาแดง วางไว้บน

โต๊ะ “นี่ - นี่ - อ้ายเวร กตบนี้จับได้แล้ว ชะรอยจะมีใครนำ
มาดูบใน หองฉันเป็นแน่ นอก ไม่ยั้งงั้น มันจะขึ้น มาอยู่บนโต๊ะนี้

อย่างไร ได้ ไ้ก็ต้อง เบรค นี่ ฉัน เคย ขวาง ลงไป ทาง หน้า ต่าง หตาย
หน แล้ว แต่ มัน ยัง ชน ชน มา อีก

นายเชียว ว่า “เห็น จะเป็น คน ตะ อัน กระทบ”

นายหมัด “ยัง กับ ตกกระต่าไม่มีรี คาฉันนะ ยังไม่ ถึง กระ
ต้องใช้ แวน หรอก” พูด แล้ว ก็ ขวาง ออกไป ทาง หน้า ต่าง พอ ตี
ก็ต้อง ยาแดง ถูก หัว นายฉ่อง ซึ่ง ขณะ นั้น กำลัง ถัดกระตาง ขาว เดินมา
จะ เข้า บ้าน แก โกรธ แล รับ เข้า ไป ใน ห้อง โดยไม่ พัง อีรา คำ อรม
“แล้ว กัน นะ ซี พ่อเชียว, มีอะไร ก็ จับ โยน ทั้ง โยน ขวาง
หมัด ทำ กระฉัน อย่าง นี้ ก็ ครั้ง มา แล้ว ?”

นายเชียว นัย ว่า ค่อน ข้าง หมัด ตี ตี เตะ ยืน นั้น อยู่ นายฉ่อง
จึง เอ่ย ต่อ ไป

“โอ้ เรื่อง ปลตาเค็ม ก็ เหมือน กัน ฉัน บอก ว่า ไม่ ชอบ ๆ เพราะ
เหมือน พ่อเชียว ก็ ชน จะ เอา เข้า มา ไว้ เสมอ นี่ แน่ะ, ฉัน ขอ บอก
เสีย ก่อน นา พ่อเชียว นา ฉัน ไม่ ได้ อยู่ ห้อง ของ พ่อเชียว เปตา ๆ นา
เงิน - เงิน เดือน ค่าเช่า ฉัน เสีย ให้ ยัง ไร ๆ พ่อเชียว ก็ ต้อง เอา ใจ
ฉัน บ้าง ซี ฉัน พูด ยัง ี ถูก หรือ ไม่ ถูก พ่อเชียว ว่า”

นายเชียว ถึง หาก จะ ถูก ทิ่มแทง ใจ จนถึง กับ แสบ อ้าปาก ไม่ ออก
ก็ จริ อย่ ไร แก ก็ ต้อง ก่อว บ้าง โดย เหตุ ว่า แก ตก อยู่ ใน
ฐาน ที่ เปน เจ้า ของ ห้อง จึง จำ เปน จำ ใจ หดุด ปาก ออก มา ว่า
“ก็ - ก็ - ก็ ถูก ที่ พ่อฉ่อง ว่า แต่.....”

นายหมัดเห็นทำได้ที จึงเลยเดินต่อไปว่า “อ้อ! นี่ฉันไม่มีกรรมสิทธิ์ที่จะอยู่ห้องนี้ดอกหรือ? ยิ่งไง, ว่ายิ่งไง พ่อเขี้ยวไม่ตองงะ?”

นายเขี้ยวหนึ่ง ไม่ตอบว่าอะไร นายฉ่องจึงเอ่ยขึ้น

“ฉันฟังๆดู มันซักจะยิ่งไงเสียแล้ว อ้อ! พ่อเขี้ยวเด่นก็ต้องหน้ายิ่ง มันจะใช้ได้ทีไหน ไม่ไหวๆ พ่อเขี้ยวนี้ฉลาดพอใช้”

นายหมัดช่วยเสริม “ฉันรู้ความคิดของพ่อเขี้ยวแล้ว ใจความคิดของพ่อเขี้ยวเป็นยิ่ง ถูกไหม? คือ ห้องๆเดียวแหละ แต่เด่นออกแปดน เกบค่าเช่ามันเสีย ต้องต่อ เพราะคนหนึ่งอยู่แต่กลางวัน อีกคนหนึ่งอยู่แต่กลางคืน แปลว่า ไม่มีเวลาพบปะกันได้ พ่อเขี้ยวก็เลยถือเอาโอกาสนี้ หวดค่าเช่าเสียทั้งต้องราย นอนเหนื่อย ยมกรรม อะๆ — ความคิด”

นายเขี้ยวฝนพูด “เอาเถอะ! ไหนๆเรื่องมันก็แล้วไปแล้ว ในเรื่องนี้นะ ฉันก็ได้ปรึกษาแม่เจ้าผู้ภรรยาเขาตุแล้ว ก็ไม่เห็นเขาคิดง้างว่าอะไร ฉันก็เลยตามเลย”

ในระหว่างที่กำลังโต้เถียงกันอยู่นั้น แม่เจ้าแอบฟังอยู่ตั้งแต่ต้นจนปลาย เมื่อถูกนายเขี้ยวขัดอย่างจังเช่นนั้น ใครเลยจะอดโทสะไว้ได้ จึงเดินตรงออกมา พลอยประสมว่า

“นายจ่านาย! พูดเด่นข้างเดียวลำบากใจ ไคเปนพ่อยก่อน และไคเปนพู่ห้ามปาม ต้มเสียแล้วดี เต้นซักกันข้างเดียว

“นา เมื่อ หะแตก เต็ม เต็ม ที่ แก่ได้ บัณฑิต นั้นจริง แต่ฉันได้ห้าม ปาม แล้ว พ่อเขี้ยว เขื่อนฉัน ดีก็ดี กับ พุดจา อ่าง เหตุอย่างนั้น อย่างนี้ ต่าง ๆ นานา ฉันยังได้ ไปหา ท่าน สัมภาร ตัวน วัด เป็ดเทศ ให้ท่าน ช่วย ทำนาย ใน เรื่องนี้ พ่อเขี้ยว ยัง จะ ตู และ หล่อ ?”

นายหมัด กับ นายฉ่อง เห็น ทำ ชัก สุนัข จึง ชัก ใช้ ได้ เต็ม ดุ

“ท่าน ทำนาย ว่าอะไร ยะ แม่แป ?”

“อ้อ ! ท่าน ทำนาย ว่า การให้เข้า เช่นนี้ นะ ในตอน ปฐม และ ตอน บัณฑิต มิเป็นได้ ต่อ เมื่อ ตอน มัชฌิมา นั้นแหละ จะเกิด ยุ่ง กันใหญ่ นี่ ก็ สัมจริง ของ ท่าน”

เมื่อ นายเขี้ยว, นายหมัด และ นายฉ่อง รวม ๓ คน แปล คำว่า ปฐม, มัชฌิมา และ บัณฑิต ออก แล้ว ก็ เป็น อัน ว่า เรื่อง รวดยุติ กัน ลง เพียงนั้น

ฝ่าย นายฉ่องใคร่ จะ รู้ ความจริง ของ นายหมัด ว่า โดยสาเหตุ อย่างไร จึงได้ มา เข้า ห้อง อยู่ ที่นี้ ความคิด นั้น บังเอิญ ตรง กับ ความคิด ของ นายหมัด ซึ่ง นั่ง อยู่ เหมื่อน กัน จึง เกิด เป็น กระทุ้ง ชัก ถาม กัน ขึ้น

นายฉ่อง “นี่ แน่ นาย ไหน ๆ เรื่อง รวดยุติ มัน ก็ เป็นจริง ดัง ท่าน สัมภาร ท่าน ทำนาย แล้ว เราก็ อย่า มา ได้ เต็ม กัน ให้ มัน มาก หมอ มาก ความไปเลย ฉัน อยาก จะ ถาม ดักหน่อย ว่า เหตุไร นาย จึง มา เข้า ห้อง อยู่ ที่นี้ ?”

นายหมัด “ก็ นาย ต๊ะ ? บอก มา บาง ชั”

นายฉ่อง เห็น ว่า ควร จะ นำ ทาง ชน ก่อน จึง เขย ชน ว่า “ ะแรก
 เรม เดิม ที่ ้น มา จาก เมือง ้น สอง คน กับ หนึ่ง ชาย ชื่อ ้นาง โดย
 ถิ่น เื่อ ไฟ ชื่อ ‘ ฟู เจา ’ พอ มา ถึง ปาก อ่าว เื่อ ถูก คดี น ชัด อย่าง
 แรง ปรจวบ กับ เพศ าย กัด ด้วย มี ้น สามารถ ที่ จะ คำน ทาน
 คดี น วม ้น แรง กัด ้น ได้ เื่อ ก็ อับปาง ลง ้น พัด กัน กับ หนึ่ง
 ้น ว่าย ้น ไป ชน ได้ ที่ เกาะ แห่ง หนึ่ง เกาะ ้น ไม่ มี คน ้น เป็น
 ทุก ้น มาก ด้วย เกรง ว่า จะ อด อาหาร ตาย พอ รุ่ง ้น บังเอิญ มี
 เื่อ หา ปลา มา พบ เขา เขาก็ รับ ้น ไป เียง ้น ได้ ช่วย เื่อ เขา
 ทำ การ งาน ต่าง ๆ และ รับ จ้าง รับ ่อน เขา บ้าง พอ มี เงิน บ้าง
 เื่อ น้อย ้น ก็ ตา เขา มา เพื่อ มา หา กิน ใน บาง กอก ้น มา พบ กัน
 นี้แหละ ยัง ัง เื่อ

นายหมัด รำ ดัก เื่อ ้น มา ได้ “ ้น เื่อ ก็ เหมือน กัน ได้
 มา เื่อ ตำ ที่ ว่า นแหละ และ มา กับ พ ชาย ชื่อ ้นาง เื่อ ก็ แตก
 เหมือน กัน แต่ ้น พระเ็น เกาะ ไม่ กระ ดาน ไป ชน ได้ ทาง เมือง ้น
 พวก แยก เขา ส่ง สำน พา ไป เียง ไว้ พอ ้น ทำ มา หา กิน ได้ บ้าง
 ก็ โดย สำน เื่อ ถไฟ เขา เข้า มา หวัง จะ มา หา กิน ที่ บาง กอก ้น
 เหมือน กัน ”

ทั้ง สอง คน ต่าง ก็ มีความ ประหลาด ใจ มาก แต่ นายฉ่อง ้น ก็
 ถึง ถึง สำ คัญ ชน ได้ คือ หนึ่ง ชาย ของ เขา ้น มี ผล ที่ ทาย ทอย ยาว
 ประมาณ ๓ ้น จึง บอก คำ หิน ให้ ฟัง ว่า ผู้ ที่ เป็น หนึ่ง ของ เขา ้น
 มี คำ หิน ตาม ที่ ได้ ก่อ ว่า แล้ว

ในที่นี้ ทั้งสองคน ต่าง ก็ มอง ดู หน้า กัน ด้วย ความ อาลัย

นายน้อย } พุด ขน พร่อม กัน “งั้น, เราก็ เป็น พันธอง กัน นะ”
นายหมด }

ว่า ดึง นน แล้ว เขา ทั้งสอง ต่าง คน ต่าง ก็ ไม่ เข้า กอด กัน ส่วน นายเขี้ยว
อ้า แดง เบ้า ที่ ขน มอง คา ค้าง อยู่ ก็ พดอย ปัดม และ หัวเราะ ออก มา
เสียง ดัง กากา ใหญ่.

ปกิณณก ภาษิต

รฤ เขยย อตุตโนธำรุ, ถวน โถณคัยถา

๑๑ เกิด เป็น มนุษ ครอบ	จะ ถังวน มนุษ คุณ
ให้คง ขำวง สุน	ทริตธิ์ พิศาดได้
๑๒ ตั้ง เกิดอ พัททักข์ โด	ณ มิ หาย กระจายไป
ปวง ปราชญ์ ประภาสไซ	ถรรเวธิญ เจริญ พร ๓

* * * *

ดัม มุขยาทิ ธัจฉินณ ปรม มุขาบิศาติธ

๑๓ ต่อ หน้า ประพฤติ กิริย สุจ	วิต ด้วย ประการ ไ
ถับ หลั่ง ก็ ควร ประพฤติ นัย	ตุณณ์ เสมอ เทอญ ๓

นายวุฒิ สุทธบรรสาน

ผ. ศิริวิวัฒนกุล แปล.

การแข่ง ชัน ใน ระหว่าง วิคองต์ เดอ ชาร์เลรอส ผู้ดี หนุ่ม รูปงาม
นับถือ ดัทธิ คาโซลิก กับ ดีเออร์ เดอ ดาวาสต์ สุภาพ บุรุษ ยี่เกอโนต์
ผู้ มารยาต ตมุน ตม่อม เปน ที่ ต้อง ตา สตรี เพื่อ ความ รักของมาเดอ
มัวแซต เดอวิต โมรีนั้น, กระทำให้คนโดยมาก หวั่น ๆ อยู่ ว่า คงจะเกิด
เป็น เหตุร้ายแรง ชัน สัก วันหนึ่ง. แต่ ถึง เช่นนั้น ก็ดี, เรื่องนี้ ยังเป็น
เรื่อง ชำ เรือง หนึ่ง ใน ราช ดำนั ก แห่ง พระเจ้าชาร์ลส์ ที่ ๘. จำเดิมตั้งแต่
มาเดอ มัวแซต เข้า มา กรุง ปารีส พร้อม กับ มาร คดี พ ชาย และ มาตาม พ
ดะโก เพื่อ เฝ้า ถวาย ชัยมงคล ใน การ พระราช พิธีราชาภิเษก ระหว่าง
ยังรั แห่ง นาวาร กับ มารเกอริต เดอ วาตวีสต์ แล้ว, บุรุษ ทั้งสอง ต่างก็ได้
พยายาม จนเต็ม ความ สามารถ ใน อันที่ จะ แสดงความเอาใจใส่ ต่อ หัตถ์
หาความ รื่นเริง บรรเทิงใจให้ หัตถ์ และ อยู่ ใกล้ ชิด หัตถ์จน เสมอ. ส่วน
มาเดอ มัวแซต ซึ่ง เปน สตรี คด้าย สตรี อื่น ๆ ก็ มิ ใช่ว่า ไม่ ชอบ บดู การ
แข่งชัน อัน ออก นอก หน้า ของ บุรุษ ทั้งคู่ นั้น.

ความปลงใจ ของ มาเดอ มัวแซต ใน เรื่อง นี้ ได้ ปรากฏ แน่ ต่ง ว่า จะเลือกใคร เป็น คู่ครอง. วันหนึ่ง มี ผู้ พบ ห่อหนึ่ง ปราใส่ อยู่ กับ เดอ ตาวาต ใน อุทยาน ของ พระ ราชนิง ดูเวอเร, แต่ใน วัน ต่อ มา ก็ เห็น ห่อ นั้น เต้น อยู่ กับ เดอ ชาร์ เดรอสต์. เมื่อ เซ่น นียอม เป็นธรรมดา อยู่เอง ก็ บุรุษ ทั้งสอง จักต้อง ระแวงใจกัน, มอง ดูกัน แลกัน ด้วยความ ฤษยา และ มาดร้าย หมายขวัญ โดยไม่ เกรง ว่า ใคร ๆ จะ ทราบ เรื่อง, แต่ ใน ใจ นั้น ยัง คิด ครุ่น คำนวณ ชิงกัน แล กัน อยู่ ใน ที่.

การชิงกัน นี้ ได้ ดำเนิน มา ถึง ขีด แหกหัก ใน วันที่ ๒๓ เดือน สิงหาคม. เมื่อ มาเดอ มัว แซต พร้อม กับ พ่ ชาย และ พี่ สะเก ได้ เข้า เฝ้า ยัง วัง แห่ง นา วาร์ กษัตริย์ เชโกโนต์ ณ พระราชวัง ดูเวอเร เดรัจ แล้ว ก็ เตรียม ตัว จะ ถู บ. เดอ ตาวาต และ เดอ ชาร์ เดรอสต์ ซึ่ง ไป ใน งาน นั้น ด้วย ได้ สังเกต เห็น ความ ปราถนา ของ ห่อ นั้น, จึง ต่าง รับ เดิน ออก มา จาก ตำแหน่ง ที่ เฝ้า ของ ตน คน ละ ทาง แต่ มา ถึง ห่อ นั้น ใน ที่ ใกล้ ควร แก่ การจะ พร้อม ๆ กัน, ต่าง ขอ อนุญาต รับ เกียรติยศ ตาม ไป ส่ง จน ถึง บ้าน. บุรุษ ทั้งสอง มี มานะ ไม่ ยอม ถด ตะ ให้ กัน, ต่าง ยืน อยู่ คน ละ ข้าง ของ ประตู ที่ ตน บุชา และ มอง กัน ด้วย ดวงตา อัน เต็ม ไป ด้วย ความ ประสงค์ ร้าย.

ท่าน มาร คัส ตูฟ เดอ คิว, ก้าว ออก ไป ข้าง หน้า และ ทำ อาการ เหมือน จะ พุด, แต่ เห็น ว่า นั้น เดี๋ยว ดี กว่า จึง ยืน เพราะ ความ ขำ ใน ใจ แล้ว จึง ภรรยา ไป เสาะ ทาง หนึ่ง, กระซิบ ว่า, “ปลดอย ห่อ นั้น เกอะ, ให้ ห่อ นั้น เลอก ของ ห่อ นั้น เอง ดี กว่า เพราะ ห่อ นั้น ก็ เติบ โต พอ แล้ว และ ถ้า ความ เห็น ของ นั้น ไม่ ผิด, ห่อ นั้น คง จะ เลอก ใน เร็ว ๆ นี้แหละ.”

มาเดอ มัวแซต เตอด ชน หน้า ผ่าว ๆ มอง คน นน ท หนง แดว
 เหตุยว ดุ คน น ท หนง ด้วย ความ วุ่น วายใจ. จรงอยู่ หต่อน ยืน อยู่ ใน
 ะหว่าง บุรุษ ทงตอง ซึ่งถ่า หต่อน ปดงใจ, ก็ อาจ จะ เตอก คน หนง
 ไต ทนท. แต่ หต่อน เห็น ว่า ถ่า อนุญาต ให้ ฝ่าย หนง ตาม ไป ส่ง ถึง บ้าน
 ก็ เท่า กับ ตัด ความ ไมคร ของ อีก ฝ่าย หนง. เนื่อง จาก หต่อน ยัง ไม่ แน่
 ใจ ว่า จะ ปดงใจ แก่ ใคร ดี หต่อน จ้ง เตอก เดิน ส่าย กดาง. หต่อน
 พิค ร้างสูง ของ ชาย หนุม อีเกอโนค แดว พิค เดอ ชาร เดรอต ผู้ แดง
 กายงาม, ึ่ง อัง อยู่ ครุ หนง ก่อน ท จะ คอบ แดว จ้ง ะกระทำการจะ
 อย่าง อ่อน น้อม กล่าว แดง ความ ชอบ คุณ บุรุษ ทงตอง และ ตง
 ท้าย หต่อน พุด ว่า

“ถ้าหวับ คัน วัน น ดินน อยาก จะ กตบ บ้าน กับ ม. เดอ มาร์คค
 คุณพิ ของ ดินน” แดว หต่อน ับ เดินไป หา ท่าน มาร์คค และ เมื่อได้
 กล่าว คำ อ่าตา เสร็จ แดว, ก็ พา กัน ไป.

บุรุษ ทงตอง แด ตาม หต่อน แดว หัน มา จ้อง หน้า กัน ด้วยความ ม่ง
 ร้าย. ทงตอง ฝ่าย มั่นใจ ว่าถ่า คู้ แขง ชนของคณไม่ อยู่ ในที่ นั้น คณคง
 จักได้ ับ เกียรตยศ ตาม คำขอ. เดอ ชาร เดรอต เห็ดอบ คา กวาด คุณ
 อื่น ๆ ซึ่ง ยืน ะชิบ ะซาบ กัน อยู่ ใน ที่ โกต, แดว หัน มาทาง เดอ
 ตาวาด ด้วย มารยาต อัน ข่มโทสะไว้ ไม่ อยู่.

“ถ้าท่านกรุณา มอง ดีเออร์, ดินน อยาก จะ พุด ด้วย ลักตองด้าม
 คำ.” เขา กล่าว, แดว เดิน นำ ออกไป นอก พระที่นั่ง.

เมื่อถึงมาถึงพระตำหนักต่างก็หยุดมองดูตากัน. เดอ ลาเวต
วางมือลงบนตักตามและพูดทำให้ไพเราะเป็นเชิงประชดว่า,

“ฉันพร้อมที่จะรับพระของ ท่าน, ม. เดอ วิคองต์”

เดอ ชาร์เตรอส์ คำราม อยู่ในคอ, “มอง ดีเออร์, การที่ท่านไม่
ใจในมาเดอมัวแซต เดอ วิตโมร์นั้น ดูบาดตาเหลือเกิน,” เขากด่า.

เดอ ลาเวต หัวเราะเบาๆ, “อา!” เขากด่า และจ้องคู่ปรับ
เบ่ง. “บาดตา! เอ๊ะ! บาดตาใคร? บอกหน่อยซิ, ฉันนึกว่า
มาเดอมัวแซต คงไม่ได้บอกท่านเป็นแน่.”

เดอ ชาร์เตรอส์ โทสะ พุ่งขึ้นมาจากที่.

“ฉันบอกว่าบาดตา,” เขาตอบ, “บาดตานี้ มอง ดีเออร์,
บาดตาฉันแหละ.” แล้วมองดูหนุ่มผู้ออกโน้ตด้วยดวงตาอันดุเดือด.

เดอ ลาเวต หัวเราะอีก แล้วว่า,

“ฉันก็เดาว่าอย่างนั้น ดีหน้าของท่านบอกฉัน มาดักลับดาหะ
หนึ่งกว่าแล้ว.” พัดเปลี่ยนหน้าเป็นชิงชิงแล้วถามว่า, “ก็ท่านจะ
เกี่ยวข้องกับอะไรด้วยล่ะ?”

บุรุษอีกคนหนึ่ง ถอดถุงมือ ออกแกว่งเด่น.

“ฉันจะเกี่ยวข้องกับอะไรหรือ? ปาร์ดีเออ! ท่านควรจะเลิก
ประพฤติก็นั่นเสียที.”

หนุ่มผู้ออกโน้ตตามตาม, “ท่านจะได้รับคำตอบแค่
เพียงอย่างเดียว สำหรับคำขอของท่าน, ม. เดอ วิคองต์,” เขากด่า,
“คืออย่างนี้” แล้วบิดหน้าเดอ ชาร์เตรอส์ด้วยหลังมือเบาๆ.

เดอ ชาร์ เทรอต์ ถอยหลัง เดอ ดวง ชนหน้า จนเผือด.

“ปาร์ เดอ มอรัตตเออ!” เขา ร้องชน, ชน กราม ด้วยความ
 แค่น “เอง ตาย เสีย เกอะ!” แฉก ชัก ตาม.

ผู้ ตวง เกิน ยก มือ ชน หาม.

“เด็ว ก่อน,” เขา พูด เตี้ยง ปกติ, “ก่อน ตู๊ กัน เรา มา ทำ
 ความ เข้าใจ กัน เสีย ก่อน.” เขา หยุด จ้องหน้า เดอ ชาร์ เทรอต์ แล้วพูด
 ต่อ, “ท่าน คง เห็น พ้อง กับ ฉัน ว่า ก่อน ตู๊ กัน เรา ควร ทำความ ตก
 ดงกัน จริงไหม? ะ” — เมื่อ ออก คน หนึ่ง พยัก หน้า รับ คำ — “คือ
 อย่างนี้ ถ้า ผู้ แพ ไม่ ถึงตาย จัก ต้อง เลิก เกี่ยว ข้อง กับ มาเดอมัวแซต
 ต่อไป, เมื่อ ผู้ ชน ได้ มาเดอมัวแซต นั้น ไม่ มี ปัญหา ะ. แต่ ถ้า
 ไม่ได้ จัก ต้อง บอก แก่ ผู้ แพ แล้ว ต่อไป ก็ เป็น โอกาส ของ ผู้ แพ.
 ฉัน นึก ว่า อย่างนี้ ยุติกรรม ท่าน จะ เห็น ด้วยไหม?”

วิกองต กัม ศรัษะ “ดแล้ว,” เขาตอบ, “ฉัน เห็น ด้วย เรายม
 คิว ของ ท่าน เสีย เกอะ.”

“แน่ ะซี,” เดอ ดาวาต ตอบ. “แต่ ม. เดอ วิกองต, เรา ไป
 หา คน ร้อง กัน ก่อน เกอะ นะ, เรา ต่าง กัม เพื่อน ฝูง มาก ด้วยกัน อย่าง
 ไร ๆ ตู๊ กัน ให้ เป็น กิจจะ ตัก ษณะ หน่อย ะดี.”

ทั้ง สอง คน จึง กัดบ ชน ไป บน พระ ที่ นัง, เล็ก เพื่อน ได้ ฝ่าย ะ
 ดึง คน, แล้ว พา กัน ไป ที่ ข้าง กำแพง พระ ราชนวัง ซึ่ง เป็น ที่ สังค คน
 แต่ม แดง สว่าง ดี. นอกจาก นี้ ยังมี ผู้ อื่น อีก หหลาย คน บาง เป็น

คาโรติกบ้าง เปน อีเกอโนค, เมื่อทราบ เรื่อง ก็ ตามลงมาดู, ต่างยืน อยู่คน ละฝ่ายใน ขณะที่ คู่ปรับ ทั้งสอง กำลัง เตรียม ตัว.

การ ดวลใน บริเวณ พระราชฐาน นั้น เปน ความ ผิดต่อ กฎ มณเฑียรบาล ซึ่งถ้า หาก ว่า จับได้ คู่ต่อสู้ ก็ ต้อง มี โทษ อย่างหนัก. แต่เมื่อ คู่ปรับ ทั้งสอง เข้ายืน ใน ตำแหน่ง ของ ตน แล้ว ดู เหมือน จะ ต้ม ชอน เลี้ยง เทียว, หรือ ถึง แม้ ว่า เขา ไม่ ต้ม มิได้ เขาก็ คง ไม่ อยาก เอาใจใส่. บุรุษ ทั้งคู่ เปน ผู้มี ชื่อเสียง ในการ พัน ดาบ และ เพราะ ฉะนั้น เวลา ประสาน ดาบ กัน ภาพ การ ต่อสู้ จึง เปน ภาพ ที่งดงาม อย่างยิ่ง.

เดอ ดาวาด, ผู้ซึ่ง ตั้ง และ ทรวด ทรง งดงาม ใบหน้า มิได้ แสดง ให้ ผู้ดู เข้าใจ ว่า เปน อย่างไร, ต่อสู้ อย่าง คนใจเย็น แต่ ตา นั้น จับอยู่ที่ ตา ของ ประบักษ์. ส่วน เดอ ชาร์ เดรอสต์ ซึ่ง บาง ที่ จะ ต่ำกว่า ตัก ล่องหน เปน ฝ่าย รุก. แสง ไฟ ที่ ฉาย ออก มา จาก พระแสง เมื่อ กระทบ กับ ใบ ดาบ ก็ เกิด แสง เต็ม เปน เงาม อยู่ อ้อม วาบ ขนาน ไปกับ เสียง กระทบ กัน ซึ่ง ดัง ดัง วาด อยู่ ใน ความ เงียบ แห่ง ราตรี.

ห้า นาที ถ่วง ไป แล้ว, ต่าง ฝ่าย ต่าง ก็ ยัง ไม่ได้ เปรียบ ซึ่ง กัน และ กัน. เดอ ชาร์ เดรอสต์, โดย กระโดด ไป กระโดด มา, ทำให้ ประบักษ์ ของ ตน ต้อง คอย ระวัง ตัว อย่าง กวดขัน. แต่ การ กระทำ ดัง นั้น มิได้ ให้ ประโยชน์ แก่ เขา เลย, เพราะ เมื่อ เวลา ถ่วง ไป ปอด ของ เขาก็ ต้อง ทำงาน มาก ขึ้น, มิ ซ้ำ ก็ หอบ ตัว โยน. ส่วน เดอ ดาวาด ดี, ตั้ง อยู่ เปน ประกติ และ วาง หน้า เคย เหมือน เมื่อ แรก จด ดาบ กัน.

ในมิช้าวิคองต์ได้ทำ จิ้งเหลน ตามตรงไปที่ ถอก ของเคอ ดาวาด โดยแรง. เร็วเหมือนฟ้าแลบ, เขา บัด ใจ ทัน และ ใน ขณะ นั้นเอง ตาม ของ วิคองต์ ก็ ดอย คง ชัน บน อากาศ, ส่วน ตาม ของ เคอ ดาวาด จ้อย ที่ คอ หอย. ผู้ดู ฝ่าย คาโรลิก ร้อง ชัน ด้วย ความ ตก ใจ และ หวาด กลัว, แต่ฝ่าย ยี่เกอโนต์ ร้อง ว่า, “ได้ ตัว ละ! ได้ ตัว ละ!” เคอ ดาวาด หัวเราะ แล้ว ถด ตาม ลง.

“โปรด หยิบตาม ของท่าน ชันช้, ม.เลอ วิคองต์,” เขาพูด, แล้ว เขายืน ใน ตำแหน่ง ของ เขา อีก.

เคอ ชารเตรอสต์ สำนาด ด้วย คำ สำนาด อันน่า กลัว บ่น พึมพำ ว่า, “ท่าน กู จะ ไม่ แผลอ! ท่าน กู จะ ไม่ แผลอ!” แล้ว ตาม ก็ ได้ ประสาน กัน อีก ครั้ง หนึ่ง.

คราวนี้ วิคองต์ ตั้ง ตัว เติบโต ไป น้อย หนึ่ง. เพราะ เขาย่อม ทราบ แล้ว ว่า คู่ปรับ ของ เขา, ถ้า ไม่ ดี กว่า, ก็ มี ฝีมือ ใน เชิง เพ่ง ตาม เท่า ๆ กัน. มีความ คิด เกิด ขึ้น ใหม่ ว่า ถ้า เขา อยาก เป็น ผู้ชนะ—และ ตาม ความ จริง เขา ตั้ง ใจ เป็น นัก เป็น หนา—เขาก็ ต้อง ระวัง ตัว ให้ จัง มาก. เมื่อ เช่นนี้ การ ต่อสู้ คราว หลัง จึง น่า ดู กว่า คราว ก่อน มาก จน ทำให้ ผู้ดู แทบ สิ้น หาย ใจ, มิ ได้ ตั้ง เกิด เห็น แสง โคม ต้อง ตาม ดวง ซึ่ง เตือน เขา มา ใกล้ ทุก ที่ กระทั่ง ทหาร ยาม เดิน เข้า มา ใน ระยะ ดัก สุ่ม สี่ หดา, พอ มี เสียง ตะโกน ว่า, “ทหาร ยาม!” ผู้ดู ก็ วิ่ง หนี กระจาย ไป ทุก ทิศ. ใน ทัน ที่ นัก ฟัน ตาม ทั้ง คู่ ก็ ถูก แยก ออกจาก มือน และ ตก อยู่ ใน ที่ ด้อม. “ซีเอต! ท่าน สล้าพ บุรุษ, นี่ หมาย ความ ว่า อย่าง ไหน กัน?”

นายร้อยเอก ผู้บังคับกองรักษาการตาม, แล้วมองคนนั้นที่หนึ่ง คนหนึ่ง
ที่หนึ่ง.

เดอ ชาร์เตรสต์ เหลือบดู คู่ปรับ แล้วเห็นหัวเราะออกมาจนได้.

“ทำไม ม. เดอ คาบีเตน,” เขาตอบด้วยไหวพริบ, “ก็เห็นอยู่
ง่าย ๆ นี่ ท่าน. ฉะนั้นกับท่าน ผู้หนึ่ง ต้องมีมือกันดูว่าใคร จะเยี่ยมกว่ากัน
เพราะมัน เป็นปัญหา มา นาน แล้ว.”

“อ้อ!” นายร้อยเอก กล่าว, “เป็น เวลา ของ คาบ กัน เด่น
หรือ น? ผม กระตือรือร้น จะ เชื่อ ว่า คุณ คิด กัน และ การ คิด ใน
พระ ราชาฐาน ตาม ที่ คุณ ทราบ, หรือ ควร จะ ทราบ นั้น ผิด กฏ มณเฑียร
บาล. ผม ควร จะ จับ คุณ แต่ เมื่อ คุณ ว่า คุณ ต้อง มี มือ กัน เด่น และ
ถ้า คุณ จะ ตั้ญญา ว่า จะ ไม่ ทำ เช่น นี้ อีก, ใน บริเวณ นี้, ด้วย ความ ประสงค์
อย่างไร ก็ ตาม, คุณ ก็ ไป ได้.”

บุรุษ ทั้ง สอง มอง ดู กัน แล้ว ก็ รับ ให้ ตั้ญญา. นายร้อยเอก กับ
ศิรัษะ ตั้ง คาบ กัน ให้ แล้ว กล่าว ว่า,

“ถ้า เช่น นั้น ได้ ไป รด รับ ไป กัน เสียเถอะ.” คู่ ขัน ทั้ง สอง พร้อม
กับ คน รอง และ เพื่อน จึง รับ พา กัน ออก ไป นอก บริเวณ พระราชวัง.

เมื่อ ออก มา พันประตุ เดอ ชาร์เตรสต์ ผิน หัน ไป พูดยกับ เดอ ดาวิด
ว่า, “เรื่อง นี้ ท่าน คง เห็น พ้อง กับ ฉันทว่า ยัง ไม่ ตก ลง กัน. พรุ่ง นี้ เข้า
ถ้า ท่าน ไม่ ได้ นัด กับ ใคร ได้ เรา จะ ตั้ญ กัน อีก.” หมู่ ม้า เกอ โน ค์ กับ

ศิรัษะ รับ คำ. “ถ้า เช่น นั้น เวลา ๑๐ นาฬิกา ก่อนเที่ยง ฉันท จะ คอย ท่าน
อยู่ ข้าง หอ ถึง ตำน ตรวป ของ ตั้, ท่าน จะ ตก ลง ใหม่ ตั้?”

ซุระ ตำนัย, กำลัง ต้องการ นักเตง พันดาบ ดั ๆ ตัก คน หนึ่ง, แยกไป
กับ พวก เราไหม ต๊ะ ? ”

เดอ ดาวาด ดังเตใจ, เขาย่อม ทราบ ดีว่า เพื่อน ของเขาแต่ละคน
ล้วน เปรม คม คม ออ, หัวใจ และ เกะกะ เห็นการ ทะเลาะวิวาท เป็นของ สุนัข.
ถึง เช่นนั้น ก็ดี ใน ขณะ เมื่อ มอง ดู ทุก ๆ คน, โดย แสง ตะเกียง ที่
ประศุ พระราช วัง, เขา ดังเกิด เห็น อะไร อย่าง หนึ่ง ใน ดวงตา เพื่อน ของ
เขา, จึง ตาม ด้วย ความ อยาก ทราบ ว่า, “ซุระ ตำนัย ! เป็น ซุระ
อย่างไร กัน ? ”

เด็ควอด หัน ไป หา คน อื่น, และ ปรึกษา กัน ด้วย เสียง กระซิบ.
เดอ ดาวาด เห็น บาง คน พยัก หน้า บาง คน ดัน ศีรษะ ซึ่ง ทำให้ เขายัง
อยาก ทราบ มาก ชน. เมื่อ กระซิบ กัน อยู่ ดัง ดัง ตาม นาท เด็ควอด
จึง ผิน หน้า มา.

“จะ บอก แยก เพียง ดัง ตาม คำ,” เขา ตอบ, “ซุระ นั้น คือ การ
แก้ แค้น ให้ โคตินญี่.”

มือ ของ เดอ ดาวาด กุม ตาม ตาม แน่น.

“แก้ แค้น ให้ โคตินญี่ !” เขา พูด ดัง ก้อง, “ใน นาม ของ อ้าย
ผนวก ! แกรู้ ตัว อ้าย ผนวก แล้ว หรือ ? ”

อีก คน หนึ่ง หัวเราะ.

“รู้ หน้า, แต่ มัน หิน ไป เสีย แล้ว. เคย วณ เรา รู้ จัก อ้าย คน
ที่ ไซ ให้ อ้าย คน นั้น ไป ตอบ ว่า โคตินญี่ ต๊ะ, มัน นั้น แหะ ที่ เรา จะ ไป
แก้ แค้น.”

“อ้าย คน นน คือใคร ?”

“เดี๋ยวนี้ยังไม่อยากบอก,” เด็ด เวสต์ ตอบ, “ถ้าแกไปกับพวกเรา แก จะรู้เรื่องตลอด.”

เดอ ดาวาต โอบ แขนไป ตบ บ่า แด้ว พุด,

“เอาซี, ถ้าอย่างนั้นฉันไปด้วย. เฮ้, นำหน้าไปเถอะ ฉันพร้อมที่จะรับใช้ แก.” แด้ว ทงเจ็ด คนก็ ออก เดิน หายไป ใน ถนนมืด.

โคตินนี เป็น นาม ของ นาย พต เรือเอก และ เป็น ประธาน ของ พวก ยี่เกอ โนต์ ใน ครั้ง นั้น. เมื่อวัน ก่อนเกิด เหตุตั้งกล่าวแต่วันหนึ่ง ได้มี ผู้รายตอบ ถึง โคตินนีถูก ที่ แขน ใน ระหว่าง ทาง ขณะกลับ จาก พระราชวังดูเวระ เพื่อจะไปบ้านที่ถนน รูว์ เดอเบอริช. พวก ยี่เกอ โนต์ ส่วนมาก สงสัย ว่า การ ตอบ ซ้ำ ครั้ง นี้ เป็น ไป โดย พระ ราช โองการ ของ พระเจ้า ชาร์ลส์ ที่ ๘, ถึง แม้ ว่า พระองค์ ได้ทรง แสดง โดย เบ็ด เผย ว่า พระองค์ ทรง โปรด ปราน โคตินนี, และ ทรง พระ เมตตา ต่อ พวก ยี่เกอ โนต์ อยู่เสมอ. และ สงสัย คึก ยัง วิ เดอ กัส, เจ้า หนู ม ผู้ทรง ศักดิ์ดัง และ เป็น ที่ นับถือ แห่ง พวก ตัทธิ คา โธดิก ทั้ง เป็น ประหนึ่ง ปรปคารพ ของ กรุง ปารีส์, ว่า เป็น ผู้คน ความ คิด. เมื่อ มี เหตุ เช่น นั้น ย่อม เป็น ขรรมา อยู่เอง ที่ พวก ยี่เกอ โนต์ จัก ต้อง เจ็บ แค้น และ มุ่งหมาย แต่ จะ แก่ มือ แทน ให้ ท่าน นายพต เรือเอก ท่านนั้น. เพราะ เหตุ นี้ แด้ว เดอ ดาวาต จึง พร้อมใจ ไป กับ เด็ด เวสต์.

* * * *

ใน ขณะ เดียว กัน นั้น เดอ ชาร์เวอส์ กับ เพื่อน กำลัง เดิน ไป ตาม ถนน, หน้า ของ เขา ต่ำ ด้วย ความ โกรธ และ ไม่ เหลียว มา พุดกับ

ใคร เตี้ย เตย. ส่วน เพื่อน ก็ กระซิบ กระซิบ กัน, บาง ครั้ง ก็ ตบ
มอง ดู หน้า เขา แล้ว ก็ ยิ้ม เป็น เชิง ทราบ กัน อยู่ ใน ที่. ใน ที่ สุด ได้ มา
ถึง มุม ถนน ที่ เคอซาร์ เทรอต์ จะ แยก ทาง ไป บ้าน. พอ เขา จะ ไป, เพื่อน
คน หนึ่ง, รูปร่าง ใหญ่ โต อายุ อยู่ ใน ราว กต่าง คน, ยึด แขน เขา ไว้.

“เดี๋ยว ก่อน ม. เดอวิก คองต์,” เขา ว่า.

เคอซาร์ เทรอต์ ผิน หน้า มา จ้อง, แล้ว ถาม อย่าง ตุ ๆ ว่า,

“จะ ทำ ไหม?”

บุรุษ อ้วน ยิ้ม.

“ขอโทษ ม. เดอวิก คองต์, ผม ได้ ยิน ว่า พรุ่ง นี้ คุณ จะ ดู กับ
เพื่อน อีเกอโนต์ ของ คุณ อีก ไหม ใช่ หรือ?” เขา ถาม.

“ถูก” วิก คองต์ ตอบ ณ ุย.

“อ้อ!” เขา พุด, แล้ว มอง ดู เพื่อน ซึ่ง พา กัน หัวเราะ ชัน คัง ๆ.

วิก คองต์ มอง กวาด ดู โดย ความ ประหลาดใจ แต่ ไม่ พอใจ แล้ว ถาม
ด้วย เสียง กระซิบ ว่า,

“เรื่อง อะไร? ชัน อะไร กัน?”

บุรุษ อ้วน มอง ดู ผู้ ถาม แข่ง กัน ไป กับ ความ คิด อย่าง หนึ่ง, แล้ว ตอบ

“ชัน พิดัก! ชัน ซี, พุด กัน ง่าย ๆ เอะอะ ก็ อย่าง นี้ ม. เคอ

ตา วาด จะ มา ดู กับ คุณ ไม่ได้ ใน วัน พรุ่ง นี้.”

“มา ดู กับ คุณ ไม่ได้!” เคอซาร์ เทรอต์ บ่น, “มา ดู กับ ชัน ไม่ได้
มอง ดี เออร์, ท่าน หมาย ความ ว่า อย่างไร? ชัน ไม่ เข้าใจ.”

“ผม ก็นึก ว่า อย่าง นั้น” อีก คน หนึ่ง ตอบ, “เพราะ ถ้า คุณ ทราบ
คุณ คง ไม่ นึก กับ เขา เป็น แน่. เอ, คุณ นี่ ข้าง ไม่ ทราบ เรื่อง ว่า จะมี
เหตุ อะไร เกิด ขึ้น ใน คืน วัน นี้ บ้าง เทียว หรือ?”

วิกของ คัตตัน คีวษะ, ถาม ด้วย ความ ขยาด ทราบ เรื่อง ว่า,

“ไม่รู้ เเต่ จริง ๆ จะ เกิด อะไร ขึ้น หรือ?”

บุรุษ อ้วน มอ หน้า เขา นั่ง อยู่ ต้อง ดำ วินาห์, แตะ กระเป๋ เข้า ไป โกย,

“คุณ ก็ เป็น คาโรติด คน หนึ่ง ม. เดอ วิกของ คัตตัน, เขา ก้าว,

“และ ผม ไม่ สงสัย เเต่ ว่า คุณ จะ ไม่ เก็บ เรื่อง ที่ ผม จะ เตา ให้ คุณ ฟัง น
ไว้ เป็น ความลับ.” เดอ ชาร์เตอร์ กัม คีวษะ. “ก็ มัน อย่าง นั้น, พอ รุ่ง
เช้า ขึ้น ม. เดอ ดาวาด พร้อม ทั้ง อาย ฮีเกอโนคต์ ทั้ง ดัน ใน กรุง บารด์,
อาย วาย ร้าย ทั้ง หมด!” เสียง ของ เขา เติบโต ด้วย ความ เคียด แค้น,

“จะไม่ ต้อง ได้ อยู่ ใน โถก ต่อ ไป.”

วิกของ คัตตัน, “ไม่ได้ อยู่ ใน โถก ต่อ ไป!” เขา ทวน คำ, “ทำไม?”

“ง่าย นิด เเดียว” อีก คน หนึ่ง ตอบ ด้วย เสียง ห้าว ๆ, “เพราะ
มัน เป็น พวก ฮีเกอโนคต์ นำ ชี.”

เดอ ชาร์เตอร์ แสดง ดี หน้า ทูรุษ ทูราย แด็ก กล่าว ว่า,

“ไม่ ท่าน ก็ ฉะนั้น แหะ ม. เดอ แวเรียนน์, คง เป็น บ้า คน หนึ่ง
ถึง เเต่ วัน หนึ่ง ก็ ยัง ไม่ เข้าใจ จน นิด เเดียว.”

เดอ แวเรียนน์ หัว เหวด อย่าง หยาบ คาย.

“ยังไม่ บ้า หวอก คุณ.” เขา ว่า, “ถ้า อยาก จะเป็น, ฟัง นั้น
แหะ บางที จะเป็น ได้. เขา เกอะ, ผม จะ พุด เค้า ให้ ชาว ที่ เเดียว คิน วอน

มีพระราชโองการให้ฆ่าพวกฮิเกอโนคส์ในกรุงปารีส ไม่ว่าผู้หญิง, ผู้ชาย, แก่หรือเด็ก จงสิ้น. คุณเข้าใจหรือยัง?”

หนุ่มคาโซดิกหน้าซีดเซถอยหลัง, และร้องด้วยเสียงได้ว่า,

“โอ, ดิเออ! น่ากลัวเหลือเกิน! น่ากลัวเหลือเกิน!”

เดอแวเรียนนัยกโหด, “ตามแต่คุณจะนึก,” เขาพูด, “แต่อย่างไร ๆ เหตุนี้ก็ต้องเกิดขึ้นก่อนที่คุณจะได้เห็นดวงอาทิตย์.” แล้วเปลี่ยนเสียงเป็นดุขึ้น, “สำหรับผมนะ ผมยินดีให้มันเกิดขึ้น. และคุณก็เหมือนกัน ในสถานที่เป็นคาโซดิก คุณก็ควรจะยินดีด้วย, ประเทศฝรั่งเศสจะทรงไว้ซึ่งตทริคาโซดิก! คิดดูบ้างซี, มันเริ่มหยอกเมื่อไร เพื่อนยาก! สำหรับส่วนตัวคุณ ม.เลอวิกองต์, คุณควรจะยินดีด้วยเหตุอื่นอีกด้วย. คู่ปรับของคุณจะตาย, นั่น, และถ้าคุณไม่ไหวพริบ ก็จะได้เมย์คนหนึ่ง หรือไม่เช่นนั้นก็แม่เรือน.”

วิกองต์คอดกทันที, “ดิเออ, จริงซี! มาเดอมัวแซต เดอ จิตโมร์,” เขาพูดอย่างตกตึงที่ฟังนึกขึ้นได้, “มาเดอมัวแซต เดอ จิตโมร์ก็เป็นพวกฮิเกอโนคส์เหมือนกัน!”

“แน่ละ,” อีกคนหนึ่งตอบ, “हतोनและอ้ายฮิเกอโนคส์ต้องถูกตัดสินประหารชีวิตทั้งหมด. พระราชโองการว่า ‘ฆ่าอย่าให้เหลือสักคนเดียว’ แต่ถ้าคุณไปทัน คุณก็อาจจะช่วยชีวิตहतोनได้และถนอมहतोनไว้เป็นของคุณ.”

เดอซาร์เตอร์ดมองดูเพื่อนด้วยความหนักใจและกตัญญู, แล้วถามว่า,

“จะอย่างไร? เพื่อเห็นแก่สัตว์รศ, บอกฉันทีว่าจะทำอย่างไร?”

เดอ แวเรียน กางแขน ประกอบ คำพูด ตอบว่า,

“นั่นเป็นปัญหาที่คุณ ควร ตอบเอาเอง, ผมไม่อยากเข้าใจได้ว่า หតอนจะเป็นหรือจะตาย. ที่ผมบอกก็เพราะผมเห็นแก่คุณเท่านั้น. คุณทราบไหมว่าบ้าน หតอน อยู่ที่ไหน?”

“เลขที่ ๑๗ ถนนรัฐเดอ เบอริช.”

“อ้อ! อยู่ใกล้กับบ้านโคตินญู. ถ้าเช่นนั้นคุณต้อง รีบลักหน้อย เพราะจะมีคนคอยด้อมมองอยู่, แล้วในไม่ช้าก็จะเข้าด้อมบ้าน. ถ้าคุณไม่อยากให้หตอนตายก็อย่าไปให้ช้ากว่า ๓ ก. ท. นี้ต้องจำไว้! หตอนเป็นดอกไม้งาม ดอกหนึ่ง, และในเวลาฉุกเฉินเช่นนี้ ใคร อาจ จะตอบได้ดีไป ก่อน คุณ ก็ได้. อาณัติสัญญา สำหรับ ตงมีอน คือ เตียง ระฆัง ที่วิหาร แซงต์ แยมเมงโตแซร์วิลล์. อีกอย่างหนึ่ง คุณ ต้องจำ, ต้อง คิดเครื่อง หมาย ทางเซน ชาวที่ หมวก ของคุณ, และ ต้องคาด ข้อมือให้ ข้าง ซ้าย ด้วย แถบ ผ้าขาว, ถ้าไม่ทำเช่นนั้น คุณ จะถูก เพื่อนของ คุณ ฆ่าตาย. เชิญเถอะ, คุณ จะ กลับ ที่เชิญเถอะ! พวกเราก็ต้อง ตระเตรียม อะไร กัน อีก หลาย อย่าง เหมือน กัน. ผมเข้าใจ ว่า คุณ คง จะไม่ไป กับ พวกเรา?”

เดอ ซารเตอรส์ ดัน ศีรษะ อย่าง คน ดีก โดยตอบว่า,

“ไม่ไป ด้วยละ ขอบใจท่าน, ต้องไปคิดที่บ้าน ตาก่อนทุกคน.”

“เชิญ! เชิญ! ขอให้คุณได้ดำเนินด้วยเถอะ.” แล้วต่างก็แยกทางกันไป.

หันที่ภายหลัง เดอ ชาร์เครอด ได้มานั่งอยู่ในบ้านของคนซึ่งอยู่ถนนรูว์แซ็งคองตวน, หน้าของเขาชัดด้วยความเดียวได้และกลัว. เพราะที่จริงเรื่องที่เขาคิดขึ้นมา นั้นร้ายพอที่จะทำให้ตำนิชน รูดังนั้นได้. มันเป็นเรื่องหวาดเสียวดังเขาพูด!

ในเวลานั้น มีพวกฮิเกอโนตส์หลายพันคนในกรุงปารีส และพวกเหล่านี้ทั้งนั้นจะต้องถูกฆ่า! โอ! นี่ดีจะเป็นผลแห่งการที่พระมหากษัตริย์ทรงแสดงความโปรดปราน! แม้ว่าเป็นผู้นับถือคหิศาโชติก เช่นเขา, และเกลียดพวกฮิเกอโนตส์อย่างเขาเกลียด, ถึงเช่นนั้นภาพที่เห็นจากการนั่งคิดก็ทำให้เขาดันราวกับคนเป็นไข้. แต่ในไม่ช้าความรู้ดังนั้น, เมื่อขึ้นกับความรำพึง, ก็หายไป กลับมีความพอใจ และความกรุ่มกรุ้มใจเข้ามาแทนที่. เดอ ตาวาด จะไม่ตำนิรยขึ้น ขวางทางของเขาได้อีก — เดอ ตาวาด จะต้องตาย! ถ้าเช่นนั้น.....อา!!

เมื่อเดอ ตาวาด ตายแล้ว, เขาก็มีห่วงเต็มบริบูรณ์ที่จะได้มาเดอมัวแซต เดอวิตโมว์เป็นคู่ครอง. หนทางก็มีอยู่เสร็จแล้ว, และนับว่าเรียบง่ายทีเดียว, คือเขาจะเป็นผู้ช่วยชีวิตहतอนไว้ด้วยอาการซึ่งเขาเองก็ต้องฝ่าอันตรายเอาชีวิตเขาแลก. นี่เป็นความคิดดี, และเห็นทางสำเร็จอยู่โถงๆ. เขาเดินไปที่ประตูตะโกนว่า,

“ซิมอง! แบตต์!” เมื่อ บ่าว ทั้งสอง คน เข้า มา, เขาก็ ออก คำ ตั้ง
แถว นั่ง คอย เวลา อยู่.

*

*

*

*

กต่าง ถึง เคอ ตาวาต กับ เพื่อน ซึ่ง พากัน เดิน อย่าง โดย ด่วน ไป ตาม
ถนน, ทุก คน รำพึง ถึง กิจ ที่ จะ กระทำ และ มั่นใจ ว่า อีก มิ ซ้ำ กิจ ได้
ถึง มือ. ใน ใจ ของ เคอ ตาวาต นั้น ประหลาด อยู่ ว่า ใคร หนอ จะ เป็น
ผู้ ที่ ถูก ซ้ำ? เขา รำพึง ถึง นาม ของ บุรุษ สำคัญ ๆ เป็น อัน มาก, แต่
ที่ ตระ นาม ๆ เขา ค่อย ๆ นึก แลว ซด ออก จน หมด, และ นึก เย้ย หยัน ตน
เอง ว่า ตน มี เด็ด อด รอน เกิน ไป เพราะ ประเดี้ยว ก็ จะ ทราบ.

พอ เดียว มุม ถนน รวดู แดง แดง, เด็ด เหวร์ ก็ บอก พวก ให้ หยุด.
“ถนน นี้ แหะ.” เขา พูด, “ถ้า รายงาน ไม่ เหนว ไหล, คน ที่ เรา
ต้องการ คง อยู่ ใน บ้าน ที่ ๖ ทาง ขวามือ ของ เรา. แซงต์ เซอแวร์, ไป ดู
ที่ หรือ ว่า บ้าน นั้น มี ไฟ หรือ เปตา?”

ผู้ ซึ่ง ถูก เรียก ชื่อ ย่อง ไป ฉับ พัดัน, ครู่ หนึ่ง ก็ กลับ มา รายงาน
ชาว ดี เด็ด เหวร์ พยัก หน้า.

“ด,” เขา กล่าว, “ต้อง คอย ประเดี้ยว อ้อ, นั้น—” เขา เข้า ไป
ทาง คูหา มีด ๆ. แล้ว ทั้ง พวก ก็ พากัน เข้า ไป ซุ่ม, ซัก ตาม ออก จาก
ฝัก และ คอย อยู่ ด้วย ใจ เค้น โดย มิ ได้ กระ โดก กระ ตาก เถย.

นาที ด่วน ไป ซ้ำ ๆ, คืน วัน นั้น เป็น คืน เดือน หงาย เคอ ตาวาต
มองเห็น ความ ประสงค์ อื่น เด็ด เดี้ยว ใน ใบ หน้า ของ เพื่อน ทุก คน, บอก
แก่ ตน เอง ว่า ตน เคารวะ หัก ที่ มิ ได้ เป็น ชาย คน นั้น. ก็ คน นั้น เป็น ใคร

ล่ะ? หันไปทางเค็ล वेลด์ เขาถาม ออกไป ตรงๆ, แต่เค็ล वेลด์ เขามองขึ้น ห้าม ขำๆ โดยไม่ปริปาก, แล้วหัน ศีรษะ.

หันไปที่ดวงไป, ดิม, ดิมหัว, เค็ล वेลด์ ชะโงก ศีรษะ ออกไป ดู แล้วถอนใจ, พูดเสียง ตื้นๆ ว่า,

“ประตูเปิดแล้ว.”

ในทันทีนั้น บรูซ ส่งนาย ก้าว ออก มาจาก ประตู บ้าน ที่ ๖, พดาง กวาด ตามอง ดู ถนน ทั้งสอง ทาง. มีเสียง ผู้ชาย และเสียง ผู้หญิง หัวเราะ แล้ว บรูซ คน ที่ ตาม ก็ ก้าว ออก มา อีก คน หนึ่ง, เมื่อ ตาม นาย ถอด หมวก และ ก้ม ศีรษะ ลง คำนำ เจ้าของ บ้าน เรียบร้อย แล้ว, ก็ ออกเดิน มาทาง คนทั้งเจ็ด ที่ กำลัง คอย อยู่.

เมื่อคน ทั้งสาม เข้า มาใกล้, เดอ ตาวาด สังเกตเห็น คน หนึ่ง เดิน มี สว่างดงาม, ผูก หน้ากาก. เขานึกถาม ตัวเอง ว่า, “คนนั้นกระมัง.” แต่ถึงเช่นนั้น ตาม คน จะ รู้ กับ เจ็ด คน ดู กระจิ่ว อยู่! เหมือนกับ จะ ตอบ คำถามในใจ ของ เดอ ตาวาด, เค็ล वेลด์ กระซิบ ว่า,

“นั่นแหละ คน นั้นแหละ,” เขาชี้, “คน สูง ผูก หน้ากาก นั้น — นั่นแหละ คน ที่ เรา ต้องการ ละ, เตรียม ตัว!”

เดอ ตาวาด หันไป มอง เพื่อน อย่าง ดันเท่ห์.

“เขาตามเท่านั้น พวกเรามีถึงเจ็ด! มันไม่ใช่ด้วยกัน อย่าง ยุติธรรมนี้ ม. เค็ล वेลด์.”

“นั่น เป็น ชูร्रे ของ มัน ที่ มัน จะ ต้อง นึก, ไม่ใช่ ของ เรา, ถึง มัน มา คน เดียว มัน ก็ ต้อง ตาย.” เค็ล वेลด์ ตอบ เสียง กระซิก และ ดู.

“อุบ๊ะ! มันก็เป็นการ รุมฆ่าคน ชั่งน!” เดอ ดาवाद พูดเสียง
แข็ง, “ถ้าม ต่อเจ็ด—รุมฆ่าคน! เพื่อเห็น แก่สัตว์รค์! ท่าน ผู้ภาพ
บุรุษ, ท่านไม่ควร ทำอย่าง นั.”

“เจ๊บบ!” เด็ เดอส์ ศวาด พร่อม กันไป กับ คำสาบาต, “มัน ดี
เป็น ผู้พยายาม จะฆ่าโคตินันท์, จะ เป็น การ รุมฆ่าคน หรือไม่? มัน
ต้อง ตาย!”

เดอ ดาवाद กระแทก คานได้ ผัก.

“ถ้าเช่นนั้น ฉันไม่ เกี่ยว ของ ดอย!” เขา พูด ดังๆ, “ท่าน
เข้าใจ ผิด ม. เด็ เดอส์, ฉันไม่ใช่ อ้ายคน ตอบ ฆ่าคน!” แล้ว เขาก็
ก้าว ออก ลู่ ถนน.

เด็ เดอส์ ดับด ด้วย ความ ชิง หน้า, แล้ว เอ็ม มือ จะ หนึ่งวง
เขาไว้, แต่ ข้าเสีย แล้ว. บุรุษ ทั้งสาม อยู่ ท่าง ประมาณ ๕ หดา, และ
เมื่อ เห็น เดอ ดาवाद ก็ หยุต ชัก ชัก คาน ออก จาก ผัก ทันท. เด็ เดอส์
หันไป หา เพื่อน.

“ออกมา!” เขา ตะโกน, และ เมื่อ ผดัก เดอ ดาवाद กระเด็น ไป
แล้ว, คนทั้ง ๖ ก็ กรู กัน ออก มา จาก ที่ ซ่อน.

บุรุษ ทั้งสาม ถอย หลัง เข้า หา กำแพง เพื่อยึด เป็น ที่มั่น ในการ บ้อง
กัน ตัว. คน ว้าง สูง ร้อง ถาม ว่า,

“นี่ เรื่อง อะไร? นี่ หมาย ความ ว่า กระไร กัน?”

“หมาย ความ ว่า ข้าพระเจ้า รุ จัก ฆ่า พระบาท” เด็ เดอส์ ตอบ,

“หมาย ความ ว่า ฆ่า พระบาท ต้อง ตาย, ฆ่า พระบาท เป็น ผู้ใช้ ให้ คน ไป

ตอบฆ่าโคตินัญ. เอามัน! เอามัน!!” และในทันใดนั้นเองเสียง
เหล็กกระทบกับเหล็กก็ดังชน.

เดอ ดาวาด กระเียบเข้าไปใกล้, มือกุม ตาม ตาแน่น และ หาย
ใจถี่ เมื่อมองดู การ ต่อสู้. คน ทั้งหก ประสงค์ แต่จะ ตั้งหาร บุรุษ
ผู้ซึ่ง เด็ด เวสต์ เรียก ว่า ม. เดอ ดิก ผู้เดียว, แต่ผู้ที่ มา ด้วย อีก สองคน
แข่ง ออกสู้ อยู่ ข้าง หน้า เอา กาย เป็น โด่ให้ บัง กันไว้. ทั้งสาม
สู้ ด้วย ความ อาจ หมาย, และ เห็น ได้ ว่า เป็น ผู้ มี ฝีมือ ใน เชิง พัน ตาบ.
ฝ่าย ฮีเกอโนตส์ สอง คน ต้ม ตง พร้อม ๆ กัน, แล้ว ฝ่าย บัง กัน ตัว ก็
ตาม ตง ไป คน หนึ่ง. ฮีเกอโนตส์ อีก คน หนึ่ง และ ใน ที่ สุด ฝ่าย บัง กัน
ตัว ที่ เหลือ สอง คน ก็ ต้ม ตง อีก คน หนึ่ง, เหลือ แต่ บุรุษ ผูก หน้า กาก
สู้ อยู่ กับ ฮีเกอโนตส์ กระหาย เลือด สาม คน. เดอ ดาวาด กระโดด เข้า
ไป และ ร้อง ว่า,

“มัน เป็น การ ฆ่า คน นี้ เหว่ย! ข้า จะ ยืน ดู แล ยอม ให้ เอง ฆ่า
เล่น ไม่ได้.” เขา ชัก ตาบ ออกจาก ผัก, ประวิง เพื่อน ของ เขาเอง
สอง คน มา สู้ กับ เขา อยู่ ข้าง ๆ บุรุษ หน้า แปลก. ผู้นั้น เหลือบ มา ดู
แล้ว ก็ ดำ ว่า,

“ชอบใจ ท่าน,” แล้ว ก็ สู้ ต่อ ไป.

“อ้ายทรยศ!” เด็ด เวสต์ ร้อง คำ แล้ว กระโดด เข้า ไล่ เดอ ดาวาด,
แต่ มี ขาน ก ก็ ถก แทง ที่ แขน ขวาว จน ไม่ อาจ จะ ถอย ตาม ได้ อีก. ใน เวลา
เดียวกัน นั้น บุรุษ ผูก หน้า กาก เสีย ตาบ เข้า ที่ คอ หอย ปรบักษ์ ซึ่ง ทำ

ให้จำนวนที่จะต่อสู้ต่อไปได้จริงๆ เหลืออยู่แค่คนเดียว, และคนนั้น
เมื่อเห็นอาการของคนว่าเป็นอย่างไร แล้วก็ทิ้งดาบเสีย และวิ่ง
แนวเดียว มุมถนนดับตาไปพร้อมกับเคล์เวสต์.

บุรุษแปลกหน้าถอนใจยาวอย่างโล่งใจ, แล้วผินหน้ามาทาง
เคอตาवाद.

“ฉันขอบใจท่านเหลือเกิน.” เธอกล่าว, “ฉันจะต้องจำ
บุญคุณของท่านไว้ตลอดชีวิต.”

เคอตาवादก้มศีรษะ, แต่แทนที่จะตอบกลับก็มองดู
ผู้ตายที่ตะคนๆ เมื่อเสร็จแล้ว, จึงพูดว่า,

“คนของฝ่าพระบาทตายทั้งสองคน ม. เดอ คิค, แต่ว่าพวก
มันก็เหลือกลับไปได้เพียงสองคนเท่านั้น พอสมควรสมควรกัน.”

“และเคราะห์ดีที่ฉันไม่ตาย ขอขอบใจท่านอีกครั้งหนึ่ง.”
เธอตรัส, “ฉันจะมีเกียรติยศทราบได้ไหมว่าท่านคือใคร?”

“กาสปาร์ตเคอตาवादชาวมนทอลองโกมัวด์, ม. เดอ คิค.”

“และเป็นฮ์เกอโนต์ใช่ไหม?”

เคอตาवादก้มศีรษะ, ผู้แปลกหน้าหัวเราะ.

“ฉันประหลาดใจว่าทำไมท่านจึงช่วยฉัน.” เธอกล่าว, “ท่าน
รู้จักฉันหรือ?”

“ฉันเป็นฮ์เกอโนต์เช่นศีรษะ.”

“ข้าพระเจ้าไดยินเขาเรียกฝ่าพระบาทว่า ม. เดอ คิค ข้าพระเจ้า
ทราบเท่านั้น.”

เธอทรงแก่ หน้ากาก แล้วตรัสว่า,

“ท่านควรจะรู้จักฉันไว้.”

เดอ ตาวาด มอง ดูหน้า ผู้พูด แล้ว กับ ศรัทธาเควพ.

“อา! ม. เดอ กัด.”

“ถูกแล้ว เดอ กัด, แต่ตั้งแต่บัดนี้ไป เป็นเพื่อนของท่าน ม. เดอ ตาวาด, แต่ไปกันเถอะ ท่านจะไปทางไหน?”

“ถนน รูด เดอ เบอริชซ์.”

กัด ผิวโฮว, แล้ว จ้อง ดู เดอ ตาวาด,

“เบอริชซ์!” เธอ ตรัส, “อ้อ ดีแล้ว! ฉันจะไปทางนั้น เหมือนกัน, ท่านคงไม่รังเกียจที่จะไปด้วยกันฉัน!” — เมื่อ เดอ ตาวาด กับ ศรัทธา — “อ้อ พวก กัด” — ชัก ศัพท ๖ — “ข้างเถอะ, ประเดี๋ยว เพื่อน ของ เขาก็ คง กลับ มา จดการ กันเอง.” แล้ว ทั้งสอง ก็ ออก เดิน ไป,

หล่น นาท ที่ เดียว บรูซ ทั้งคู่ พา กัน เดิน ไป เงียบ ๆ, แต่ ใน ที่สุด กัด ตรัส ถาม ขึ้น ว่า

“บอก ฉัน หน่อย เถอะ เพื่อน รัก, ท่านเสียใจไหม ที่ ท่านได้ เข้า มา ชัก ขวาง พวก ของ ท่านไม่ให้ฆ่า ฉันได้?”

เดอ ตาวาด ดัน ศรัทธา.

“ถ้าหากว่า เป็นการ ตูกัน อย่าง ถูก ผู้ชาย ข้าพระเจ้า ก็ จะ ไม่ เข้า ชัก ขวาง มิได้.” เขา ทูต ตอบ, “แต่ มัน ไม่ เช่น นั้น, คน อย่าง ข้าพระเจ้า ดู การ ฆ่า คน เช่น นั้น มิได้.”

“ความรู้รัก มิตร ชอบ ของ ท่าน ทำให้ท่านเป็น คน มี เกียรติยศ น่านับถือ.” กัด ตรีต “แต่นั้นไม่ใช่ปัญหา, ท่านจะเสียใจหรือไม่ การ ที่ท่าน เข้า ขัด ขวาง ก็ ทำให้ฉัน รอด มาได้. ท่านว่าท่าน อยู่ ที่ถนน รุ้วเดอเบอริตซ์ ไม่ใช่ หรือ?”

“เดชะ ที่ ดี บั.” เดอ ตา วา ต ทู ต คอบ

“อ้อ! อยู่ ใกล้ ๆ กับ โคตินญ.” กัด ตรีต “ถ้าเช่นนั้น บางทีฉัน อาจ จะ ช่วย เหลือ อะไร ท่าน ได้บ้าง.” เมื่อ ตรีต ถึง ตรง นั้น ทั้งสอง คน ถึง มุม ถนน แล้ว, “ฉัน จะ ตา ท่าน ตรง นี้ แหะ. แต่ ก่อน ที่ฉัน จะ จาก ไป อยาก จะ เตือน ท่าน ดั๊ก หน่อย. คืน นี้ฉัน อย่า ได้ นอน ปล่อย สติ และ จง เขา ตาม วาง ไว้ ข้าง ๆ ตัว. อย่า, อย่า!” — เมื่อ เดอ ตา วา ต ทำ อาการ จะ ทู ตถาม — “ฉัน อธิบาย ไม่ได้, ท่าน คง ทราบดี ใน ไม่ ช้านี้ แหะ. จะ บอ กว่า อีก หนึ่ง, อย่า นอน ปล่อย สติ และ ซัก ตาม ออก จาก ผัก ให้ วาง ไว้ ข้าง ๆ ตัว. ฉัน ตา ก่อน ละ!” แล้ว เธอ เหยยว มุม ถนน รับ คำ เน้น ไป โดย เร็ว.

เดอ ตา วา ต มอง ตา มจน ตาค้าง, นึก ต้น เทห์ ใน ข้อ ความ ที่ กัด ตรีต นั้น เป็น ที่ ดี, “อย่า นอน ปล่อย สติ และ จง เขา ตาม วาง ไว้ ข้าง ๆ ตัว.” หมายความว่า ว่า กระไร? แหะ, เป็น คำ ทรง เตือน เพื่อ ให้ รู้ ตัว ว่า จะมี เหตุ อะไร อย่าง หนึ่ง เกิด ขึ้น, แต่ ก็ จะมี เหตุ อะไร เกิด ขึ้น เด่า? ปัญหา ข้อน เขา ขบ ไม่ แดก. เขา เหยยว เขา ตู ถนน ที่ จะ ไป บ้าน, ว่า ฟัง ถึง คำ บอก เด่า อัน นำ ประหลาด นี้ ไป ตลอด ทาง.

ประโยค ห้วน ๆ นั้น ถึงว่าอยู่ ใน โศก ปราศาท ของเขา, และถึงแม้ว่าจะพยายาม ที่ ความ หมายถึงเท่าไร ๆ ก็ดี เขาก็คิดไม่ออก. คำตอบ ที่ นึกได้ นั้น มี น้อย, แต่ สำหรับ คำตอบ ข้อ หนึ่ง ๆ ก็ อาจจะ เป็นได้ หรือ อาจจะ เป็นไปไม่ได้ เหมือน กับ ข้อ อื่น ๆ, เขา จึง ขัด ออก เสีย. ความจริง ที่ เหลือ อยู่ ก็ คือ เป็น คำ บอก ดัง ร้าย อย่าง หนึ่ง และ ก็ดี, ตาม ที่ เขา ทราบ อยู่ เมื่อเขาได้ ช่วย ชีวิต ได้ ดัง เช่น ที่ ได้ กระทำ มา แล้ว, คง ไม่ บอก เท่า อย่าง ห้วน ๆ เช่นนี้ นอกจาก มี ประสงค์ ซึ่ง จำ ต้อง มี ดัง ไว้. เมื่อ เขา ผ่าน หน้า บ้าน โคธินู เขา หยุด แหงน ดู บน หน้า คาง ที่ ยัง มี แสง ไฟ อยู่ ต้อง จิต ส่อง ใจ ว่า ควร จะ แวะ บอก สิ่ง ที่ เขา ได้ ยิน มา นิด หรือ ไม่, แต่ เขา เห็น ว่า ด้วย ความ กิด นั้น เสีย ดี กว่า — ซึ่ง ตาม ความ จริง ภาย หลัง เขา รู้สึก เสียใจ เป็น อัน มาก — เขา จึง เดิน เลย ไป. เมื่อ ถึง บ้าน เขา นั้น คิด ปัญหา นาน, แต่ ใน ที่ สุด เวลา ดัง ไป อีก ๑๕ นาที เขาก็ ยัง คิด ไม่ ออก.

จะ อย่างไร ก็ ตาม, เขา สอน ตัว เอง ว่า ควร จะ เคารพ แต่ กระแส รับ สิ่ง เคอน ศติ ที่ ได้ รับ มา, จึง ชัก ตาม ออก จาก ผัก และ วาง ไว้ บน ที่นอน ใน ที่ โกล่ มืด ที่ สุด.

เวลานั้น ก็ เกือบเที่ยง คืน อยู่ แล้ว! เขานอน ลง บน ที่นอน ทั้ง กาง ตั้ง แต่ง ภาย อยู่ อย่าง เต็ม ที่, และ ด้วย ความ เหน็ด เหนือ ที่ ได้ ประจัญ ค่อ เหตุการณ์ มา เป็น อัน มาก แล้ว ใน มิช้า ก็ ม่อย หดับ ไป.

เรื่องนี้ ข้าพเจ้า ตอน มาจาก ต้น ฉบับ ภาษาอังกฤษ ชื่อ Your
Psychic Powers ซึ่ง Hereward Carrington, Ph. D. เป็น ผู้เรียบเรียง
มาเล่าสู่ท่าน ผู้อ่าน เพื่อ ฟัง ดู ความคิด ความ เห็น ของ ผู้รับ บาง คน ใน
เรื่อง ที่ เกี่ยวกับ วิญญาณ คำศัพท์ แต่ จะ ฟัง เอา เป็น จริง ได้ เพียงใด
ก็ ไม่ นึก ถึง สุด แล้ว แต่ ท่าน จะ ดำริ หัก โคร่ ครอบ รั้ง นำ หนัก ทุอง ตาม
เหตุผล และ ผู้เป็น เจ้า ของ ต้น ฉบับ ก็ ได้ แะ ไว้ เช่น นี้ เหมือน กัน

เมื่อ ดวงวิญญาณ ปลดปลัด จาก ร่างกาย ผู้ดับจิตไป แล้ว มีอาการ
และ ความ รู้สึก ใด ได้ เคย มี ตัวอย่าง ที่ วิญญาณ ของ ผู้ซึ่ง ได้
ล่วง ลับ ไป แล้ว ผู้ใด กลับ มาเล่า ให้ ฟัง ดัง ต่อไป นี้ :-

“ใน ขณะที่ ข้าพเจ้า ตม ด้ว ด้ว ใน วิญญาณ รูป และ รู้สึก ด้ว ของ
ด้ว ว่า มี มี มี และ ทุก ด้ว ทุก อย่าง บริบูรณ์ เช่น เดียว กัน กับ มนุษย์รูป
แล้ว ท่าน เฮย์ ! ข้าพเจ้า ไม่ สามารถ จะ ก้าว ด้ว ก้อย ด้ว ให้ ท่าน
เข้าใจ ได้ ด้ว ว่า ความ รู้สึก ของ ข้าพเจ้า ใน ขณะ นั้น เป็น ด้ว ด้ว ท่าน
ต้อง โคร่ ครอบ รั้ง ด้ว ก็ ได้ ว่า ข้าพเจ้า จะ มีความ ประหลาด หลาก ด้ว ด้ว
เพียง ไหน — เมื่อ ข้าพเจ้า รู้สึก ด้ว ว่า เป็น ผู้เกิด ใหม่ — ต้อง พ้น

จาก รูป เดิม อัน มี ขรรณ ชาติ ดัง กติ อยู่ กับ ความ เน่า เบื่อ แปร ปรวน ซึ่ง
ข้าพเจ้า ได้ ตระ ทง เตี้ย แดง นน

“ข้าพเจ้า เพิ่ง พินิจ ดู บรรดา ญา ตี มิ ตร ซึ่ง กำลัง คร่ำ ครวญ ว่า ให้
อาตม ธิก ข้าพเจ้า ด้วย หัวใจ อัน เค็ด รัส ตติ ระ คน กับ ความ ยิน ดี - ข้าพเจ้า
ยิน ดี เพราะ รู้ ดี ว่า ข้าพเจ้า สามารถ จะ อยู่ กับ เขา ได้ อย่าง โกลี ซิด เปน
นิคย โดย เขา ไม่ เห็น และ ไม่ รู้ ดี เลย ”

“ใน ขณะ ที่ ข้าพเจ้า กำลัง จ้อง ดู ร่าง ศพ อัน ปราศ จาก ชีวิต และ
นึก ถึง ความ วิเศษ แห่ง กตโก ที่ ประกอบ กัน อยู่ นน ข้าพเจ้า รู้ ดี
ความ จำ เปน ว่า จะต้อง นอบ น้อม มอบ ตัว แก่ ผู้ นำ ทาง ต่อ ไป เสีย แดง
แล้ว รู้ ดี ถูก แทะ ที่ บ่า เบบ่า ๆ และ ข้าพเจ้า ยิน ดี อย่าง พุด ไม่ ถูก เมื่อ
รู้ ดี ว่า ตัว เติง นตย ชน ไป ใน อากาศ สว่าง อัน ว้าง เปด่า ข้าพเจ้า
ได้ พบ เห็น วิญญาน รูป ญา ตี มิ ตร ที่ ธิก ไกร แห่ง มนุษ โดก หตย คน
บาง คน ได้ จาก มนุษ โดก ไป ชำ นาน แดง กั้ม และ ข้าพเจ้า ยัง ได้ เห็น
วิญญาน รูป อื่น ๆ ออก เปน อัน มาก เติง นตย ไป กับ ผู้ นำ ทาง ใน อากาศ
ปตตอ โปรง อัน หา เซตร จำ กติ มิ ได้ ”

ส่วน ผู้ ที่ คับ จิต ไป โดย บั จุ บัน ทัน ด้วย ทำ ตาย ตน เอง ฤา
อุปค เหตุ ฤา ถูก ทำ ร้าย เหล่า นั ย่อม เปน ผล นิติ กัน กับ ผู้ ที่ คับ จิต ด้วย
เหตุ ขรรณตา อยู่ บ้าง กตาว คือ ตอง วิญญาน ไม่ เปน ปกรทิ ใน เวลา
ออก จาก ร่าง กาย ผู้ คับ จิต ไป และ นัย ว่า ต้อง ไป ได้ รับ ความ ธิกษา
พยาบด ทาง โน้น อยู่ ชั่ว คราว ๑ ก่อน จึง จะ คิน เปน ปกรทิ แต่ เมื่อ

พ้นไป แล้ว ก็ เบน อันได้ดำเนินไป สู่ ความ สว่าง ต่อไป และ เริ่ม หา ความ รู้ ความ เจริญ ต่าง ๆ ได้ ตาม ความ พอใจ

วิญญาน ภพ นั้น ตาม คำกล่าว ของ ผู้ เรียบ เรียง เทว ที่ ปราบฏ อยู่ ใน เวदान์ ๕ ออก จะ เบน ได้ หาย สถานที่ ไม่ เป็น ยุติ คง ไป ทางใด แน่ คือ

๑. ตาม คัมภีร์ ทาง ออรั ทอ ดอกซ์ ว่า มี อยู่ ๒ ภพ คือ สวรรค์ และ นรก

๒. ตาม คัมภีร์ ทาง คาทอดิก ว่า นอกจาก สวรรค์ และ นรก ยังมี ภพ ชั้น กลาง อีก ภพ ๓ วิญญาน ที่ อยู่ ใน ภพ ชั้น กลาง นี้ อาจ จะ ได้รับ ความ อุดหนุน คำชี้ โหม้ ฐานะ สูง ขึ้น ไป ได้ โดย วิญญาน อื่น ที่ ได้ ผ่าน ข้าม ไป แล้ว ช่วยเหลือ อย่าง ๑ ฤๅ โดย ผู้ ที่ อยู่ ใน มนุษ โลก กระทำ คำอุทิศ ช่วยเหลือ อีก อย่าง ๑

๓. วิญญาน ของ ผู้ ที่ ตกลง ตับ ไป แล้ว หาย คน เด่า ให้ ฟัง ว่า วิญญาน ภพ มี หาย ชั้น เรียง ๆ กัน ขึ้น ไป ที่ ว่า มี ถึง ๓๒ ชั้น กับ ๑๖ ชั้น กับ แต่ ที่ ว่า มี เพียง ๗ ชั้น นับ คง แต่ ชั้น ที่ อยู่ ใกล้ ชิด กับ มนุษ โลก ขึ้น ไป ก็ มาก นับ ว่า ชั้น ต่าง ๆ เหล่า นั้น อยู่ เรียง ลำดับ กัน คู่ เช่น กาบ หัวหอม กระนั้น วิญญาน ที่ อยู่ ใน ชั้น ต่ำ จะ มี โอกาส เลื่อน ขึ้น ไป อยู่ ใน ชั้น สูง ได้ ตาม ลำดับ แห่ง คุณ สมบัติ

๔. นอกจาก นี้ ยังมี วิญญาน อื่น ๆ อีก มาก เหมือน กัน ที่ ว่า ชั้น ต่าง ๆ นั้น ไม่ ใช่ เป็น ของ มี จริ่ง สวรรค์ ฤๅ นรก เป็น แต่ เพียง ที่ กำหนด แห่งใจ และ ลำดับ ชิด ต่าง ๆ แห่ง คุณสมบัติ ของ วิญญาน นั้นเอง สมบัติ

ได้แก่ชั้นต่างๆ มิใช่เป็นที่ เป็น ทาง อย่างไร มีจริงอยู่ที่ใจเท่านั้น
 วิญญาน ที่มีคุณ สมบัติ เจริญ ยิ่งยอ มี ฐานะ ชุมชุม อยู่ในคณะส่วน
 วิญญาน ที่มีคุณ สมบัติ ชอนกว่าก็ ชุมชุม อยู่ใน คณะ อีก ส่วน ๑ ไม่
 ประปนกัน ต่าง มี ฐานะ ชุมชุม อยู่ต่าง กัน ตาม ลำดับ ชัด คั่น แห่ง คุณ
 สมบัติ มาก แตะ น้อย เป็น คณะ ใดๆ ไป

ความ แตกต่าง กันใน เรื่อง วิญญาน ภพ มี อยู่ หาดาย ประการ ดังนี้
 เจ้าของ ต้น ฉบับ กล่าว ว่า ยังไม่ รับ รอง ประการใด ยกไว้ ให้ท่าน ผู้
 อ่านอง ความ ด้นนิษฐาน เอง

*

*

*

*

ตาม ถกพิทาง วิญญาน ศาสตร์ ปรากฏ ว่า ชีวิต ใน ภพ เป็น ชีวิต
 ที่มี ชุระ มาก เรา ต้อง ดำเนิน การ ทุก สิ่ง ทุก อย่าง ต่อไป เช่นเดียว กัน
 กับใน ภพ นี้ ทั้ง สิ้น แต่ ย่อม มี ความ สดวก มากกว่า กัน การ หมุน
 เวียน คัดแปลง ไป เพื่อ ความ เจริญ ยิ่ง ย่อม เป็น เครื่อง ครอบงำ อัน สำคัญ
 ไม่ ผิด กับใน ภพ นี้ เลย เรา อาจ จะ ศึกษา หา ความ รู้ ใน วิชยาการ
 ต่างๆ ได้ เหมือน ดัง ที่ เรา มี โอกาส อยู่ แล้ว ใน ชีวิต นี้ สกต ภาพ ก
 เป็น อยู่ แบบ เดียว กัน แต่ ว่า วิจิตร งดงาม และ ดี ยิ่ง กว่า ดัง เหล่า น
 ก็ เป็น ขรรคมดา และมี เคี้ยว พอ ที่ เรา ควร จะ คิด คิด ได้ อยู่

ผู้ที่ อยู่ ใน ภพ ต่างๆ อาจ จะ ช่วยเหลือ ซึ่ง กัน และ กัน ได้ โดยตรง
 เช่น ผู้ ที่มี ฐานะ อยู่ ภพ สูง อาจ จะ ช่วย หนุน ฐานะ ผู้ ที่มี ฐานะ อยู่ ใน ภพ
 ต่ำ ได้ ด้วย เหตุนี้ แะ ถ้า ผู้ใด ไม่ ใจ จะ หา ความ เจริญ แล้ว ก็ ย่อม

จะเปน ผล สำเร็จได้เสมอ เพราะ ถ้ามารัก จะ ขอ ความ ช่วยเหลือ จาก
ผู้ที่มีคุณ สมบัติ สูง กว่าคนได้ โดย สดวก อนึ่ง ถ้า ผู้ใด รู้ ดี ฐานะ
ของ ตน และ หยั่ง เห็น แล้ว ว่า ความ เจริญ และ ไม่ เจริญ ใน ภาย นำ ย่อม
อาศัย อยู่ แก่ ตน เอง เปน สำคัญ ณั้ ไชว ผู้ นั้น ก็ คง จะ ก้าว หน้า ไป
ได้ โดย เร็ว

*

*

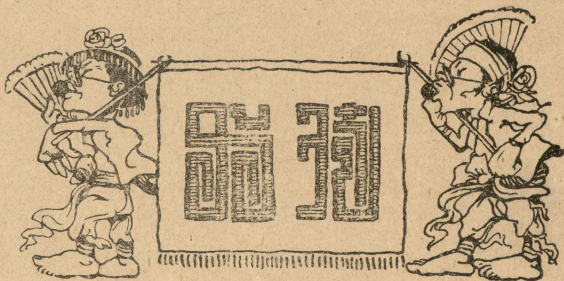
*

*

เมื่อ เรา เกิด ใน ภพ นี้ ได้ รับ ความ ประคบ ประหมง เอ็น ดุ ณั้ ไชว
เมื่อ เรา ดับ จิต วิญญาณ ไป สู่ ภพ นำ ก็ ย่อม ได้ รับ ความ เอาใจ ใส่
ณั้ ไชว นั้น ถึง แม้ ว่า การ ที่ จะ ไป ได้ กำเนิด ใน วิญญาณ ภพ โดย ผ่าน
ไป ทาง ประ ตู แห่ง ความ มรณะ เปน ข้อ อัน พัง หวด หวั่น ครั่น คร้าม อยู่
ด้วย เหตุ หลาย ประการ ที่ จริง อยู่ แต่ ว่า เมื่อ เรา ไป ถึง ที่ แด้ว ก็ มี
ผู้ ปกครอง คอย คั่น รับ และ ประคบ ประหมง เสงย ดุ เรา เปน อย่าง ดี ด้วย
ความ รัก ใคร์ เอ็น ดุ โดย แท้ จริง— เมื่อ เรา ผ่าน จาก ภพ นี้ ไป สู่ ภพ
นำ ความ สุข ย่อม คอย เรา อยู่ แลว.

เรื่อง ชนิต นี้ ถ้า เปน เรื่อง ผัน เลี้ยว ก็ รู้ แลว ไป แต่ นี้ ไม่ ใช่ เรื่อง
ผัน ถ้ายาว นก ก็ คง ชัก เบื่อ แต่ ว่า ไม่ ได้ — ถ้ายัง ไม่ จิต ฤา
ผู้ พัง ยัง ไม่ เบื่อ — อาจ จะมี ต่อ ไป ใน คราว อื่น ชัก ก็ ได้

หลวง วิจิตร ทัศนิกการ

นางพญาวรรณ

มม หอม

เจ้าของเรื่อง ผัวดี จอมกราม เรียบเรียง.

(ต่อจากเล่ม ๑ ตอนที่ ๙ หน้า ๑๑๘๒)

จะขอ ย้อน ถ้าว ถึง เต้าว ตั้งแต่ ถูก จำจอง อยู่ใน บ้าน เช็กโฮ
 เจียงกุน มา ก็ ถูก เขียน ทุก ๆ เย็น และ เวลา กาง วัน ผู้คุม ยัง ใช้ ทุบ หิน
 อีก ด้วย มี ชั่ว ก็ ชุ่ม ผอม อิดโรย ลง ไป มาก เต้าว นั้น คิด อยู่ ทุก เวลา
 ที่ จะ หา โอกาส ฆ่า เช็กโฮ เจียงกุน เพื่อ ปล่อย ให้ ได้ วัน หนึ่ง เวลา เที่ยง
 พวก นักโทษ ที่ มา ทุบ หิน หยุด พัก กัน ชั่ว หนึ่ง เต้าว จึง นึก ขึ้น ได้ ว่า
 เรา จะ ต้อง อูบ ฆ่า อ้าย พ่อ ทุบ นี้ ปล่อย ด้วย ฝีมือ ของ เรา เถิด และ
 จะ ไป หา อาวุธ ที่ ไหน ก็ ไม่ ได้ คิด แล้ว จึง หยิบ เอา ก้อน หิน ใหญ่ ๆ ขึ้น
 โยน ผัด เปิด ดัน มือ กัน เดิน จน ครบ ๓๐ ก้อน โดย ว่องไว หน้า ทุบ ฝ่าย
 ผู้คุม แต่ เห็น เต้าว มี วิสา เติบ เช่น นั้น ก็ นึก ชม อยู่ แต่ ใน ใจ ครั้น

เวลาเย็นเมื่อตอนนักโทษเข้าไปไว้ในคุกหมดแล้ว ผู้คุมจึงนำความไปแจ้งแก่เช็กโฮเจียงกุน เช็กโฮเจียงกุนได้ทราบก็ให้นักประหลาดใจยิ่ง ด้วยว่าเขาคิดว่ารูปร่างผอมแห้งดังคนดื่บ อาเพื่อนจะมีกำลังและฝีมือถึงเพียงนั้นเจียวหรือ คิดดังนั้นแล้วจึงบอกกับผู้คุมว่าข้ายังจะเชื่อเขาไม่ได้ก่อน พรุ่งนี้บ่ายๆ เวลาเราลงไปนั่งเล่นที่หน้าบ้านเจ้าจงพาตัวมันมาเถิด ข้าจะได้ซักฟอกมันดูให้เห็นเท็จแต่จริง

รุ่งขึ้นเวลาบ่ายเช็กโฮเจียงกุนกับฮวนกระซังพง หาย บ่วย ลงมานั่งเล่นที่หน้าบ้าน ผู้คุมจึงพาตัวเขาคิดเข้าไปตามคำเช็กโฮเจียงกุนดังไว้ เช็กโฮเจียงกุนเห็นเขาคิดเข้าไปคุกเขาอยู่ตรงหน้าจึงว่า เขา

เต๋ลั่ว

ว่าเจ้ามีฝีมือเข้มแข็งโยนก้อนหินใหญ่ๆ ผดด้เบียดนมือกันได้ถึง ๑๐ ก้อนเจียวหรือ เขาคิดได้พงทักในใจว่าครั้งนี้เป็นโอกาสอันดีของเราแล้ว เราจะรอเข้าไปทำไมอีกเล่า คิดแล้วจึงตอบว่าข้าพเจ้าได้ฝึกหัดมาจนโยนได้เช่นนั้นจริง เช็กโฮเจียงกุนได้ฟังก็ชักฉุน คิดว่าอายคนนั้นพูดอวดฝีมือนัก เราจะให้มันโยนให้เราดู ถ้ามันโยนไม่ได้เราก็ก

จะหาเหตุฆ่ามันเสีย ครั้นแล้วจึงว่า ถ้าเจ้าโยนได้จริงเราก็ก
อยากจะให้เจ้าโยนให้ดูเล่นบ้าง แต่ถ้าเจ้าโยนไม่ได้เช่นนั้นเจ้า

จะว่าประการใด เค้าตัวจึงตอบว่า ถ้าโยนไม่ได้ก็แล้วแต่
ท่านจะทำกับข้าพเจ้าเถิด เช็กโอเจียงกุนได้ฟังก็มี ความยินดี
จึงว่า ถ้าเช่นนั้นเจ้าจงเตรียมตัวเถิด เราจะให้เจ้าโยนให้เราดู
เดี๋ยวนี้ แล้วจึงสั่งให้ บ่าว ไปหา หินก้อนใหญ่ ๆ มา และให้บ่าว
ร้อง พวกคนในบ้าน มาดู รวมคนที่มาดูทั้งหญิงแต่ชายประมาณ
๒๐๐๐ คน ฝ่ายพวกบ่าวก็ไปยกเอาหินมา แต่พวกบ่าวนั้นเป็นคน
มีกำลังน้อยก็ยกมาได้แค่ก้อนหนึ่งหนักไม่ถึง ๑๐ ชั่ง ครั้นพร้อมเสร็จ
เช็กโอเจียงกุนจึงสั่งให้เค้าตัวแสดงฝีมือ

เค้าตัวได้ฟังดังนั้นก็มี ความยินดี หยิบ หิน ชนโยน ผลัดเปลี่ยนมือ
กันไปจนครบ ๑๐ ก้อน ฝีมือเค้าตัวนั้น แล่ควรต้อง ว่องไว นัก
คนดูทั้ง ๒๐๐๐ ก็พากัน ตก ตกลง ไปหมด เค้าตัวเห็น เช็กโอเจียงกุน
กับ ช้วนกวีระ ตก ตกลง เมื่อดูอยู่ ก็โยน หินให้ สูง ชนไปทุกที่ แต่ ชัยบ
เดินเข้าไปให้ โกลดตัว พ่อถูกทั้งสอง พ่อได้ตก โยน หิน ชนไป ตรง
ศีรษะ พ่อถูกคน ละ ก้อน นอกนั้นก็คิดแต่ หัวยิง กระเด็น ไปทาง
คนดู เช็กโอเจียงกุน กับ ช้วนกวีระ เห็น ก้อน หิน ตก ดัง ๆ ลง มา
ตรง ศีรษะ ก็ ตก ตกลง จึงงง มึนงง คิดที่จะ ถูก หิน หินก็เคย หด้น บัง
ถึง ถูก ศีรษะ พ่อถูก แดก เฉลยตาย อยู่กับ ที่ ทั้ง ๒ คน

ฝ่ายพวกคนดู ทั้ง ๒๐๐๐ ตัวนั้น เป็น คนในบ้าน เช็กโอเจียงกุน ทั้งสิ้น
ครั้นเห็น นายทั้ง สอง ตาย ดังเช่นนั้น ก็โกรธกรกกัน เข้าไปจะ จับ เอาตัว
เค้าตัว แต่ที่เบียดกัน ตายไปเอง ก็ หลายสิบ คน เค้าตัวก็ เศร้า และ ค่อย
ลืม กังวล ตาม ๆ กัน แต่พวกศัตรู นั้น มาก มาย นัก ก็ หนุนเนื่อง

กันเข้าไป ไม่ได้หยุด หย่อน เค้าตัว คอ ต้อย ตั้ง แต่ บ่าย จน ค่ำ ก็ ถอย
 กำลัง ลง พวก บ่าว เช็ก โอเจียงกุน ก็ กด มุม จับ ตัว ได้ ก็ เอา เข้า ไป ขัง
 ไว้ ใน คุก พิเศษ มี อยู่ แห่ง เดียว กต่าง ตาม บ้าน และ ให้ มี ผู้ คุม เผื่อ อยู่
 คน หนึ่ง ครั้น รุ่ง ชื่น แดง ก็ นำ ความ ขึ้น กราบ ทูล พระเจ้า ตอคามวย
 พระเจ้า ตอคามวย จินน ทรง ครีต ปฤชา ราชการ อยู่ ด้วย ชุนนาง ผู้ ใหญ่
 จน ค่ำ พอ ได้ ทรง ทราบ ก็ กริ้ว รม ตั้ง ให้ จัด ทำ ศักระ ต่อ ศพ พ่อ ลูก
 ทั้ง สอง เข้า แดง ให้ นำ ศพ ไป ผัง ตาม เกียรติยศ ชุน นาง นาย ทหาร
 ผู้ ใหญ่ แต่ยัง มี ทน ที่ จะ รับ ตั้ง ให้ จัด การ ลง โทษ ผู้ กระทำ ผิด อย่างไร
 ก็ พอ กวyth ฮ่องเฮา ออก มา ทูล ว่า ถึง เวลานั้น เสร็จ เสร็จ แล้ว
 ก็ เสด็จ เสด็จ ขึ้น

ฝ่าย เค้าตัว ถูก พวก บ่าว เช็ก โอเจียงกุน เอา ตัว มา ขัง คุก ไว้ ก็ ให้ มี
 ความ เสียใจ เป็น พัน นึก จะ หา หนทาง หนี หรือ ก็ พ้น ภัย ภัย เพราะ
 ประตุ คุก ก็ ทำ ด้วย เหล็ก หนา ตั้ง ๓ เซษะ ตุ๊กกรง หน้า ต่าง ก็ โต เท่า ๆ ขง
 ฝา ก็ ก่อ ด้วย อิฐ เค้าตัว สิ้น ภัย ภัย ลง หนึ่ง กอด เข้า ร้อง ให้ ครว้ ครวญ
 ถึง นาง ช่งม่อฮวย ว่า ป่าน นี้ จะ เป็น อย่างไร เรา เป็น ผู้ อยู่ ใน ยุติธรรม
 อุส่าห์ ช่วย จะ ให้ นาง พ้น จาก อ้าย พวก มิ จณาภิฏฐิ ก็ กด บัง ได้ รม ทุก ข
 อย่าง ลำหัด ใน นทพยดา ดิน ฟ้า อากาศ จึง ไม่ ช่วย เรา บ้าง หนอ เค้าตัว
 น้อยใจ หนึ่ง ร้อง ให้ พดง เอา น้ำ ตา เช็ด หัก เข้า จน กาง เกง เปียก ชุ่ม ไป
 หมด ทั้ง ตัว คิด ว่า ถ้า เรา อยู่ ต่อ ไป ไหน เลย จะ พ้น ความ ตาย คง ถูก
 ลง อาญา ถึง สิ้น ชีวิต อย่า เหย เรา เกิด มา เป็น ลูก ผู้ ชาย จะ ให้ คน อื่น
 เขามา ฆ่า ก็ ดู เป็น การ ไม่ สมควร เรา ทำ ตัว เรา ตาย เสีย เอง ดี กว่า

ไหน ๆ เรา ก็ ต้อง ตาย แดว คิด คง นอน แดว เตาตว ก็ คง ตัด ขย อธิษฐาน
ขอให้ เทพยดา ช่วย ค้ม ครอง นาง อังม่อฮ้วย ต่อไป และ เกิด ซาต ใจ ขอให้
ประสับ พบ กัน เปน ตำม ภรรยา กัน ตตอดไป ครน อธิษฐาน แดว เตาตว ก็
เอา ศักระ ฟาด กับ มังคก เปริ่งใหญ่ แต่ คุณนง ต้วรง มา ช้านาน ครน
ของ บั ทวด เช็ก โอเจยงกน จ้ง ทวด ไทรม เต็มที่ พอ ศักระ เตาตว ถูก เขา
ก็ พัง เปน ช่อง ออกไป เตาตว เห็น ตง นน ก้ม ความ ยินดี ร้อง ว่า เรา นก
ว่า จะ สิ้น วาศนา เสีย แดว แต่ เง็ก เชยง ย้อง เคียง กรณนา ช่วย เรา ไว้ ออก
เพื่อ จะ ให้ เรา มี ชีวิต ปราบ ปราม ทอด มิ จลา ทิฏฐิ ไป ภาย หน้า แดว ก็ คัด
ดู ศักระ เห็น โน หน้อย ชน มา เต็ก หน้อย เท้า นน ก็ ยิน ดี เปน อัน มาก วน บัน
ออก มา ทาง ช่อง นน พอ ออก มา ได้ ก็ พบ คน ยาม ที่ อยู่ วัชรา คุก
กำลัง จะ ร้อง โวย วาบ ชน เตาตว ก็ เอา ผ้า มือ แะ ๆ พัน โดย เต็ม กำลัง

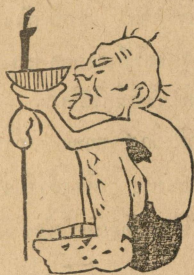
เชยเกย

ถูก คอ ยาม คน นน ซาต กระ เดิน ไป มิ ได้ มี เสียง
ร้อง เดย ครน แดว ก็ เต็ด ตอด รับ ออก จาก บ้าน
เช็ก โอเจยงกน ตรง ไป ยัง บ้าน เชยเกย โดย เรว
ฝ่าย เชยเกย ตั้ง แด ได้ ทราบ ว่า เตาตว
ถูก เช็ก โอเจยงกน จับ ตัว เอา ไป จ้ง ไว้ ได้ แดว ก็
มีความ ดี ใจ เปน พัน นก เมื่อ พุดจา พระ โดม
นาง อังม่อฮ้วย อยู่ เปน นิจ แต่ นาง มิ ได้ ขาด ย
ไย ดี ด้วย เชยเกย ก็ ยัง มีความ กตติ กตัม
มาก ชน คน วน หนึ่ง เวตา ดิก ชณะ ที่ กำลัง นอน อยู่ กับ นาง เกยม
ห้วย ไป ภรรยา เชยเกย นก ชน ได้ ว่า เหตุ ที่ นาง อังม่อฮ้วย มิ ได้ ยินยอม

พร้อมใจ ด้วย ก็ คง เป็น เพราะ เกรง นาง เกียมห้วยโป้ เป็น แน่ กระไร
 ถ้า เรา คิด อ่าน กำจัด ภรรยา เรา เสีย ได้ นาง ก็ คง หมัด ที่ ย่า เกรง คง
 จะ ตก ลง ปลงใจ ด้วย เรา ถ้า หาก นาง ไม่ ยิน ยอม เรา ก็ จะ ชั่ว ว่า นาง
 ฆ่า ภรรยา เรา ตาย เพราะ ด้วย อยาก จะ เป็น ภรรยา เรา แทน นาง มี
 ความ กตัญญู ก็ คง จะ ยิน ยอม เป็น แท้ ถ้า แหะ นาง ตก ลง ด้วย โดย ดี
 เรา ก็ จะ เอา ศพ นาง เกียมห้วยโป้ ไป ทิ้ง ไว้ ใน ส่วน แะ โฆษณา ว่า นาง ถูก
 คน ร้าย ฆ่า ตาย คิด ดั่ง นั้น แด้ว เชย เกียม ก็ แกล้ง ทำ ใจ ดี ต่อ ภรรยา จน
 ภรรยา หลับ พอ นาง เกียมห้วยโป้ หลับ แด้ว เชย เกียม นึก อยู่ แต่ ใน ใจ
 ว่า เรา จะ ฆ่า ด้วย วิธี ไต ดี หนอ ถ้า หาก จะ ฆ่า ด้วย อาวุธ ไต หัก ของ
 นาง จะ ปรากฏ แก่ คน ทง หาดาย ฉนั้น เรา ฆ่า โดย มี ใช้ อาวุธ ดี กว่า
 คิด ดั่ง นั้น แด้ว ก็ เอา มีด บับ จมูก นาง เกียมห้วยโป้ ไว้ นาง เกียมห้วยโป้
 หายใจ ไม่ ออก ก็ ตัน รน คง คง เชย เกียม ก็ เอา เข้า ทับ หน้า ออก แะ จับ
 แขน เข้า ไว้ มี ฆ่า นาง ก็ ชาติ ใจ ตาย เชย เกียม เห็น ดั่ง นั้น ก็ มีความ
 ยินดี อุ่ม เอา ศพ ขน จาก เถียง แด้ว บัด บู ที่ นอน ให้ เรียบ ร้อย ความ มี
 เด่ม หนึ่ง ไต ก็ อุ่ม ศพ พา ตง จาก ตก ไป ถึง ริม ฝักระ ใน ส่วน หัด บ้าน
 ก็ วาง ศพ ตง แด้ว เอา มีด แทะ ศพ นั้น หาดาย แห่ง สำหรับ จะได้ เป็น
 แด้ว ให้ คน เห็น ว่า ถูก ผู้ ร้าย แทะ ตาย ครั้น แด้ว ก็ เอา มีด พา ตง ใน ฝักระ
 เชย เกียม มีความ ยินดี ยง นึก ที่ ทำ การ ดำ ใจ แล้ว พอ ได้ ใจ การ ก็ รับ ตรง
 ไป ยัง ที่ อยู่ ของ นาง อัง มีด ช่วย ทน ท

ฝ่าย นาง อัง มีด ช่วย ตั้ง แต่ วัน ที่ บิดา เจ็บ มา นาง ก็ ต้อง อยู่ รักษา
 พยาบาท มา โดย ตลอด นาง ให้ กตัญญู ใจ ยิ่ง นึก ทั้ง เป็น ห่วง ด้วย เค้า ตัว

ว่าจะ เป็น ประการใด คน วัน นน พอบิดา หตบ แล้ว นาง จึง ออก มา
เดิน เต้น ข้าง นอก ที่ อยู่ พระจันทร์ เต็ม ดวง
นาง ก็ เดิน เพetin ชม แดง จันทร์ มา จน ถึง เขต
สวน ขณะ นั้น พอดิ เชยเกย เดิน มา ถึง เขต
สวน ก็ แตะ เห็น นาง เดิน เพetin อยู่ เชยเกย
มีความ ดี ใจ ตรง เข้า กอด นาง แตะ จวบ แลย
พอดิ หนึ่ง อย่าง เต็ม รัก นาง ก็ ตก ใจ ร้อง ชน
ครวญ เห็น เป็น เชยเกย ก็ ตก ใจ คุก เข้า ตง คำนับ
แล้ว ถาม ว่า เหตุใด ท่าน จึง ทำ แก่ ข้าพเจ้า

อึ้งไล่

ดั่งนี้ ข้าพเจ้า เป็น ผู้ ทาน หา ควร ถัด เกียรติยศ ตง มา ทำ เช่นนี้ ไม่
เชยเกย ได้ พง ก็ คุก เข้า ตง ประคอง ให้ นาง ยืน ชน แล้ว ว่า เจ้า หา ควร
พูด เช่น นั้น ไม่ คน เรา รัก กัน แล้ว เกียรติยศ เกียรติศักดิ์ หรือ ทรพย สิ้น
เงิน ทอง นั้น ไม่ ควร พูด ถึง ถ้า คัญ ที่ ใจ ดอก เจ้า เรา นี้ รัก ใคร เจ้า
มานาน แล้ว คิด อยู่ ไม่ วาย ว่า จะ แลย ให้ เป็น ภรรยา วัน นั้น เป็น
บุญ ของ เจ้า แล้ว เจ้า จึง ยิน ยอม ถัด พูด แล้ว ก็ กอด รัด นาง ก็ บัด
บอง แล้ว ว่า ขอ ท่าน อย่า ทำ เช่นนี้ ถ้า มี ผู้ ไต มา เห็น เข้า ก็ จะ
เป็น ที่ ครหา ได้ ที่ ท่าน ว่า จะ แลย ข้าพเจ้า ให้ เป็น ภรรยา นั้น เป็น บุญ
คุณ ของ ท่าน หนัก หนา แต่ ข้าพเจ้า เป็น คน วาด นาน น้อย หา ควร คุ้ม กับ
ท่าน ไม่ อีก ประการ หนึ่ง ท่าน ก็ มี นาง เกย ห้วย โป เป็น ภรรยา อยู่ แล้ว
ขอ ท่าน อย่า ได้ พูด เช่น นี้ อีก เลย เชยเกย ได้ พง ก็ หัวเราะ แล้ว ว่า

นาง เกียมห้วยโป นน เจ้า อย่า พัก พุด ถึง มั่นเตย มันไม่ดื้ออะไรไปกว่า
เจ้าดอก เรา รัก กัน แล้ว มัน จะ มา ทำ ไม่ได้ เจ้า จง ตก ตง ด้วย เกิด
พุด แล้ว ก็ เข้า กอด จะ จูบ นาง ๆ ก็ บัง บัด เป็น ตำมารก เชย เกย เห็น
ดัง นั้น ก็ นึก ใน ใจ ว่า นี่ คง เป็น มารยา หญิง เรา ควร จะ ทำให้ หนัก
มือ อีก ดัก หน่อย ถ้า มัน ไม่ ยอม จริ่ง แล้ว จึง ค่อย ขู่ ว่า มัน ฆ่า ภรรยา
เรา ตาย คิด แล้ว ก็ เข้า ปรดาปตก นาง อย่าง เจ้า ชู ยก ขี่ นาง ก็ ผุด
ไล่ แตร้อง เรยก ให้ คน ช่วย ด้วย เสียง อัน ดัง

ฝ่าย เสด็จ ครน มา ถึง บ้าน เชย เกย ก็ ตี ดังกา ข้าม กำแพง บ้าน เด็ด
ตลอด เข้า ไป ใน ส่วน ขณะที่ กำลัง เดิน มา จะ ไป ยัง ที่ อยู่ ของ นาง
องมอช่วย ก็ พอดี แล้ว ได้ ยืน เสียง คน ร้อง เสด็จ เจย หู ฟัง ให้ ก็นึก
ก็ จำ ได้ ว่า เป็น เสียง นาง องมอช่วย จึง รีบ วิ่ง ไป ตาม ทาง ที่ ได้ ยืน
เสียง นั้น พอ ไป ถึง ก็ พอดี เห็น คน ทั้ง สอง กำลัง ต่อ ตั้ กัน อยู่ แฉ่ง เคือน
ส่วาง เสด็จ ก็ จำ ได้ ว่า เป็น เชย เกย เสด็จ บันดาล โทสะ รวด กับ ใคร
มา เขก ศีรษะ โคด เข้า ไป ทวาด ว่า อ้าย เชย เกย มึง จะ ชม ชน คู่ รัก
ของ กู เจียว หรือ วน นี แหะ เป็น วัน ตาย ของ มึง เชย เกย ได้ ยืน ก็
ผละ ออกจาก นาง องมอช่วย ครน เหลียว มา เห็น เป็น เสด็จ ก็ ยิง ตก ใจ
หนัก ชน กระโถด หน่อ ออก วง ทน ท เสด็จ กำลัง เตือด ชน หน่อ ก็ โคด ตาม
เตยะ ด้วย นว มอ ทั้ง สอง ถูก เชย เกย ตรง กัด งา หดง ทด ออก ทรวง ออก ตาย
คาท นาง องมอช่วย เห็น ดัง นั้น ก็ ตก ใจ ร้อง ว่า เหตุใด ท่าน จึง ฆ่า
เชย เกย เสีย เด่า เสด็จ ตอบ ว่า มัน จะ ทำ ร้าย เจ้า แล้ว เจ้า ยัง จะ

ไม่ให้เราฆ่ามันเสียอีก หรือ นาง ฮงม่อฮวย ได้ฟัง จึงว่า ท่าน ฆ่า
เขาตาย ท่าน ก็ จะต้องถูก จับไป ลง อาญา ถึง สิ้น ชีวิต เค้าตัวได้ ฟัง ก็ ตก
ตลึง อยู่ ขณะ นั้น พอ พวก บ่าวไพร่ ของ เชี้ยเกีย ได้ ยืน เสียง โวย วาย
ต่าง ก็ ตก ตกใจ วิ่ง มา ดู เป็น อัน มาก นาง ฮงม่อฮวย เห็น ดัง นั้น ก็ มี
ความ วิตก พุด กับ เค้าตัว ว่า พวก มัน มาก กัน แล้ว ท่าน จง รีบ หนี
ไป เสีย โดย เร็ว เกิด ขึ้น อยู่ มัน จะ ฆ่า ตาย เค้าตัว ได้ ฟัง จึง ว่า เจ้า จะ
ให้เรา หนี ไป แค่ คน เดียว นั้น เรา หา ไป ไม่ เรา จะ ต้อง เอา เจ้า ไป ด้วย
นาง ฮงม่อฮวย ยัง มี ทน ที่ จะ ตอบ ว่า อย่าง ไหร่ เค้าตัว ก็ ตรง เอา ฮม
นาง แล้ว พา วิ่ง มา ใน ส่วน โดด ข้าม กำแพง ออก ไป รีบ หนี ตรง ไป ยัง
เมือง เกาต๊ต โดย เร็ว

พวก บ่าว เชี้ยเกีย พอ ไป ถึง เห็น นาย นอน ตาย อยู่ ก็ ตกใจ หาม เอา
ศพ ขึ้น ไป บน ตก ฝ้าย ออก พวก หนึ่ง ไป พบ ศพ นาง เกียมฮวย ไป เอา ก็
พากัน ตกใจ วุ่น วาย ไป ทั้ง บ้าน พอ รุ่ง เช้า ก็ นำ ความ ชน กราบ
บังคม ทูล พระเจ้า คอคาม่วย พระเจ้า คอคาม่วย พอ จู่ ทรง ทราบ
ก็ พอดี พวก บ่าว เชี้ย โอเจียงกุน มา ทูล ว่า เค้าตัว คน ร้าย ที่ ฆ่า
เชี้ย โอเจียงกุน กับ ฮวนก๊วะ ตาย นั้น หนี ไป ได้ แล้ว พระเจ้า คอคาม่วย
ก็ ยัง กริ้ว ครวี้ ว่า ฮ้าย ผู้ ร้าย คน นั้น มัน ถ้า หาญ หนัก เรา จะ จับ เอา
ตัว มัน มา ฆ่า เสีย ให้ ได้ ครั้น แล้ว จึง รีบ สั่ง ให้ หา เกาเหตา แม่ทัพ
หน้า เข้า มา รีบ สั่ง ว่า เดียว นี้ มี ฮ้าย คน ร้าย ใจ ฉกรรจ์ ชน เขา
ว่า มัน หนี ไป ทาง เมือง เกาต๊ต เจ้า จะ ตาม ไป จับ ตัว ให้ เรา ได้ หรือไม่

เกาเหตาได้ฟังก็ทูลว่า ราชกิจของพระองค์ทรงรีบดังใช้แล้ว ข้าพเจ้า
 เป็นรับอาตาทังต้น ถ้าข้าพเจ้าจับตัวอ้ายผู้ร้ายคนนั้นไม่ได้แล้ว
 ข้าพเจ้าขอถวายชีวิต พระเจ้าคือ
 คาม้วยได้ฟังก็ทรงพระโสมนัสรับ
 ดังว่า ถ้าเช่นนั้นเจ้าจงไปเกิด
 จะเกณฑ์ทหารไปดักเท่าไรก็แล้ว
 แต่ใจเจ้า เกาเหตาก็ถวายบังคม
 ตาออกมาเกณฑ์ทหารมาได้ ๕ หมื่น
 รีบยกติดตามไปทางเมืองเกาตัต
 โดยเร็ว

เกาเหตา

กองทัพอเกาเหตาเป็นกองม้า
 ฝ่ายเตาตวนั้นอุมางอิงม่อฮ้วยจึง
 บ้างกระโดดบ้าง มาไม่ช้าก็อ่อน
 ก่าตังตงทุกที่ เดินช้าตงจนมิช้า

กองทัพอเกาเหตาก็ตามมาทัน เตาตวนั้นกองทัพอคิดตามมาข้าง
 หลังผู้คนมากมายดังคลื่นในมหาสมุทรก็ตกใจ วางนางอิงม่อฮ้วย
 ดงแล้วว่า นี่เนื้อความคงทราบถึงพระเจ้าแผ่นดินแล้วจึงให้เกณฑ์
 กองทัพมาตามจับเรา ๆ จะทำอย่างไรดี นางอิงม่อฮ้วยได้ฟังก็
 ร้องไห้แล้วว่า อย่างไรเราก็นั่นไม่พ้น ท่านเองก็มีความผิดแต่
 นี้ก็เป็นกองทัพของพระเจ้าแผ่นดิน ท่านเป็นข้าแผ่นดินที่มีความ

ผิด แล้วไม่ควรจะหนี จะทำให้พระเจ้าแผ่นดิน ทรงหนัก พระทัยไป
เปล่า ๆ จงยอมให้เขาจับไปเสียโดยดีเถิด ส่วนข้าพเจ้านั้นจะ
ยอมตายด้วยท่านเป็นแน่ เสด็จไต่ ฟัง ก็นั่งครอง อยู่ ในที่ สุดก็
เห็นจริง ด้วยนาง แต่ครั้นนั้นไป อีกที่หนึ่งว่า เราเกิดมา เป็น ลูก
ผู้ชาย การที่ยอมตัวให้เขาฆ่า นั้นดู น่าอับอายนัก อย่าเลย เรา
ฆ่าตัวตายเสียเอง ดีกว่า คิดแล้ว จึง บอก กับ นางอิงมอฮ้วย ว่า ที่เจ้า
พูดนั้น เราก็ เห็น ด้วย แต่การ ที่จะยอม ให้เขาจับ เอาไป ตัด หัว
นั้น ดู น่าอับอาย อดสู ยัง นัก ตัวเรา นั้น ยอม ตาย แล้ว แต่ เจ้า เอง ก็
ยอมตาย ด้วย กระจะไร เรา มา ฆ่า ตัวตาย พร้อม กัน เสีย ดีกว่า นาง
อิงมอฮ้วย ไต่ ฟัง ก็นั่ง อยู่

ขณะนั้น เภาเหตา เห็น คน ทั้ง สอง อยู่ ตรง หน้า จึง ให้ หยุต กองทัพ
แล้ว ให้ ทหาร ร้องถาม ไปว่า เรา ตาม มา ทน เจ้า แล้ว จง ยอม ให้ เรา
จับ เสีย โดย ดีเถิด หรือ เจ้า จะ ว่า อย่างไร เสด็จไต่ ฟัง จึง ร้อง
ตอบ ไปว่า ขอ ท่าน จง รอ ประเดี๋ยว เราจะ ปรึกษา กัน ก่อน เภาเหตา
ไต่ ฟัง ก็ สั่ง ให้ ทหาร ต่อม คอย ที่ ไว้

นาง อิงมอฮ้วย นั่ง ครอง อยู่ ดัง ครู่ ก็ ตก ลงใจ ว่า ท่าน เห็น ดี
ก็ แล้ว แต่ ไฉน เกิด ข้าพเจ้า ยอม ด้วย ทุก อย่าง เสด็จไต่ ฟัง มีความ ยิน ดี
จึง ว่า ถ้า เช่น นั้น ก็ ดี แล้ว แต่ ก่อน ที่ เรา จะ ตาย เรา จง มา กระจะ
ดั้ย อธิษฐาน กัน เสีย ก่อน เภาเหตา ว่า แล้ว ทั้ง สอง คน ก็ คุก เข้า ลง คำนับ
เทพดาฟ้าดิน ๓๐๐ ครั้ง แล้ว อธิษฐาน ว่า ในชาตินี้ ข้าพเจ้า มี กรรม

มิได้เป็นคู่ครองกันเพราะมีชายมาร มั่นคอยขวาง อยู่ แต่ข้าพเจ้า
เกิดไปชาติหน้าฉันใดแล้ว ข้าแต่ดินจงช่วยอนุเคราะห์ให้เราได้เป็น
สามีภริยากันโดยผาสุกเกิด อธิษฐานแล้วก็คำนับ อีก ๓๐๐ ครั้ง ครั้น
เสร็จนาง อังมอฮ้อยจึงถามว่า เราจะตายโดยวิธีใดดี เสด็จออก
หวัคคิ อยู่สักครู่หนึ่ง ครั้น นกออก จึงว่า เรา มาต่าง คนต่าง บบ คอ
กันตาย เสีย กี่ ตัว กัน นาง อังมอฮ้อย ได้ พง ก็ เห็น ชอบ ด้วย ดังนั้น
ต่าง คน ต่าง บบ คอ ซึ่ง กัน และ กัน คน รน จน สัน ชวด อยู่ ณ ที่ นั้น ทง कु

ฝ่าย เภาเหตา ครั้น เห็น คน ทงสอง ตายแล้ว ก็ มี ฐ จะ ทำ ประการ ไค
จึง สั่ง ให้ ทหาร นำ เอา ศพ กลับ มา ถวาย พระ เจ้า ต่อ คามว้ย พระ เจ้า
ต่อ คามว้ย ทอด พระ เนตร เห็น นาง อังมอฮ้อย มี รูป โฉม นิ่ง ดงาม แต่ มา
ตาย เสีย ก็ ทรง อาลัย ถึง นาง อังมอฮ้อย
เพน อัน มาก จึง รับ สั่ง ถาม เภาเหตา ว่า
ข้า ให้ เจ้า ไป ตาม จับ ตัว มัน มา เหตุ ไค จึง ปลอ ย
ให้ มัน ตาย เสีย เช่น นั้น ข้า ต้อง การ ตัว มัน

เป็น ๆ ฉนั้น เจ้า ก็ มีความ ผิด จึง ตาย เสีย
กับ มัน เกิด เภาเหตา ได้ พง ก็ มี ฐ จะ ทูต
ประการ ไค หมอบ ตัว สัน เป็น ตุ๊ก นก รว คอย
ความ ตาย อยู่ พระ เจ้า ต่อ คามว้ย เห็น ดัง นั้น
ก็ ยง ทรง โกรธ มาก ขน รับ สั่ง ถาม อีก ว่า

พระเจ้าต่อคามว้ย

พ่อ แม่ มัน นมี อีก หรือ ไม่ ทหาร ก็ ทูต ว่า บิดา ของ หึง สัน นมี
อีก คน หนึ่ง ชื่อ องค์ เต เป็น คน ขรา อยู่ ใน บ้าน เชย เกย พระ เจ้า ต่อ คามว้ย

กำลัง กริ้ว จึงสั่งให้ทหาร ไปจับตัว ฮองโต มา คดี คั้วชะเตี้ย ทหาร ก็ไป
จับตัว ฮองโต ตาม รับสั่ง ฮองโต เป็น คน ขร่า ทง กำลัง เจ็บ ด้วย ครั้น
ทหาร จับ มา ก็ ตกใจ เลย เป็น ตม ตาย เสีย ใน กลาง ทาง ทหาร ก็ นำ
ศพ ไป ถวาย พระเจ้า คือ คาม่วย พระเจ้า คือ คาม่วย จึง รับสั่ง ให้ ขู
เอา มด ปังค่อ มา คืบ ศพ คน ทง ๓ รวม ทง เกา เหล่า ด้วย เป็น ๔ คืบ ให้
เป็น ชัน เต็ก ชัน น้อย แล้ว ให้ เอา ไป โยน ให้ กา กิน มี ให้ ใคร เอา เยี่ยง
อย่าง ค่อ ไป

ต่อ แค้น มา พระเจ้า คือ คาม่วย ให้ ทรง ว่า ตัก ถึง นาง ฮองมอฮ่วย
ที่ ตาย ไป แล้ว ไม่ เป็น อัน ตรง เสีย จง พระ สิริ ภาย ชูบ ผอม ลง
มิ ได้ ออก ว่า ราชการ แผ่นดิน เลย ประชวร เสีย จไป ไหน ไม่ ได้ นาง
กวยท้อ ฮองเฮา มีความ วิทก จึง ให้ จัด แพทย์ หวดง เข้า มา ประคบ
พระ โอสีก ถวาย พระ อาการ มี แต่ ทรง กับ ทรวด ดง ทุก วัน ก็ คืบ
สูญ ดัน พระชนม์ เมื่อ นาง กวยท้อ ฮองเฮา ทราบ ว่า พระ เจ้า คือ คาม่วย
สูญ พระชนม์ แล้ว ก็ ทรง เศร้า โศก อาลัย ถึง พระราช สามี ไม่ เป็น อัน
กิน อัน นอน นาง สาวใช้ ทั้ง ปวง วิ่ง วอน ให้ เสีย พระ กระจาย หาร ก็ มิ ได้
เสีย ก็ บังเกิด พระ โรค ตม วิ่ง เวียน เข้า จับ หทัย จน ดัน สติ สัมปต
ตาย ดัน พระชนม์ ใน ตอน กลาง ค่ำ วัน นั้น เอง

พระเจ้า คือ คาม่วย มิ ได้ มี ไท จ้อ ที่ จะ คืบ ดัน คดี ทวง คั้ว ครอง ราช
สมบัติ ค่อ ไป ทง ขุน นาง ผู้ ใหญ่ ที่ จะ ปกครอง บ้าน เมือง ค่อ ไป

ก็ไม่มี เมื่อ ประชา ราชูทร ทงปวง ฐว่าไม่มี พระเจ้า แผ่นดินปกครอง
 คนแล้ว ต่าง ก็อพยพ ครอบ ครว ย้าย ถิ่น ฐาน ไป อยู่ ใน ประเทศ
 อื่นจน หมด ดั้น ไม่มี ผู้ใด หดง เหนือ อยู่ ใน เมือง นั้น แม้แต่ เด็ก
 คน เดียว เหตุ ฉะนั้น เมือง ซอวก ก็เลย รกร้าง ว้าง เปตา กตัญ กตายน
 เป็น บ้าง ไป หมด จึงไม่มี ผู้ใด รู้จัก ทงมิได้ ปรากฏ ใน แผนที่ ว่า
 เดียว น เมือง ซอวก นั้น คง อยู่ ที่ ตรง ไหน เป็น อัน ตม กระจาย สูญหาย
 ไป ทง เมือง ทง คน จน บัด นี้.

จบ แชนง พงศ์าวดารจีน เรือง ฮ้อจาย แต่เพียง เท่า น

พระสันตติ อักษรสาร เรียบเรียง

“มากมายจาก น้อย, เมื่อ ยังไม่เคย ประสบ ผล ความ น้อย ก็
ยากที่จะรู้ผล ของ ความ มาก เช่น เมื่อ ยังไม่ ถึง ซึ่ง ความจน ก็ยากที่จะ
ได้เป็นเศรษฐี เศรษฐี มาแต่ความจน บางคนก็ ตุกกัน ชะ พยาน
ได้ คอศุด ของ พ่อ นเอง เมื่อ พ่อ พัง คดอดจาก ครัวรียา ของ เจ้า ก
บรธาต เกิดเพลิงไหม้บ้านเรือน ทรัพย์สินสมบัติของเรา เสีย หาย สูญ
ไปในกองเพลิงหมดสิ้นถึงแก่ ต้องปลุก กระตอบ อยู่ ค่อ มาพ่อ
ค่อยเติบโตขึ้น พ่อจำความได้ ตุกเอ๋ย, หน้าใจหาย พ่อเห็นแค่หน้า
ย่าของเจ้าผู้เดยวนะ ตุกนะ ท่านยอมเป็น ม่ายไม่ คิดที่จะมี สามี
ใหม่ ด้วยเกรงว่า พ่อจะได้รับ ความเดือดร้อน ท่านอุส่าห์เก็บ
หอม รอมริบ รับจ้างเขาเย็บปักถักร้อย เพื่อนำเงิน ค่าจ้าง มาเลี้ยง
พ่อ พ่อ นะ หรือ เออ! จะหาเสื้อผ้าที่ พ่อ กลาง เก้ากตางใหม่สัก
ตัวรับ ๑ เพื่อเก็บไว้ ไปไหนมาไหนจะได้แต่ง ก้ทั้งยาก ในวันหนึ่งๆ

ย่าให้อูรู พ่อเก็บ ใจชอบกิน วันตะไฟเท่ากับเคยนี้ ๓ ต่ต่างก็เท่า
 นั้น ถ้าวันไหน พ่อได้ถึงสองไฟ วันนั้น พ่อแสนจะปลื้มใจ รยับ
 แด้วเขย่าเต้า เขย่าจนถูกยำของเจ้าดู พ่อเต้าแต่ัวไม่หาย เมื่อ
 พ่อได้เห็นเพื่อน เขากินขนมคั่วๆ หรือผลไม้ที่มีราคาเช่น ทุเรียน, เงาะ,
 ลำไย, แด้ว พ่อถึงแก่ตอบ กตัญญูตายเทียว ถึงแม้พ่อจะอยากได้
 เต้าผ้าใหม่ๆ อยากกินอาหาร ต่างๆ ทั้ง คาวและหวาน พ่อก็หา
 แสดงกิริยาให้ใครๆ เขาเห็นไม่ ในเรื่องอาหาร การกิน หรือการ
 นุ่งห่ม พ่อบอกเต็มปากได้ว่า พ่อไม่รับภณยำของเจ้าเลย ด้วย
 รู้สึกว่าตัวจน รู้สึกว่าตัวกำพร้าอนาถทั้งไร้ญาติ — การประสบ
 ความแร้นแค้นยากไร้ ทั้งหลาย เหล่านี้แหละ เป็นบทเรียนสอนให้ พ่อ
 รู้สำนึกตัว รู้จักความยากจน ว่ามันเป็นอย่างไร พ่อต้องหางาน
 ทำตั้งแต่น้อย เพื่อช่วยมารดา คอยำของเจ้า ประกอบ อาชีวะ เมื่อ
 พ่อเป็นผู้ รู้จักประมาณ ตัวเช่นนั้น จึงเป็น โอกาสอันง่ายของ ย่าที่จะ
 สั่งสอน สั่งเสริมให้พ่อ รู้จักกิจการในหน้าที่ ที่ตนจะพึงกระทำ เหตุอัน
 งบประมาณเงินทองของเราจึงพอมีเหลือ มีใช้ — ลูกรักของพ่อ เจ้า
 เกิดมาอยู่ในความบริบูรณ์ พร้อมแล้วด้วย ประการทั้งปวง จึงอาจมี
 รู้จักความจน ว่ามันเป็นอย่างไร เมื่อเจ้ามี รู้จักความจน แล้ว
 เจ้าก็อาจจะ ต้อง ประสบ ความจน เข้าสักวัน หนึ่ง เนื่องด้วยความ มั่งมี
 เป็นเหตุ พ่อได้เคย พบเคย เห็น มากนักหนาแล้ว คือว่า คน มั่งมี
 เมื่อต้อง เป็นคนจน เกือบไม่มี เวลาที่จะ กลับคืน เป็นคน มั่งมีได้

ดังเดิม เพราะกว่าตัวจะสึกंगाใหม่ โดยอายุนั้นดี เมื่อรู้สึกตัวกลับใจได้นั้น ความซื่อสัตย์ก็มาเยี่ยมเสียแล้ว เพราะฉะนั้น พ่อจึงกลัวนักกลัวหนา กลัวว่าทั้งพ่อใหญ่ พ่อเล็ก จะไม่รู้จักความจน ครั้นจะเอาเรื่องของคนอื่นให้ฟัง มันก็ไม่ดีเท่ากับเรื่องของพ่อ ที่แท้พ่อเจ้าน่ะก็ใจคนจนนั่นเอง แต่บัดนี้เจ้าผู้บุตรพอมียศมีนาม ได้ติดต่อจนแก่เฒ่า เจ้าต้องรู้จักประมาณตัวประมาณใช้เงินทองนั้น— อ้อ! นี่แน่ะพ่อใหญ่ พ่อเล็ก เจ้าต้องนึกถอยด้วยว่า ภาระเครื่องเงินทอง หรือบ้านช่อง อันระโหฐานที่เจ้ามิใช่สวามี และได้อาศัยร่วมไม้ साथ คายู่ ในเวลานี้ เป็นของพ่อที่หามาได้ด้วยความเห็น้อยยากแต่ผู้เดียว เจ้าต้องช่วยบ้าง— ช่วยพ่อหา— ช่วยพ่อคิด ประกอบอาชีพ จึงจะเป็นที่สวัสดีวิญแห่งปวงชนทั้งหลาย เจ้าต้องนึกถึงประวัติการของพ่อที่ได้เอื้อให้เจ้าพึ่งพิงจนมาก”

นี่เป็นคำพูดของนายมั่ง ประหยัดสิน ได้กล่าวขณะที่เดินชมสวนเด่นเมื่อเย็นวันหนึ่งในฤดูหนาว ให้นายใหญ่ ประหยัดสิน กับนายเล็ก ประหยัดสิน ผู้บุตรฟัง เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจและย้อมน้ำใจให้บุตรเจริญรอยตามตนจะได้วัฒนาถาวรต่อไปในกาดภายใน

บุตรทั้งสองเมื่อได้ฟังคำบิดาแล้วต่างก็น้ำตาไหลแต่มิได้กล่าวตอบว่ากระไร พร้อมกันคำนับบิดาแสดงกิริยาบริบรองประหลาดว่าจะจดจำข้อความนี้ไว้เป็นนิมิต

นายมั่งได้กล่าวต่อไป “พ่อใหญ่, เมื่อแม่เจ้าถึงแก่กรรมแล้ว

เจ้าได้ อยู่ สอง คน กับพ่อ ได้เห็น กันพ่อ ๆ ถูก ๆ เท่านั้น ก็ไม่ผิดอะไร
กัน กับ ที่ พ่อได้ อยู่ สองคน กับ ย่า ของเจ้า พ่อ นะ หรือ ? — คิด แล้ว คิด
อีก กว่า จะมี แม่ พ่อเด็ก ได้ กตอง สืบสวน ทวนทบท เป็น หลาย เดือน หลาย
วัน จน มั่นใจ แน่ ว่า แม่ ของ พ่อเด็ก เป็น คน ดี แท้ พ่อ จึง ได้ ตก ลง รับ
เขา มา เถียง ดู เป็น ภรรยา แทน มารดา ของ พ่อใหญ่ ทั้ง นี้ ก็มี ใช้ อัน โท
คือ เป็น ห่วง พ่อใหญ่ นั้นเอง ด้วย เกรง ว่า พ่อใหญ่ จะ ได้ รับ ความ เดือดร้อน
เมื่อ ภายหลัง แต่ ก็ นำ ปดิมใจ อยู่ บ้าง ที่ พ่อ ดู คน ไม่ ผิด คือ เขามี ได้
ทำให้ พ่อใหญ่ ได้ รับ ความ เดือดร้อน แต่ อย่าง หนึ่ง อย่างใด เเต่ ถ้า
หาก เขา ช่มเหง คะเนง ร้าย พ่อ ใหญ่ อย่าง ใด อย่าง หนึ่ง แล้ว บาน ्हี เขาก็
คง ไม่ ได้ อยู่ กับ พ่อ จน เกิด พ่อเด็ก เคิบ โต ถึง เพียง นี้ ได้ ”

นายใหญ่ ได้ พัง คำ บิดา กล่าว มา ถึง ตอน นี้ ก็ สดุด สังเวช ใจ ตาม
ความ รุสีก ซึ่ง บัง เกิด ขึ้น ใน ขณะ นั้น ถึง แก่ สอน จน บิดา เก็บ บัพ พริช
ได้ ผู้ใด ได้ เห็น กิริยา ของ พ่อใหญ่ ใน เวลา นั้น แล้ว จะ เป็น ที่ สงสัย
สนเท่ห์ ไม่น้อย ว่า ทำไม หนอ พ่อใหญ่ จึง มี กิริยา วิปริต ถึง เช่น นั้น

เมื่อ พ่อ ถูก สันทนา พดาง เดิน ชม ส่วน ดอก ไม้ มา พดาง ก็ ได้ พบ
ระแทะ เขาคัน หนึ่ง จอด อยู่ ข้าง ทาง ด้วย ความ รักใคร่ สนิท เส้น ห้า
ระหว่าง บิดา กับ บุตร นายมั่ง จึง เอ่ย ขึ้น ว่า “ โอ ! พ่อใหญ่ ดู รัก
พ่อ จะ หนึ่ง ระแทะ นี้ ให้ เจ้า ตาก จะ ได้ ไหม ? ” พุด พดาง นายมั่ง ก็ ชน
หนึ่ง ระแทะ นายใหญ่ ตรง เข้า จับ ระแทะ ตาก แต่ ก็ หาม ก่า ดึง ที่ จะ
ตาก ระแทะ นั้น ให้ แถ่น จึง ไป ได้ ดัง ใจ ไม่ นายมั่ง หัว ร้อย อยู่ ไป มา นายเด็ก

เห็น ดึง นก ก็ เข้า ช่วย พี่ ชาย ตาก ทน ไต นั้ ระแทะ ก็ แด้น ไป ได้ สดวก
 คาย เป็น ที่ นำ นก ขำ แด นำ เยี้ย หยัน นายใหญ่ มาก อยู่ “เจ้าใหญ่
 หยวก ดูน้อง ก็ ไม่ ได้” นายมั่ง เยี้ย หยัน ครั้น แด้ว นายมั่ง สั่ง ให้ หยุด
 ระแทะ แด้ว ก็ ดึง จาก ระแทะ เดิน ตรง เข้า มา จับ แชน นายใหญ่ ดัน กล่าว ว่า
 “เจ้านี้ ใช้ ไม่ ได้” ทน ไต นั้ น แด้ว ที่ นายใหญ่ สวม อยู่ ก็ มี แด้ว ดึง
 กรอบ นายมั่ง ตก ดึง แด้ว จึง เข้า ไป จับ แชน แด้ว นายเล็ก ดู บ้าง
 รู้ ดี ว่า นั้ แด้ว เยี้ยบ จึง ชวน ให้ รั่ว พัง อยู่ ใน ใจ ว่า “ที่ ลูก ของ เขา ๆ
 เอา ด้า ดี มา ทำ เป็น นวม ให้ ส่วน ลูก ของ เรา ดี เขา ใช้ ฟาง เออ
 อนิจจา, คน เข่น นั้ ก็ มี ด้วย” แด้ว ก็ แด้ว ชวน บุตร ชาย ทั้ง สอง กลับ บ้าน
 บิดา หน้า ถมึง ทง บุตร หน้า เศวร ด้ด

* * * *

อยู่ มา วัน หนึ่ง นายมั่ง ว่า จะ ไป กิจ ชุระ ยัง ต่าง จังหวัด นัย ว่า จะ
 ไป นาน ถึง ๑๕ วัน เมื่อ นางน้อย ภรรยา ผู้ ใจ จิต แด้ว มา ดึง ของ
 บรรจุ กระเป๋า หนังสือ แด้ว แล้ว นายมั่ง ก็ เรียก คน ใช้ ที่ ดัน นั้ ต้อง ตาม
 คน ออกจาก บ้าน ไป

ใคร อย่า เข้า ใจ ว่า นายมั่ง จะ ไป ต่าง จังหวัด จริง ที่ แท้ ใน วัน
 นั้ เอง พอ ได้ เวดา รับ ประทาน อาหาร เย็น นายมั่ง ก็ กลับ พรวด พราด
 พราด เข้า ถึง ใน บ้าน - ได้ เห็น ประจักษ์ แก่ ตา ที่ แด้ว - กล่าว คือ นาง
 น้อย กำลัง เรียก ให้ นายเล็ก เข้า รั้ว รับ ประทาน อาหาร ด้วย กับ เขา ผู้ เป็น
 มารดา ซึ่ง มี กับ ชาว เขียม พรอม บริบูรณ์ ส่วน นายใหญ่ นั้ เขา ได้
 จิต ให้ ไป รั้ว รับ ประทาน อยู่ แด้ว ทาง หนึ่ง แด้ว ผู้ แด้ว ซึ่ง มี กับ ชาว อย่าง

กัณฐ์ เกือบไม่ดัง

ยายนม ข้า กำลัง ค้อน ควัก นายใหญ่ ตา ประหลับ
ประหลอด— “อนิจจาๆ ตุ๊กเมียบ่อกัน มัน เปน อย่างนี้ เจียวหนอ
เรา เปน ผู้เสีย อีก ยัง ยาก ที่ จะ รู้ ใจ เขา ได้ ดั่ง คัง คัดง โดกนัคมี อยู่
บทหนึ่ง ว่า—

พระสมุท ตัด ตัก ตัน

คนนา

ด้าย ดึง ทง ทอด มา

หยงไต

เขา ตั้ง อาจ วัด วิชา

กำหนด

จิต มนุษย์ น ไชร

ยาก แท้ หยง ถึง ”

“พ่อใหญ่, เจ้า ต้อง ถอด เสื้อ ให้ พอด เดียวหนอ โอ! คุณ
พระช่วย มี แค่นี้ ไกรง! เขา ตระ เห็น แดง จง ได้ เสื้อ เสีย เกิด ฮี! มี น้ำ
เต้า พ่อใหญ่ จึง กระปดก กระเป๋ตัย ” นายมิ่ง นาคา ต่อ หน่วย ปาก เม้ม
อยู่ไปมา “โอใจ ยักษ์!..... ฮะๆ” ครั้น แดง ก็ สักคโทสะ ได้ วิชา พัง
เห็น เหตุ ว่า เหว ย่อม ระวัง บัด ้วย ไม่ จง เหว จึง ก้าว ต่อ ไป “ขอบ
ใจ แม่ น้อย, เมื่อ วัน ก่อน ก็ ได้ อุดา หัก ตัด เสื้อ ให้ ลูก ดัน ได้ ” ตอน
นั้น องค์ ตน ตน อยู่ อีก ครุ หนึ่ง “ฉัน เสีย ใจ มาก ซึ่ง แม่ น้อย ทำ
ให้ ไม่ เปน ที่ ไว้ วาง ใจ ของ ฉัน ใน เวลา ข้าง น้า ได้ ต่อ ไป เมื่อ ฉัน คง
มี ชีวิต อยู่ แม่ น้อย ยัง ทำ ได้ ถึง เพียง นี้ ก็ ถ้า ฉัน ตาย ไป แล้ว จะ เปน ได้
ถึง เพียง ไหน พุด พดาง ถอด เสื้อ ถอด หมวก แว่น แดง ทอด ควัก ดน นอน
ดัง ที่ เกาธ หวาย ขณะ นั้น นาง น้อย ตก ใจ ถัด เปน กำลัง วาง ขาม ขาว แดง
หมอบ ก้ม หนาน้ำ ควัก ดัน อยู่ เทาๆ นายมิ่ง จึง ก้าว ตัด พ้อ สดุด เยื่อ โย
สดุด อาตัย อย่าง เค็ด ขาด— “ไม่ มี อย่าง ฉัน เรา อย่า เปน ลำบาก วย
กัน อีก ต่อ ไป เลย เด็ก กัน เสีย ที่ แม่ น้อย ควร จะ ออก จาก บ้าน ฉัน
ไป เสีย ภาย ใน ชีวิต นาคา นี้ เฮ้า! ฉัน จะ เขียน หนังสือ หยา ให้ ”

นายใหญ่ ได้เห็น ได้ฟัง ได้คิด ครอง แล้ว จึง ตรง เข้าไป กราบ เท้า
นายมิ่ง บิดา พนาง กล่าว จึงวอน “ขอคุณพ่อได้ โปรดเกิด ขอรับ อย่า
ขับไล่ ให้คุณแม่ ไป เสียเลย ผม มีความ สงสาร น้อง เป็น ที่ สุด”

นายมิ่ง “หา! ว่าอะไรนะ เจ้ามีความ สงสาร หรือ? หา!
เจ้าคนใจบุญ เจ้าคนใจพระ เขาทำ แก่ ตัว ถึง ปาน นี้ ยัง เลือก หน้า
เข้ามา ขบโกษได้ ขากทุ! ข้าไม่อนุญาต! ข้ายอมให้ ไม่ได้! จง
ถอย ออกไป!”

นายใหญ่ “คุณพ่อ ขอรับ ฟัง ผม ก่อน ผม กราบ เรียน ยังไม่
หมด กระแส ความ”

นายมิ่ง “ไหน ต้อง ว่า ต่อไป ก็”

นายใหญ่ “เหตุที่เกิดขึ้นเนื่องจากแม่เลี้ยงกับลูกเลี้ยงมีใช้หรือคุณพ่อ
สัญญาให้ผมได้ ไหม ว่าถ้าคุณพ่อได้ คุณแม่ไปแล้วจะ ไม่มีภรรยาอีก”

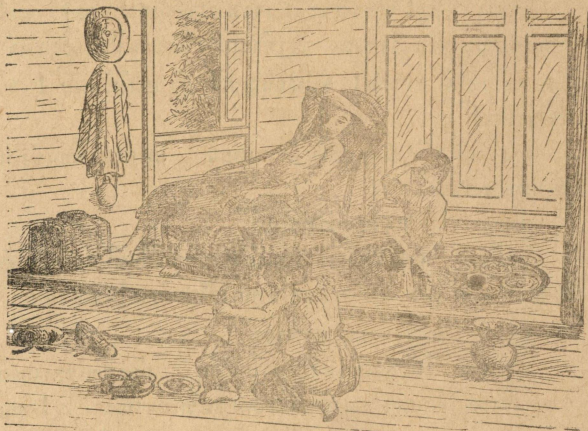
นายมิ่ง “ถ้า ข้า มี เมียใหม่ อีก ละ”

นายใหญ่ “ถ้า คุณพ่อ มี ภรรยาใหม่ อีก น้อง ชาย ของ ผม ก็
ต้อง ตก เขา อยู่ ใน เกณฑ์ เป็น ลูก เลี้ยง เพิ่ม ขึ้น อีก คน หนึ่ง โอ! คุณ
พ่อ ขอรับ บุตร ของ คุณ พ่อ ได้ รับ ทุกข์ เด็ดหนา เพียง คน หนึ่ง ก็ นับ ว่า
ดีพออยู่ แล้วนะ ขอรับ อย่าให้ ถึง สอง คน เขา เลย เจ้า ประคุณ ขอ
คุณพ่อได้ โปรด คิด ดู ให้ ชัด เกิด”

นายมิ่ง ทำตาแดงๆ พยัก อยู่ หักๆ “จริง ของ เจ้า พ่อ ไม่ได้
นึก เลย ว่า เจ้า จะ มี ปัญหา เลียนแบบ แต่ เห็น กาด ข้าง หน้า ได้ ถึง เพียง น
แล้ว หัน หน้า ไป ทาง แม่น้อย “นี่ แน่ แน่น้อยเจ้า หัดอ่อน ควรว จะ ขอบใจ
พ่อใหญ่ ให้ มากๆ”

ทันใด นั้น นาง น้อย จะ รุกฎ อย่างไร ก็ ตาม ได้ ตรง ผวา เข้า กอด

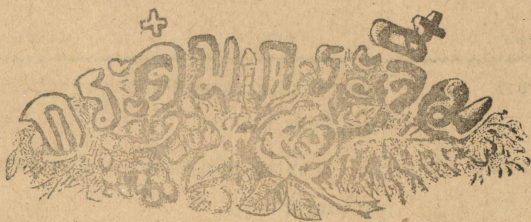
นายใหญ่ แด้วร้องให้คร่ำครวญ “แม่ไม่รู้เลยว่าลูกเป็นคนดีถึง
เพียงนี้ พดาง กิดง เกิดออกเดีอกซบ ลูกรักของแม่ พ่อ
ทูนหัวของแม่ แต่นั่นไปแม่จะรักเจ้าเท่ากับลูกในได้ แม่จะรัก

เจ้าเท่ากับ พ่อเด็กที่เคยรัก ลูกเขย แม่จะไม่ทำใจทำให้เจ้าได้รับ
ความชอกช้าแต่อย่างหนึ่งอย่างใดอีกแล้ว ขอโทษเถิดที่แม่ได้ล่วง
เกินมาแต่หนหลัง แม่เห็นแล้วว่าเจ้าดีเพียงใด คนเช่นเจ้านี้
ตกน้ำไม่ไหล ตกไฟไม่ไหม้ อาจเป็นที่พึ่งของแม่แต่หนึ่ง ควรฝากผี
ฝากไข้ ได้ต่อไปข้างหน้าเป็นเที่ยงแท้”

* * * *

ตั้งแต่วันเกิดเหตุขึ้นมา นายมั่งมองดูหน้าบุตรชายคนใหญ่ไม่
สนิทเลย - เผาแต่ให้หนักตะอาบถึงคำพูดของตนซึ่งได้กล่าวให้บุตร
ฟังเมื่อวันไปเที่ยวชมสวนอยู่รำไป.

หลวง จรูญ อักษร ศักดิ์ รวม รวม

ในวันขึ้นปีใหม่ คุณชม พูดกับเพื่อน “กัน ตีใจแทบโดด
เที่ยวเพื่อน วันนั้น กันได้ รับจดหมาย จากพ่อคำ บอกว่า ตัวท่าน
กับแม่ ยาย และน้อง ๆ ของ เมีย จะพา กัน มา เยี่ยม กัน ที่ บ้าน วันนั้น ”

เพื่อน “เฮอะ ๆ ๆ ตีใจ ตีใจทำไม แกชอบ หรือที่ เขา แห่
กัน มา เปน ยกทัพ อย่าง นั้น เออะอะ หนวกหู ว่า คำนึง ไม่ใช่ เดี๋ยว ”

คุณชม “ที่ กัน ตีใจ นั้น เพราะ ถ้า เขา ไม่ มา หา กัน กัน ก็
คง ถูก เมีย รม ให้ ไป หา เปน แน่ บ้าน ท่าน อยู่ ถึง ราชบุรี ”

นายผู้หญิง “นั่น จดหมาย ของ พ่อ เติม ถ้อยคำ ไพเราะ มาก
เขา มี มา ขอ แ่่ง งาน กับ เจ้า จะ ให้ ข้า ตอบ ไป ว่า
กระไร ด้าย ”

สาวใช้ “ขอบพระเดชพระคุณเจ้าค่ะ ถ้า คุณนาย จะ กรณา
โปรด ตอบ เขา ว่า ถ้า เดือน นำ ดิน ได้ เงิน เดือน
ขึ้น ดิน จะ กระเหมด กระเหมว ขอ เครื่อง เวียน
เด็ก น้อย ให้ จง ได้ ”

นายผู้หญิง “หนานว แด้ว เปด ยืน เปน ยืน ” “เออ ! เอ้า เปน ตักตวง ”

นางสาว “นั่นแม่เจ้าเรียง ยิงน้องเขยน หนึ่งร้อย อยู่ ออก หรือ ตก
ดินบ้าน น แดว”

หลานสาว “คะ ดิฉัน เขยน ขอ ความ ดีๆ ถึง คุณ พี่ จำรูญ
เท่านั้น และ คะ”

นางสาว “ก็พอ จำรูญ ไป เมื่อ หานาท มา แดว นเอง นนา”

หลานสาว “ถูก แดวคะ แต่ดิฉัน มี เรื่อง ที่จะ ต้อง ถาม เธอ
สำคัญ เหลือ เกิน”

นางสาว “เรื่อง สำคัญ อะไร”

หลานสาว “ดิฉัน ได้ถาม เธอ แดวว่า เธอ รัก ดิฉัน ไหม เธอ
ตอบ ว่า รัก แต่ดิฉัน ตั้งถาม เธอ ไป ว่า เธอ จะ
รัก ดิฉัน เสมอ ไป หรือ ไม่ คะ”

ตุ๊ก “เออ เพื่อน รัก กัน เป็น หิน แก บ้าง หรือ เปด้า?”

ตุ้ย “เปด้า, ไม่มีเคย ดัง ดัง ทาง คี่ เดียว นี่ ถ้า จะ เทียว
ใช้ หิน เขา ตะข”

ตุ๊ก “เออ! ก็ คล้าย อย่าง นั้น และ แต่ นั้น เนะ เพื่อน
รัก มี เงิน บ้าง ไหม? ขอ ยืม ให้ กัน ใช้ ดัง ต้อง มา ท
เถอะ วัน เสาร์ น่า จะ ใช้ ให้”

ตุ้ย “เออ ก็ เห็น จะ ได้ กระ มัง ว่า แค ยัย วัน เสาร์ น่า
มี มัน เมื่อ ให้ รก กัน แะ”

คน ขับ รก ยน คร ขับ รก ไป เทียว กับ เพื่อน พระ เอ็น รก ไป เลี้ย ดง
กลาง ทาง จัด แจง แก่ ใจ เดิม ที่ ถึง กับ ลอด เข้า ไป ได้ รก ครวด

เครื่องเบญจเวณยาน สักครูใหญ่ จึงโผล่ ออกมาหายใจข้างนอก
เหงื่อไทรม ตัว

เพื่อน ผู้ ที่ ช่วย เหน็ด อย่าง แข็งแรง มือ ห้าง ถือ กระ ปุก นำ มันท
หยอด เครื่อง ยม แบน เข้า มาหา และ พุด เอาใจ เพื่อน “ ก็น หวัง
ว่า ประ เดียว เครื่อง คง คิด ดอก เพราะ ก็น ได้ หยอด น้ำ มันท ใน ช่อง น้ำ
มันท เยอะ แยะ แล้ว ”

คน ขับ รก หัก เลี้ย “ อู๊วะ ! อ้าย หมอ นี ช่ง น้ำ มันท อะไร ของ
มึง ที่ ไหน ก็น รุ หู ข้าง หน้า ”

สัวิง ทำไม แก้ง ถอน หมัน กับ แม่ ครู อ่อน แขน คน นน
เลี้ย ต๊ะ ? ”

สัวาย “ แก ประ หาดใจ หรือ ? เรื่อง มันท เป็น อย่าง น
ถ้า ก็น ไม่ ไป เยี่ยม หด่อน เย็น วัน ไหน โดย จะ คิด
ซุระ ล้วน ตัว หรือ ราช การ ก็ ตาม เจ้า หด่อน บัง
คับ ให้ ก็น ส่ง เด็ก นำ จดหมาย ไป ขอ โทษ และ ต้อง
มืซอ มารดา ก็น เช่น ถ้า ก็น ไป ด้วย ทุก ครั้ง ”

นาย ทหาร พุด กับ ทหาร ใหม่ ที่ จะ ไป ยื่น ยาม เป็น ครั้ง แรก “ แก
จง รว้ง ให้ ตนะ อย่า ยอม ให้ ใคร ผ่าน แก ไป โดย ไม่ ได้ ตาม วิถี หั้ม
ปราม เลี้ย ก่อน เป็น อัน ชาติ ”

ทหาร ใหม่ “ ขอ ให้ คุณ ใต้ ใจ ผม เกิด ครับ อย่า เป็น ห่วง เดย
ผม เป็น คน นอน ใจ ที่ สุด เลี้ยง กุ กนิต หน้อย ผม ก็ ค่น แล้ว ”

โฉมในลิต.

เหตุไร บัจฉิม ลิตจึง ต้อง อยู่ ภาย หลัง เรือง ราว ทั้งปวง อัน มี อยู่
ใน หนังสือ ศัพท์ ไทย ทุก ตอน บางที จะมี ผู้อ่าน บาง ท่าน ยัง ไม่
ทราบ (ผู้ทราบ ยกไว้) บัจฉิม ลิต นี้ ก็ คือ ข้อความ ที่ เขียน ก่อ
แต่ง ถึง เรื่อง เล็ก ๆ น้อย ๆ ซึ่ง เรา ท่าน เรียก กัน ว่า หมายถึง เบ็ด เติต
นั้นเอง แต่ เมื่อ หมายถึง เบ็ด เติต นั้น เขียน ลง ใน หนังสือ พิมพ์ ราย
เดือน เราก็ เรียก หัน ตาม ไป อีก ว่า หมายถึง ประจำ เดือน คราว
นี้ หมายถึง ประจำ เดือน นั้น เขียน ลง ใน สด ท้าย ภาย หลัง สำหรับ
หนังสือ ราย เดือน ฉบับ หนึ่ง ๆ ซึ่งเป็น ดังนี้ เพราะ เหตุ ที่ ควร พิมพ์
ไว้ ข้าง ท้าย หรือ ต้อง อยู่ ข้าง ท้าย เพราะ เขียน ใน ภาย หลัง อัน เป็น
งาน ตำรา โดย เกยจ ครัวน หรือ อะไร ก็ ตาม ศัพท์ ไทย จึง เรียก
หมายถึง เบ็ด เติต — ประจำ เดือน นั้น แปล เป็ ดียน เป็น ศัพท์ หู หว่า ว่า
บัจฉิม ลิต แปล ว่า เขียน ใน ภาย หลัง ตาม ความ หมายถึง ก่อ แต่ง มา แล้ว
ดังนี้ ชาว เจ้า ผู้เขียน บัจฉิม ลิต ใน ศัพท์ ไทย ประจำ เดือน นี้ จะ เรียก
ชื่อ ว่า “บัจฉิม ลิต” ผู้เขียน ใน ภาย หลัง (เพราะ เกยจ ครัวน หรือ
อะไร ๆ ตาม แต่ ท่าน จะ นึก) ก็ ขยับ จะ เข้า ที่ อยู่

แท้จริง บัจฉิม ตีฆิต สำหรับ หนังสือ พิมพ์ ราย เดือน นั้น น่าจะ
 เปนงานโดย เฉพาะ ตัว บรรณาธิการ เพราะ ดั้งนี้ กระมัง จึง มี หนังสือ
 พิมพ์ ราย เดือน บาง ฉบับ เรียก ว่า “น้า (กระตาด ?) บรรณาธิการ”
 แต่ สำหรับ ศัพท์ไทย ย่อม ปรากฏ อยู่ ในตอนต้น ๆ แต่ว่า มิใช่ บรรณา
 ธิการ แต่ ผู้เดียว เปน ผู้เขียน ทั้ง บรรณาธิการ ของ ศัพท์ไทย ก็ มี มือ
 แต่ ๒ มือ เท่า กับ มนุษย์ สามัญ และ ก็กิน ข้าวสาร อย่าง มนุษย์ ธรรมดา
 หาใช่ บริโภค ของ ทิพย์ไม่ ฉะนั้น ถ้า ชาว คณะ ศัพท์ไทย อื่น ๆ จะไม่
 ช่วย บรรณาธิการ คือ แย่ง เอาหน้าที่ บัจฉิม ตีฆิต มา เขียน เสียบ้าง ก็ น่า
 เกรงว่า บรรณาธิการ จะ เห็นอึดอัด ถึงแก่ สมอง พักการ หรือ เคย กตายเป็น
 วรรณโรคไป เสีย เพราะ ต้อง จำ บัจฉิม ตีฆิต ๆ ๆ ๆ ฯลฯ อยู่ ทุก ตอน
 ก็ อาจ เปน ได้ มิหนำ ยัง ผู้อ่าน ศัพท์ไทย อย่าง น้อย ก็ คน หนึ่ง จะ ได้รับ
 ความ เบื่อ โสัด โดย พัง ล้านวน ไหวหาร ซ้ำ ๆ ซาก ๆ จาก ฝีปาก กาบทุก
 คนเดียว ก็ อาจ เปน ได้ อีก ประการ หนึ่ง

เมื่อได้ แปล ความ ใน คำ บัจฉิม ตีฆิต แล้ว เช่นนี้ ก็ ควร เปน ที่ เข้าใจ
 สำหรับ ท่าน ผู้อ่าน แล้ว ข้าพเจ้า จะ ได้ ยก ข้อ ความ เล็ก ๆ น้อย ๆ
 สำหรับ ศัพท์ไทย ใน ตอน นี้ แດง แก่ ท่าน ดับไป

... |

ข้อ แรก คือ ตาม ชาวใน หนังสือ พิมพ์ไทย เมื่อไม่ ชำ นึก นี้ ดังเรื่อง
 เซอร์ รอด์ สมิท ผู้ บำเพ็ญ จะ แสวงหา ชื่อเสียง ใน ทาง เปน วีระบุรุษ สำหรับ
 การ บิน รอบ โลก ได้ เกิด อุบัติ เหตุ คือ เครื่อง บิน ที่ ตน ขน เพื่อ ทดลอง
 ตก ลง มา ถึง แก่ กรรม พร้อม ด้วย นายร้อยโท เบเน็คต์ ซ่างกต นั้น เชื่อ

ว่า ท่านผู้อ่าน คงจะทราบเรื่องตลอดจนรายละเอียด แล้ว และ น่าจะรู้สึก
เสียใจอยู่บ้าง ที่ เขามี ได้ อยู่แต่คง ความ สามารถ จน บรรลุ ตลอด ถึง
ความ มั่ง หมาย แต่ นั้นแหละ บุคคล ผู้ ที่ ได้ แสดง ความ สามารถ
เช่น เซอร์ รอด ส์ มิท ย่อม จะมี นาม คิด อยู่ กับ ริม ฝั่ง ปาก นรชน เป็น
จำนวน มาก ถึง อย่างไร ก็ ดี แม้ จะ ยัง ไม่ เป็น ความ สามารถ ถ้า หมาย
อย่าง ยอดเยี่ยม ที่ สุด ก็ ได้ แสดง ไว้ แล้ว ใน การ บิน ตลอด ถึง พิภพ มา ครัง
หนึ่ง ดัง ได้ บรรยาย เรื่อง ไว้ โดย ตน เอง อย่าง พิศ ดาร เพราะ ฉะนั้น
เขา จึง ควร ได้รับ พงา นานุสาวรีย์ (ไม่ ใช่ รอด ส์ มิทา นุสร) ว่า ดังนี้ :-

“รูป ชีวติ มัจฉานัน นามโคตุน ชีวติ ฯ รูปกายของเขา
ย่อม ย่อยยับ ไป เพื่อ ความ ตาย แต่ ชื่อ และ โศคร (สกุต) ของ เขา หา ได้
ย่อยยับ ไป ด้วย ไม่ ”

เมื่อ เป็น ดัง นั้น ท่าน จะ ไม่ ประารมภ์ เพื่อ ใคร ได้ อ่าน ประวัติการ บิน
ใน เรื่อง การ บิน เดินทาง ถึง พิภพ ของ เขา บ้าง ฤ ? ข้าพเจ้า ขอ ขำ
คำ ที่ หนังสือ พิมพ์ ไทย กล่าว ยก ชน มา กระชับ บอก แก่ ท่าน อีก ครัง หนึ่ง
ว่า ท่าน จะ หา อ่าน ได้ แต่ เฉพาะ ใน หนังสือ ศัพท์ ไทย นี้ เท่านั้น !

... ..

ข้อ ที่ ๒ คือ สมัย นี้ กำลัง นิยม กัน ใน เรื่อง อ่าน หนังสือ พงศาวดาร
จีน ที่ แปล หรือ ไม่ ได้ แปล และ ที่ เรียบ เรียง หรือ ไม่ ได้ เรียบ เรียง จาก ต้น
ฉบับ ภาษา จีน มา เป็น ภาษา ไทย กัน มาก จน หนังสือ พงศาวดาร จีน
เหล่านั้น แดก ถึง กัน ออก มา ระเกะ ระกะ ชื่อ กัน ไร บ้าง ข้าพเจ้า

ก็ ^{๕๕}นึกไม่ ^{๕๕}ออก และ ^{๕๕}ไม่ ^{๕๕}พยายาม ^{๕๕}จะ ^{๕๕}นึก ^{๕๕}ทง ^{๕๕}เห็น ^{๕๕}จะ ^{๕๕}เป็น ^{๕๕}ยุค ^{๕๕}ที่ ^{๕๕}เรียน ^{๕๕}รู้ ^{๕๕}กัน
 แพร่ ^{๕๕}หลาย ^{๕๕}ซึ่ง ^{๕๕}ไม่ ^{๕๕}ใช่ ^{๕๕}สมัย ^{๕๕}ยาย ^{๕๕}กับ ^{๕๕}ตา ^{๕๕}ว่า ^{๕๕}โลก ^{๕๕}หมุน ^{๕๕}เรา ^{๕๕}ชาว ^{๕๕}มนุษย์ ^{๕๕}ผู้
 อยู่ ^{๕๕}ใน ^{๕๕}โลก ^{๕๕}จึง ^{๕๕}ต้อง ^{๕๕}หมุน ^{๕๕}ไป ^{๕๕}ตาม ^{๕๕}โลก ^{๕๕}ฉนั้น ^{๕๕}หนึ่ง ^{๕๕}คือ ^{๕๕}ศัพท์ ^{๕๕}ไทย ^{๕๕}ซึ่ง ^{๕๕}เป็น
 ส่วน ^{๕๕}หนึ่ง ^{๕๕}ของ ^{๕๕}มนุษย์ ^{๕๕}โลก ^{๕๕}จึง ^{๕๕}ไม่ ^{๕๕}บ้า ^{๕๕}เพี้ยน ^{๕๕}คน ^{๕๕}ที่ ^{๕๕}จะ ^{๕๕}กระทำ ^{๕๕}มิ ^{๕๕}ให้ ^{๕๕}โลก ^{๕๕}หมุน
 อยู่ ^{๕๕}ท่า ^{๕๕}เดิม ^{๕๕}แขนง ^{๕๕}(เห็น ^{๕๕}จะ ^{๕๕}แตก ^{๕๕}ออก ^{๕๕}มา ^{๕๕}จาก ^{๕๕}กึ่ง ^{๕๕}อีก ^{๕๕}ชั้น ^{๕๕}หนึ่ง) ^{๕๕}พง ^{๕๕}ศา ^{๕๕}ดาร
 จีน ^{๕๕}กับ ^{๕๕}เขา ^{๕๕}บ้าง ^{๕๕}ไม่ ^{๕๕}ต้อง ^{๕๕}บอก ^{๕๕}ท่าน ^{๕๕}ก็ ^{๕๕}คง ^{๕๕}จะ ^{๕๕}นึก ^{๕๕}ออก ^{๕๕}ว่า ^{๕๕}ข้า ^{๕๕}พเจ้า ^{๕๕}พูด ^{๕๕}ถึง
 เรื่อง ^{๕๕}ฮ้อ ^{๕๕}จ้าย ^{๕๕}ซึ่ง ^{๕๕}จบ ^{๕๕}ลง ^{๕๕}ใน ^{๕๕}ตอน ^{๕๕}นี้ ^{๕๕}นั้น ^{๕๕}เอง ^{๕๕}แต่ ^{๕๕}ออก ^{๕๕}จะ ^{๕๕}เป็น ^{๕๕}เรื่อง ^{๕๕}ชนิด
 โดด ^{๕๕}โผน ^{๕๕}โจน ^{๕๕}คน ^{๕๕}ของ ^{๕๕}อยู่ ^{๕๕}ถ้า ^{๕๕}ถาม ^{๕๕}ข้า ^{๕๕}พเจ้า ^{๕๕}ผู้ ^{๕๕}กำลัง ^{๕๕}ตั้ง ^{๕๕}อุ ^{๕๕}เบก ^{๕๕}ชา ^{๕๕}ญา ^{๕๕}ณ
 เขียน ^{๕๕}บ ^{๕๕}จ ^{๕๕}ณ ^{๕๕}ม ^{๕๕}ถ ^{๕๕}ช ^{๕๕}ด ^{๕๕}อยู่ ^{๕๕}บัด ^{๕๕}นี้ ^{๕๕}ว่า ^{๕๕}จะ ^{๕๕}คิด ^{๕๕}ว่า ^{๕๕}เด ^{๕๕}ว ^{๕๕}หรือ ^{๕๕}ชม ^{๕๕}ว่า ^{๕๕}ดี ^{๕๕}อย่าง ^{๕๕}ไร ^{๕๕}บ้าง
 ข้า ^{๕๕}พเจ้า ^{๕๕}ก็ ^{๕๕}ต้อง ^{๕๕}ตอบ ^{๕๕}อย่าง ^{๕๕}ควร ^{๕๕}จะ ^{๕๕}ตอบ ^{๕๕}เป็น ^{๕๕}ก ^{๕๕}ต ^{๕๕}าง ^{๕๕}ไป ^{๕๕}พล ^{๕๕}าง ^{๕๕}ๆ ^{๕๕}ว่า ^{๕๕}ของ ^{๕๕}เขา
 พอ ^{๕๕}ใช้ ^{๕๕}ได้ ^{๕๕}แต่ ^{๕๕}ถ้า ^{๕๕}ห ^{๕๕}รับ ^{๕๕}ท่าน ^{๕๕}ผู้ ^{๕๕}อ่าน ^{๕๕}ทั้ง ^{๕๕}หลาย ^{๕๕}ต้อง ^{๕๕}ยก ^{๕๕}ไ ^{๕๕}ว ^{๕๕}อีก ^{๕๕}บ ^{๕๕}ัญ ^{๕๕}หา ^{๕๕}หนึ่ง
 ซึ่ง ^{๕๕}ข้า ^{๕๕}พเจ้า ^{๕๕}จะ ^{๕๕}ตอบ ^{๕๕}แทน ^{๕๕}ท่าน ^{๕๕}ก็ ^{๕๕}คง ^{๕๕}ไม่ ^{๕๕}ถูก ^{๕๕}และ ^{๕๕}บัด ^{๕๕}นี้ ^{๕๕}เรื่อง ^{๕๕}ฮ้อ ^{๕๕}จ้าย ^{๕๕}หรือ
 ก็ ^{๕๕}จบ ^{๕๕}ลง ^{๕๕}เสีย ^{๕๕}แล้ว ^{๕๕}ศัพท์ ^{๕๕}ไทย ^{๕๕}จะ ^{๕๕}มี ^{๕๕}เรื่อง ^{๕๕}ฮ้อ ^{๕๕}เจ ^{๕๕}ง ^{๕๕}ฮ้อ ^{๕๕}จ ^{๕๕}ุย ^{๕๕}หรือ ^{๕๕}ฮ้อ ^{๕๕}จ ^{๕๕}ว
 อะไร ^{๕๕}ๆ ^{๕๕}มา ^{๕๕}ให้ ^{๕๕}ท่าน ^{๕๕}อ่าน ^{๕๕}แทน ^{๕๕}อีก ^{๕๕}หรือ ^{๕๕}ไม่ ^{๕๕}ข้า ^{๕๕}พเจ้า ^{๕๕}ก็ ^{๕๕}ตอบ ^{๕๕}ไม่ ^{๕๕}ถูก ^{๕๕}อีก ^{๕๕}เห ^{๕๕}ม ^{๕๕}อน ^{๕๕}กัน

... ..

ส่วน ^{๕๕}เรื่อง ^{๕๕}อื่น ^{๕๕}ๆ ^{๕๕}อีก ^{๕๕}เล่า ^{๕๕}ข้า ^{๕๕}พเจ้า ^{๕๕}ขอ ^{๕๕}ใช้ ^{๕๕}ขอ ^{๕๕}ความ ^{๕๕}เป็น ^{๕๕}ฯ ^{๕๕}พ ^{๕๕}ย ^{๕๕}าง ^{๕๕}ค ^{๕๕}
 แทน ^{๕๕}นั้น ^{๕๕}ว่า ^{๕๕}“^{๕๕}รู้ ^{๕๕}กัน ^{๕๕}อยู่ ^{๕๕}แล้ว ^{๕๕}” ^{๕๕}แปล ^{๕๕}ว่า ^{๕๕}ถ้า ^{๕๕}ท่าน ^{๕๕}พล ^{๕๕}ิก ^{๕๕}อ่าน ^{๕๕}ท ^{๕๕}ว ^{๕๕}ทุก ^{๕๕}ๆ ^{๕๕}เรื่อง
 ลักษณะ ^{๕๕}ของ ^{๕๕}เรื่อง ^{๕๕}เห ^{๕๕}ด ^{๕๕}า ^{๕๕}นั้น ^{๕๕}ก็ ^{๕๕}จะ ^{๕๕}แ ^{๕๕}ด ^{๕๕}ต ^{๕๕}ง ^{๕๕}แ ^{๕๕}ก ^{๕๕}ท่าน ^{๕๕}เ ^{๕๕}อง ^{๕๕}ว่า ^{๕๕}เป็น ^{๕๕}อย่าง ^{๕๕}ไร ^{๕๕}เพ ^{๕๕}ระ
 ถ้า ^{๕๕}ข้า ^{๕๕}พเจ้า ^{๕๕}จะ ^{๕๕}ด ^{๕๕}ว ^{๕๕}น ^{๕๕}คว ^{๕๕}ย ^{๕๕}มา ^{๕๕}ช ^{๕๕}ย ^{๕๕}าย ^{๕๕}เสีย ^{๕๕}ใน ^{๕๕}ที่ ^{๕๕}นี้ ^{๕๕}ดู ^{๕๕}ออก ^{๕๕}จะ ^{๕๕}เ ^{๕๕}ียน ^{๕๕}เ ^{๕๕}ื่อ ^{๕๕}และ
 ทำ ^{๕๕}ให้ ^{๕๕}จ ^{๕๕}ด ^{๕๕}ซ ^{๕๕}ิด ^{๕๕}ไป ^{๕๕}ก็ ^{๕๕}เป็น ^{๕๕}ได้ ^{๕๕}อีก ^{๕๕}ป ^{๕๕}ระ ^{๕๕}การ ^{๕๕}หนึ่ง ^{๕๕}เพ ^{๕๕}ระ ^{๕๕}ข้า ^{๕๕}พเจ้า ^{๕๕}ไม่ ^{๕๕}อา ^{๕๕}ฯ

สามารถ มี ญาณ ที่ จะ พยากรณ์ ความ ถูก ใจ และ ความ ไม่ ชอบ ใจ ของ
ท่าน ผู้อ่าน ทั้งหลาย ให้ ถูก ตรง อย่าง แท้จริง ได้ ด้วย

... ..

ศัพท์ ไทย คอน นี้ ตรง ใน วิสาขมาส อัน เป็น อภินิชาตกาล ครั้ง
หนึ่ง สำหรับ เรา ทั้งหลาย ผู้ พุทธศาสนิก บริษัท ฉะนั้น เรา จึง ได้นำ พุทธ
ศาสนานุสรณ์ ซึ่ง พระสถูปาณกั วักตองการาม บรรยาย มาลง ไว้ เป็น
สวณานุสรียกถา — เป็น เครื่อง ประดับ สติ บัญญา เพื่อยัง ตน มิให้ ตก ไป
ใน ความ ไม่ ประมาท แด้ว และ บำเพ็ญ ความ ดี ความ ชอบ ประกอบ ด้วย
สาระ ประโยชน์ อัน เป็น ความ งาม ความ เจริญ แห่ง ตน หวัง ว่า คง จะ
เป็นที่ พอ ใจ ผู้อ่าน ของ เรา ทั้ง กัน

“แม่วรรว”

บทกรรณการ

นาคร สกเคราะห์ ประจำพุทธศก ๒๔๖๕ นี้

มี ๒๐๙ ยกเศษ หนา กว่า ปีก ปลาย ถึง ๓๓ ยก

ถ้า จะ คิด ดู ตาม ราคา ที่ ขาย เพียง เล่มละ ๑๐ บาท

แล้ว ไม่แพงเลย มีจำหน่ายที่ โรงพิมพ์

หนังสือพิมพ์ไทย เขียวรับซื้อเร็ว